

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI
PLANA POSLOVANJA
JP AUTOCESTE FBiH D.O.O. MOSTAR
OD 01.01. DO 31.12.2024. GODINE**

Mostar, mart/ožujak 2025. godine

Sadržaj

1. Uvod	3
1.1. Osnovni ciljevi poslovanja	3
1.2. Vizija	4
1.3. Misija	4
1.4. Strategija	4
1.5. Finansiranje	5
1.5.1. Kreditna sredstva	5
1.5.2. Bespovratna sredstva Europske unije	9
1.5.3. Sredstva iz Budžeta FBiH	10
2. Realizacija plana aktivnosti na izgradnji autoceste i brze ceste	11
2.1. Grafički prikaz dionica na Koridoru Vc, brzih cesta i autocesta u FBiH	11
2.2. Pregled aktivnosti na Koridoru Vc, brzih cesta i autocesta u FBiH	12
2.2.1. Dionice u izgradnji	13
3. REALIZACIJA PLANA POSLOVANJA ZA PERIOD 01.01. – 31.12.2024. GODINE	27
3.1. Realizacija aktivnosti iz nadležnosti pravnih poslova	27
3.1.1. Eksproprijacija zemljišta	27
3.1.2. Poslovi zastupanja	31
3.1.2. Podrška realizaciji projekta	32
3.2. Projektovanje	33
3.2.1. Usluge projektovanja koje se finansiraju iz vlastitih, međunaordnih kredita i sredstava budžeta FBiH	33
3.3. Građenje	40
3.3.1. Realizacija ulaganja u tuđu imovinu – finansiranje vlastitim sredstvima	46
3.4. Realizacija plana usluga nadzora	47
3.4.1. Realizacija plana angažovanje konsultanata za tehničku pomoć	49
3.5. Kapitalna ulaganja u domenu upravljanja, održavanja i naplate cestarine	50
3.6. Kapitalna ulaganja u domenu IT	52
3.7. Ostala kapitalna ulaganja	53
4. Rekapitulacija kapitalnih ulaganja	54
5. Prihodi, rashodi i finansijski rezultat	56
5.1. Prihodi	56
5.2. Rashodi	59
5.2.1. Rashodi u domeni održavanja autoceste	66
5.2.2. Rashodi u domeni naplate cestarine	67
5.2.3. Rashodi u domeni upravljanja autocestom	69
5.3. Standardizacija i unapređenje rada	71
5.4. Finansijski rezultat	72

6. Projekcija izvora finansiranja – krediti i otplata	72
6.1. Pregled odobrenih kredita, povlačenje i iskorištenost:	72
6.3. Pregled otplata po kreditima	75
7. Sredstva i izvori sredstava	76
8. Zapošljavanje.....	78
9. Javne nabavke.....	79
9.1. Javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama	79
1.2. Javne nabavke po međunarodnim procedurama.....	81
1.2.1. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske Investicijske Banke (EIB).....	81
1.2.2. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) ..	81
10. Ciljevi i politike upravljanja rizicima.....	84

1. Uvod

Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: JP Autoceste) osnovano je Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine. Nadležnosti i djelokrug poslovanja preduzeća definirani su Zakonom o cestama FBiH, Zakonom o autocesti na Koridoru Vc, Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, te ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.

JP Autoceste je nosilac i implementator realizacije vrlo složenog i važnog projekta izgradnje dijela međunarodnog autoputa Koridora Vc koji povezuje Istočnu i Srednju Evropu sa Mediteranskom obalom. Dužina Koridora Vc kroz Bosnu i Hercegovinu je cca 335 km, od čega cca 274 km prolazi kroz Federaciju BiH, a što je u nadležnosti JP Autoceste FBiH. Pored izgradnje dijela Koridora Vc u planu je izgradnja drugih autocesta, te mreže brzih cesta koje će osigurati povezivanje Federacije BiH u regionalne i dalje međunarodne saobraćajne tokove.

Plan poslovanja za 2024. godinu, kao i Trogodišnji plan poslovanja za 2024-2026 je usvojen od strane Nadzornog odbora JP Autoceste 25.03.2024. godine. Vlada FBiH je na iste dala saglasnost 26.06.2024. godine. Skupština JP Autoceste usvojila je Plan poslovanja za 2024. godinu i Trogodišnji plan poslovanja za 2024-2026 godinu na sjednici održanoj 28.06.2024. godine.

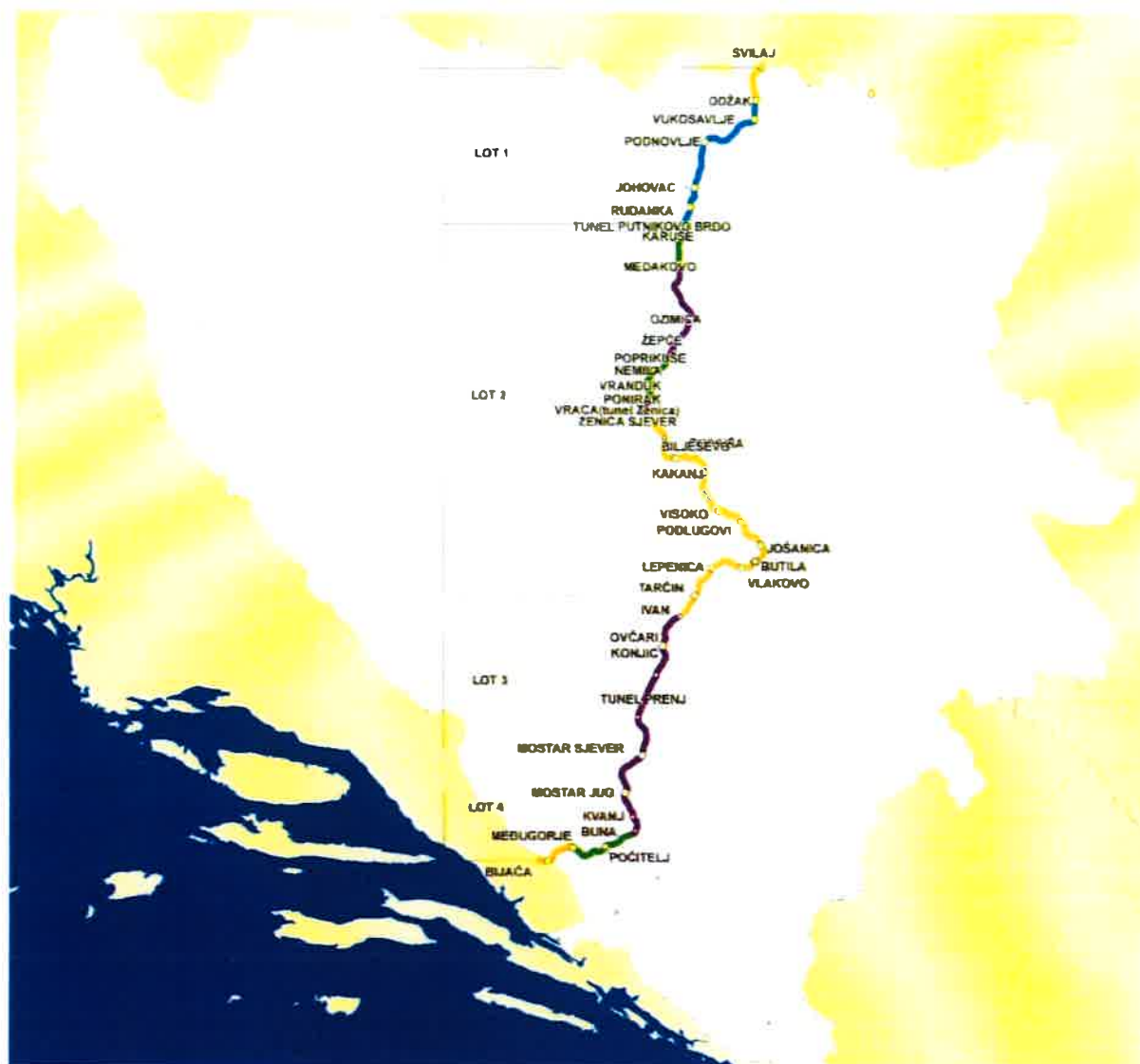
Na osnovu Odluke Uprave JP Autoceste o revidovanju i usaglašavanju Plana poslovanja za 2024. godinu od 16.09.2024. godine, sačinjen je revidovani Plan poslovanja za 2024. godine, te je isti usvojen od strane Uprave 22.10.2024. godine i od strane Nadzornog odbora 14.11.2024. godine. Vlada FBiH je dala saglasnost na Rebalans plana poslovanja za 2024. godinu i isti je 23.12.2024. godine usvojila Skupština JP Autoceste.

1.1. Osnovni ciljevi poslovanja

Osnovni zadatak JP Autoceste je izgradnja autocesta i brzih cesta, kao osnova za povezivanje Federacije BiH u regionalne i dalje međunarodne saobraćajne tokove savremenim cestama. Na teritoriji Bosne i Hercegovine nalazi se najduži dio grane Koridora Vc. U ukupnoj dužini od oko 320 km, izgradnja autoceste Koridora Vc unapređuje povezivanje BiH sa susjednim zemljama i poboljšava potencijal za privredni razvoj. Projekat ima snažnu potporu Vlade Federacije BiH, a očekuje se da će omogućiti Bosni i Hercegovini bolju integraciju sa ekonomskim i socijalnim strukturama u Evropi.

Dio Koridora Vc koji prolazi kroz Federaciju BiH iznosi cca 274 km. Koridor Vc u BiH uključuje četiri glavne dionice, u dokumentima Vlade FBiH nazvane kao lotovi, kao što slijedi:

- **Lot 1:** Svilaj na rijeci Savi (veza na Koridor X) – Doboj jug;
- **Lot 2:** Doboj jug – Sarajevo jug (Tarčin);
- **Lot 3:** Sarajevo jug (Tarčin) – Mostar sjever;
- **Lot 4:** Mostar sjever – Bijača na južnoj granici sa Hrvatskom.

Slika 1. Pregled trase Koridora Vc u Federaciji BiH

Pored ovoga planirana je i izgradnja autoceste Granica RH – Orašje –Tuzla, te brze ceste: BC Lašva – Travnik – Jajce, BC Prača – Goražde, BC Bihać – Cazin – Kladuša – granica RH, BC Mostar – Široki Brijeg – granica RH.

1.2. Vizija

Postati dijelom savremene cestovne infrastrukture na širem području, čime bi omogućili dugoročan i stabilan rast korištenja naših usluga

1.3. Misija

Izgradnja, upravljanje i održavanje savremene cestovne infrastrukture poštujući najviše zahtjeve zaštite okoliša

1.4. Strategija

Definisanje tehnički i finansijski izvodljivog scenarija za razvoj mreže autocesta i brzih cesta na području FBiH prema identifikovanim prioritetima. Identifikovanje akcija potrebnih za razvoj mreže autocesta i brzih cesta u FBiH u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom periodu. Razvoj alata

za projektovanje i planiranje sa ciljem pravljenja puta za buduće investicije u FBiH vezane za transportnu infrastrukturu.

Usklađivanje planirane cestovne infrastrukture u FBiH sa infrastrukturom u drugim državama u regionu, radi blagovremenog usklađivanja progressa u ukupnoj povezanosti Zapadnog Balkana.

Omogućiti kvalitetnu realizaciju planiranih zadataka kroz razvoj kadrova, dobru koordinaciju i organizaciju poslovanja, kao i razvoj kvalitetnog informacionog sistema. Kroz izgradnju i kvalitetno upravljanje autocestama i brzim cestama, djelovati na rast ekonomskih performansi FBiH i BiH, tj. na rast produktivnosti i zaposlenosti, sposobnost privlačenja investicija, socijalnu koheziju, okolinski kvalitet, kvalitet javnog prostora, vitalnost, održivost i imidž BiH.

1.5. Finansiranje

U skladu sa Zakonom o cestama FBiH, finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju osiguravaju se iz:

- Javnih prihoda;
- Kredita;
- Donacija (grantova)
- Emisijom korporativnih obveznica.

Javni prihodi koji se usmjeravaju u korist JP Autoceste i evidentiraju se kao prihodi preduzeća su kao što slijedi:

- Prihodi od akcize na gorivo;
- Prihodi od korištenja autoceste (cestarina);
- Prihodi od korištenja cestovnog zemljišta.

Kao i u prethodnom periodu, JP Autoceste je tokom 2024. godine bilo suočeno sa problemom likvidnosti poslovanja, koji je prije svega proizašao zbog predfinansiranja projekata iz vlastitih sredstava. Imajući u vidu da postupci postizanja efektivnosti kreditnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija, kao i bespovratnih grant sredstava traju značajan vremenski period, JP Autoceste vrši predfinansiranja do postizanja efektivnosti istih. Ovo je naročito izraženo zadnjih godina, a obzirom da se radi o značajnim iznosima, isto ima utjecaj na samu likvidnost poslovanja. Trenutno, JP Autoceste je **predfinansiralo projekte u iznosu cca 325 mil. KM**.

Ono što je bitno napomenuti je i činjenica da od 2017. godine nije vršeno doznačavanje sredstava po osnovu zadržanog iznosa akcize na gorivo, a iznos se procjenjuje **na cca 170 miliona KM sredstava** koja su trebala biti doznačena JP Autocesti.

Kao posljedica svega naprijed navedenog, JP Autoceste, kao i 2023. godine, nije bilo u mogućnosti izmirivati tekuće obaveze u 2024. godini po osnovu otplate glavnice i kamate po međunarodnim kreditima, te je upućen zahtjev za reprogram neizmirenih obaveza (otplata kredita i kamata).

1.5.1. Kreditna sredstva

Tokom 2024. godine u potpunosti su povučena kreditna sredstva i to za:

- **EBRD u visini od 60 mil. EUR-a** za finansiranje izgradnje dionice Putnikovo brdo – Medakovo. Kredit je u potpunosti povučen. Otplata kredita je u toku.
- **KFAED u visini od cca 36 mil. EUR-a** za financiranje gradnje Nemila – Vranduk. Sredstva kredita su povučena u cijelosti.
- **EBRD 180 mil. EUR-a - tranša A 120 mil. EUR-a** za izgradnju dionica Poprikuše – Nemila i Tarčin – Ivan: LOT 2, Tunel Ivan je u potpunosti utrošena.

U 2024. godini iz operativnih kreditnih sredstava se nastavila izgradnja dionica autoceste kako slijedi:

- **EIB (100 mil. EUR-a)** - za nastavak izgradnje dionice Počitelj – Zvirovići; Povlačenje posljednje tranše br. 7 očekuje se u narednom periodu. Značajan dio ove tranše će ići na refundaciju utrošenih vlastitih sredstava.
- **EIB (50 mil. EUR-a)** - za nastavak izgradnje dionice Ponirak – Vraca; Kreditna sredstva su povučena u iznosu od 32 mil. EUR-a. Kako bi se omogućio nastavak povlačenja kreditnih sredstava, podnesen je zahtjev za dopunu Ugovora o financiranju. Vijeće Ministara je u novembru 2024. godine utvrdilo prijedlog Amandmana br.1 na Ugovor o financiranju kojim se produžava rok raspoloživosti sredstava i omogućava povlačenje kredita do kraja 2027. godine.
- **EIB (340 mil. EUR-a)** – za izgradnju dionica Medakovo – Ozimica i Ozimica – Poprikuše. Povlačenje sredstava je u toku.

Efektivna kreditna sredstava za dionice za koje se očekuje početak građenja u 2025. godini:

- **EBRD u visini od 180 mil. EUR-a** - od mjeseca maja 2021. godine su raspoloživa i sredstva Tranše B za izgradnju dionice Mostar Jug – Tunel Kvanj (60 mil. EUR-a).
- **EIB (100 mil. EUR-a)** za finansiranje izgradnje dionice Tunel Kvanj – Buna: Sredstva će biti operativna nakon produženja roka raspoloživosti kredita.

Ostale aktivnosti za osiguranje kreditnih sredstava:

- **Aktivnosti za osiguranje kreditnih sredstava za izgradnju dionice Vranduk – Ponirak**
Osiguranje dodatnog zaduženja kod OFID-a traje izuzetno dug vremenski period. U martu 2021. godine je OFID dostavio pismo namjere sa ažuriranim uslovima kreditiranja (Federalno ministarstvo finansija je na prethodno dostavljene uslove dalo negativno mišljenje). JP Autoceste FBiH su u julu 2021. godine podnijele ažurirani zahtjev za zaduženje pod novim, povoljnijim uslovima u iznosu od 25 mil. EUR-a. Vlada FBiH je u septembru Zaključkom podržala inicijativu za dodatno zaduženje. Vijeće ministara BiH je u decembru 2021. godine usvojilo inicijativu Ministarstva financija i trezora te imenovalo delegaciju za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o zajmu. Vijeće Ministara u novembru 2022. godine je usvojilo finalni nacrt Sporazuma o zajmu sa prijedlogom potpisnika ispred BiH. Predsjedništvo BiH je 12. aprila 2023. godine donijelo Odluku o prihvatanju sporazuma o zajmu, te imenovalo ovlaštenog potpisnika u ime BiH. JP Autoceste FBiH je u septembru 2023. godine dostavilo komentare na nacrt Sporazuma o kreditu. Sporazum o zajmu potpisan je u novembru 2023. godine. Dana 27.02.2024. godine Vlada FBiH utvrdila je prijedlog Odluke za davanje suglasnosti o prihvatanju dodatnog zaduženja za dionicu Vranduk – Ponirak. Parlament FBiH donio je Odluku o prihvatanju dodatnog zaduženja dana 12.06.2024. godine. Podugovor o zajmu potpisan 21.08.2024. godine. Parlament BiH donio Odluku o prihvatanju zaduženja dana 29.10.2024. godine. Očekuje se ratifikacija Ugovora o dodatnom zajmu od strane Predsjedništva BiH. Efektivnost kredita očekuje se u 2025. godini.

Također, podnesen je zahtjev za dodatno kreditno zaduženje za izgradnju dionice Vranduk – Ponirak. U skladu sa potpisanim Dodatkom br. 4 na Ugovor o građenju i Dodatkom br. 3 na Ugovor za nadzor Uprava JP Autoceste FBiH donijela je Odluku o pokretanju Zahtjeva za novo dodatno kreditno zaduženje u iznosu od **65 mil. EUR-a** potrebnih za završetak radova na dionici Vranduk – Ponirak. JP Autoceste uputile su

Zahtjev za dodatno kreditno zaduženje kod OFID-a u maju 2024. godine. Očekuje se dostavljanje nacrta Ugovora o dodatnom zajmu od strane OFID-a.

- **Podnesen je zahtjev za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Nemila – Vranduk**

JP Autoceste su podnijele Federalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija Zahtjev za dodatno kreditno zaduženje kod **KFAED u iznosu od 21 mil. EUR-a**. Vlada FBiH je podržala inicijativu da dodatna kreditna sredstva budu osigurana kod Kuvajtskog fonda za dionicu Nemila – Vranduk. Vijeće ministara BiH u decembru 2021. godine je usvojilo Inicijativu Ministarstva financija i trezora te imenovalo delegaciju za vođenje pregovora radi zaključivanja Ugovora o zajmu. Očekuje se da kreditor dostavi nacrt Sporazuma o zajmu.

Dana 24.09.2024. godine banka je dostavila pismo kojim izražava namjeru pokretanja tehničke misije do kraja 2024. godine, a na kojoj će se pored praćenja napretka Projekta održati i potpisivanje Ugovora o dodatnom zaduženju u iznosu od **5 mil. Kuvajtskih dinara (cca 17 mil. EUR-a)**. Zvanična potvrda i datum posjete još uvijek nisu potvrđeni. Očekuje se dostavljanje Nacrta sporazuma o zajmu od strane kreditora.

- **Pokretanje inicijative za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Poprikuše – Nemila**
Uprava JP Autoceste je usvojila Odluku o pokretanju inicijative za dodatno kreditno zaduženje kod **EBRD-a** za finansiranje izgradnje dionice Poprikuše – Nemila u visini od **76 mil. EUR-a**.

Uprava JPAC je u aprilu 2024. godine donijela ažuriranu Odluku o pokretanju Zahtjeva za kreditno zaduženje u iznosu od 94,55 mil. EUR-a. JP Autoceste uputile su Zahtjev za dodatno kreditno zaduženje kod EBRD-a u aprilu 2024. godine. Banka je dostavila nacrt Adenduma br. 1 na Ugovor o financiranju 49058 u iznosu od **95 mil. EUR-a** u augustu 2024. godine. EBRD je dana 17. septembra 2024. godine dostavio Zapisnik sa tehničkih pregovora i usuglašen nacrt Addenduma na Ugovor u financiranju kojim se povećava iznos kredita sa 180 mil EUR-a. na 275 mil. EUR-a. Inicijativa za dodatno zaduženje je prihvaćena od strane Vijeća Ministara BiH u novembru 2024. godine, a u decembru 2024. godine utvrđen prijedlog izmjenjenog Ugovora o zajmu.

Ugovor će biti potpisan nakon što Predsjedništvo BiH donese odluku o prihvatanju Ugovora i imenuje potpisnika.

- **Pokretanje inicijative za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Putnikovo brdo – Medakovo**

Uprava JP Autoceste je usvojila Odluku o pokretanju inicijative za dodatno kreditno zaduženje kod **EBRD-a** za finansiranje izgradnje dionice Putnikovo brdo – Medakovo u visini od **69 mil. EUR-a**. JP Autoceste uputile su ažuriran Zahtjev za dodatno kreditno zaduženje kod EBRD-a u maju 2024. godine. Vijeće ministara je u decembru 2024. godine prihvatilo Inicijativu za vođenje pregovora radi osiguranja dodatnih sredstava. Po završetku pregovora, nacrt Amandmana na ugovor o zajmu za dodatno zaduženje će biti dostavljen Vijeću ministara.

- **Podnesen je zahtjev za kreditno zaduženje za izgradnju dionice za dionicu Ivan – Ovčari**

Zahtjev za zaduženje je podnesen u septembru 2022. godine kod **EIB-a** u iznosu od **162 mil. EUR-a** (odnosno 50% projektnih troškova) sukladno Nacrtu studije izvodljivosti iz juna 2022. godine gdje je nova procijenjena vrijednost dionice navedena u iznosu od 324 mil. EUR-a. EIB će podržati i aplikaciju za investicijski grant WBIF-a do 40% od procijenjene vrijednosti troškova projekta kada se ispune uslovi za apliciranje.

JP Autoceste FBiH će poslati upite drugim međunarodnim finansijskim institucijama kako bi se zaokružila finansijska konstrukcija projekta od preostalih 10% troškova.

U novembru 2022. godine Vlada FBiH je podržala Zaključkom inicijativu za zaduženjem kod EIB-a u iznosu od 162 mil. EUR-a. Ministarstvo finansija i trezora BiH je dostavilo 30.12.2022. godine banci zahtjev za dodatno zaduženje. Očekuje se da banka dostavi nacrt Ugovora o kreditu.

- **Podnesen je zahtjev za zaduženje za izgradnju dionica od Ovčara do Mostara Jug**
Vlada Federacije donijela Odluku o davanju suglasnosti za potpisivanje Mandatnog pisma za financiranje dionice autoceste na Koridoru Vc, Ovčari – Tunel Prenj – Mostar Sjever i Mandatnog pisma za financiranje dionice Mostar Sjever – Mostar Jug. Oba mandatna pisma su potpisana u martu 2021. godine. Uprava JP Autoceste FBiH je donijela Odluku o pokretanju Zahtjeva za kreditno zaduženje radi finansiranja izgradnje dionica autoceste od Ovčara do Mostara Jug, te je Zahtjev za zaduženje dostavljen nadležnim ministarstvima u julu 2021. godine.
Vlada FBiH je u oktobru 2021. godine donijela Zaključke kojima je podržala Inicijativu da se kreditnim zaduženjem osiguraju sredstva za izgradnju dionica od **Ovčara do Mostar Sjever** kod EBRD-a i EIB-a u iznosu do **po 300 mil. EUR-a**. Vijeće ministara je također usvojilo navedene inicijative za zaduženje. Zbog povećanja troškova izgradnje dionice od Ovčara do Mostar Sjevera, uključujući i tunel Prenj, na posljednjoj promatračkoj misiji EIB-a dogovoreno je da će EIB svoje učešće povećati na 500 mil. EUR-a, čime će biti osiguran ukupan iznos od 800 mil. EUR kako bi se zatvorila finansijska konstrukcija na dionici. JP Autoceste se obratilo Vladi FBiH, za dodatnu podršku od dodatnih 242 mil. EUR-a jer je projekt u drugoj fazi tenderisanja za građevinske radove. EBRD je izrazio spremnost podići udio financiranja sa 300 mil. EUR-a na 450 mil. EUR-a. Čeka se dostavljanje novog mandatnog pisma od EBRD-a, sa novim iznosom financiranja. Kada je riječ o osiguranju kreditnih sredstava za finansiranja izgradnje **dionice Mostar Sjever – Mostar Jug**, a uzimajući u obzir protok vremena i značajno povećanje procijenjene vrijednosti projekta radi kretanja cijena na globalnom tržištu, usuglašena je nova struktura financiranja projekta koja podrazumijeva povećanje prvobitnog učešća EBRD-a sa 50 mil. EUR-a na **110 mil. EUR-a**, odnosno potencijalnih 220 mil. EUR-a. U skladu sa novom strukturom financiranja, u julu 2022. godine podnesen je ažurirani Zahtjev za kreditno zaduženje. Vijeće ministara u novembru 2022. godine utvrdilo je prijedlog Ugovora o zajmu u iznosu do 220 mil. EUR-a s osnovama za njegovo potpisivanje. Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku o prihvatanju Ugovora o zajmu u aprilu 2023. godine. Ugovor o zajmu je potpisan u decembru 2023. godine, a isti je ratifikovan u februaru 2024. godine. Parlament FBiH donio Odluku o prihvatanju zaduženja dana 05.09.2024. godine.
Također, JP Autoceste FBiH je u decembru 2021. godine, uz asistenciju konsultanta za nabavke, osiguranog od EBRD-a, raspisalo tender za nabavku kreditnog zaduženja kod komercijalnih banaka za nedostajući dio sredstava u iznosu do **150 mil. EUR-a**. Prvi postupak javne nabavke komercijalnih banaka uz asistenciju eksperta za nabavke EBRD-a nije uspješno okončan. Tender za nabavku komercijalnih banaka je ponovno raspisan 29. juna 2022. godine. Ugovor za nabavku komercijalnih banaka dodijeljen i potpisan u decembru 2022. godine. Parlament FBiH je početkom 2025. godine donio Odluku o izdavanju garancije FBiH. Ugovor o garanciji između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste potpisan je 18.02.2025. godine. U skladu sa navedenim Ugovorom JP Autoceste je uplatilo Federalnom ministarstvu finansija, proviziju i premiju za izdavanje garancije u ukupnom iznosu od 11,9 mil. KM, te dostavilo instrumente osiguranja kredita, čime su se stekli uslovi za izdavanje garancije, kao i efektivnost kreditnih sredstava.

1.5.2. Bespovratna sredstva Europske unije

JP Autoceste kao krajnji korisnik kredita europskih banaka aplicira i za bespovratna predpristupna sredstva Europske unije (Connectivity Agenda) koja se realiziraju putem Investicijskog okvira za Zapadni Balkan. Do kraja 2024. godine EU je odobrila više od 594 mil. EUR bespovratnih sredstva za Koridor Vc u Federaciji BiH. Sredstva se implementiraju putem kreditora koji financira izgradnju dionice (EIB ili EBRD). Ukoliko se grant implementira putem EBRD sklapaju se odvojeni sporazumi o investicijskom grantu (između EBRD i BiH) i grantu tehničke pomoći (potpisuje se između EBRD i JP Autoceste). Ukoliko se grant implementira preko EIB-a potpisuje se jedan sporazum o grantu koji obuhvata obje komponente. U nastavku se daje status grantova koji su odobreni za dionice autoceste na Koridoru Vc.

1.	Svilaj – Odžak	19,6 mil. EUR-a
Sredstva granta su povučena u iznosu od 14 mil. EUR-a za investicijski dio. TA komponenta granta povučena u julu 2023. godine u iznosu od 1,4 milijuna EUR - a.		
2.	Putnikovo brdo – Medakovo	15,55 mil. EUR-a
Sporazum o investicijskom grantu je potpisan u maju 2023. godine. Ugovor je proglašen pravosnažnim 06.08.2023. godine. Povlačenje sredstava granta je u toku. Sporazum o grantu tehničke pomoći potpisan između EBRD-a i JP Autoceste 15. augusta 2024. godine. Direktno plaćanje aplikacija za usluge nadzora je u toku.		
3.	Medakovo – Ozimica	79 mil. EUR-a
Aplikacija je odobrena u 2022. god. Ugovor o grantu je potpisan 30.12.2024. godine.		
4.	Ozimica - Poprikuše	136,7 mil. EUR-a
Aplikacija je službeno odobrena u 2023. godini, a kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.		
5.	Poprikuše – Nemila	41,17 mil. EUR-a
Sporazum o investicijskom grantu u iznosu od 36,07 mil. EUR-a je potpisan u aprilu 2022. godine. Investicijski dio granta je u potpunosti povučen. Povučena su sredstva u iznosu od 36,074 mil. EUR-a. Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 5,05 mil EUR-a je potpisan između EBRD-a i JP Autoceste 02. augusta 2021. godine. Sredstva su utrošena.		
6.	Tunel Zenica – Donja Gračanica	12,06 mil. EUR-a
Sporazum o investicijskom grantu u iznosu od 9,2 mil. EUR-a je potpisan u martu 2021. godine, a u martu 2022. godine zaprimljena je obavijest banke o efikasnosti Ugovora o grantu nakon čega je EBRD izvršio prenos sredstava na ime refundacije za utrošena vlastitih sredstava JP Autoceste i nastavio s plaćanjem troškova radova. Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 2,80 mil. EUR-a je potpisan između EBRD-a i JP Autoceste 02. augusta 2021. godine. EBRD izvršio prenos sredstava na ime refundacije za utrošena vlastitih sredstava JP Autoceste za TA komponentu u februaru 2022. godine i nastavio s plaćanjem troškova.		
7.	Ponirak – Vraca	19 mil. EUR-a
Sporazum o grantu je potpisan u decembru 2019. godine. Odluka o ratifikaciji je objavljena u oktobru 2020. godine. Sredstava su efektivna i povlačenje preostale tranše očekuje se početkom 2025. godine.		
8.	Tarčin – ulaz u Tunel Ivan (Lot 1)	11,78 mil. EUR-a
Sporazum o grantu je potpisan 29.07.2020. godine, a Odluka o ratifikaciji je objavljena u februaru 2021. godine. Sredstva granta su u cijelosti povučena.		
9.	Tunel Ivan (Lot 2)	11,48 mil. EUR-a
Sporazum o investicijskom grantu je potpisan u aprilu 2022. godine. Sredstva granta su efektivna. Povučena su sredstva granta u iznosu od 7.79 mil. EUR-a. Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 2,25 mil EUR-a je potpisan između EBRD-a i JP Autoceste 02. augusta 2021. godine. EBRD je refundirao sredstva za TA komponentu, a direktna plaćanja su u toku.		
10.	Tunel Preanj	3,5 mil. EUR-a
Grant tehničke pomoći je odobren u junu 2022. godine za troškove usluga tehničke pomoći Jedinici za implementaciju projekta. Sporazum o grantu potpisan između JP Autoceste i EBRD-a dana 27. maja 2024. godine. EBRD je u julu 2024. godine refundirao sredstva koja su JP Autoceste predfinancirale iz vlastitih sredstava, te je nastavljeno direktno plaćanje usluga tehničke pomoći.		
11.	Mostar sjever – Mostar jug	155,9 mil. EUR-a

Aplikacija je službeno odobrena u 2023. godini. Kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.		
12.	Mostar jug – Tunel Kvanj	30,33 mil. EUR-a
Grant aplikacija je službeno odobrena u 2022. godini. Kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.		
13.	Tunel Kvanj – Buna	43,8 mil. EUR-a
Odobrene su dvije aplikacije: prvih 20% u 2020. godini, a dodatnih 20% u Šestom pozivu u 2022. godini. Vijeće ministara je u novembru 2024. godine utvrdilo prijedlog Sporazuma o grantu, a Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku o prihvatanju Sporazuma o grantu 24.12.2024. godine. U narednom periodu očekuje se potpisivanje Ugovora o grantu.		
14.	Buna – Počitelj	8,8 mil. EUR-a
Sporazum o investicijskom grantu u iznosu od 6,2 mil. EUR-a je potpisan u martu 2021. god. U martu 2022. godine zaprimljena je obavijest banke o efikasnosti Ugovora o grantu. EBRD je u maju 2022. godine izvršio refundaciju sredstava. Sredstva granta su povučena u cijelosti.		
Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 2,52 mil. EUR-a potpisan je između EBRD-a i JP Autoceste u augustu 2021. godine. EBRD je izvršio refundaciju sredstava za TA komponentu u martu 2022. godine. Sredstva granta su povučena u cijelosti.		
15.	Počitelj – Zvirovići	5 mil. EUR-a
Sporazum o grantu za TA između EIB-a i MFIT i JP Autoceste je potpisan u novembru 2021. godine. Povlačenje prve tranše granta je bilo u decembru 2023. godine u iznosu 3,5 mil. EUR-a. U narednom periodu očekuje se refundiranje sredstava kojima su JP Autoceste predfinancirale usluge nadzora u iznosu 1,5 mil. EUR-a.		

Osim investicijskih grantova, WBIF je za određene projekte na Koridoru Vc odobrio grantove tehničke pomoći koji će se implementirati putem IPF-a (Infrastructure Project Facility). Kao rezultat ovih grantova, JP Autoceste će dobiti studijsku i projektnu dokumentaciju. U nastavku podaci o dionicama i iznosima grantova tehničke pomoći:

- Ivan – Ovčari u vrijednosti od 5,36 mil. EUR-a;
- Ovčari – ulaz u Tunel Prenj u vrijednosti od 4,75 mil. EUR-a;
- Salakovac (izlaz iz Tunela Prenj) – Mostar Sjever u vrijednosti od 4,97 mil. EUR-a.

Podnesen je službeni zahtjev za povećanje vrijednosti grantova tehničke pomoći i procedura odobravanja je u toku.

1.5.3. Sredstva iz Budžeta FBiH

Pored izvora finansiranja iz međunarodnih kreditnih sredstava i vlastitih sredstava JP Autoceste planira realizaciju infrastrukturnih projekata i iz drugih izvora.

Vlada FBiH je na prijedlog JP Autoceste u proteklom periodu svojim Odlukama o usvajanju programa utroška dijela sredstava „Kapitalni transferi javnim preduzećima – transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta“ odobravalala sredstva za projektovanje, eksproprijaciju, izgradnju i usluge nadzora nad izgradnjom autocesta i brzih cesta. Po osnovu zaključenih ugovora između JP Autoceste i resornog ministarstva vrši se refundacija sredstava po odobrenim aktivnostima. U izvještajnom periodu, u zadnjem kvartalu 2024. godine, došlo je do zastoja u refundiranju sredstava, tako da je na 31.12.2024. godine **iskazano potraživanje po zahtjevima u iznosu oko 18,7 mil. KM.**

U 2024. godini su nastavljene aktivnosti na slijedećim projektima:

- **BC Lašva – Nević Polje, Lot 5. Petlja Vitez – izlaz iz poslovne zone“ – petlja Nević Polje i Lot 4. Poslovna zona Vitez;**
- **BC Prača – Goražde, Lot 1. i Lot 2. tunel Hranjen – faza 1 i trasa;**
- **AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla, Lot 5 Čanići – Tuzla;**
- **BC Bihać – Cazin – Kladuša – granica RH, (dio BC – dionica Kamenica – Čoralići);**

- BC Mostar – Široki Brijeg – granica RH, dionice Mostar Sjever – Polog i Polog – granica RH;
- BC Lašva – Travnik – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe.

2. Realizacija plana aktivnosti na izgradnji autoceste i brze ceste

2.1. Grafički prikaz dionica na Koridoru Vc, brzih cesta i autocesta u FBiH

2.2. Pregled aktivnosti na Koridoru Vc, brzim cesta i autocesta u FBiH

Trenutno je aktivno 10 gradilišta i to 8 na Koridoru Vc (L=cca 56,47 km) i 2 na dionicama brzih cesta:

- 8 dionica se nalazi na Koridoru Vc, ukupne ugovorene vrijednosti (građenje i nadzor) **2.419.784.686 KM (1.237.216.264 EUR-a) bez PDV-a;**
- 2 dionice brzih cesta ukupne ugovorene vrijednosti (izgradnja i nadzor) **306.460.042 KM (156.690.531 EUR-a).**

Trenutno su u tenderskoj proceduri postupci nabavke radova za izvođenje, kao i nabavke konzultantskih usluga nadzora nad izvođenjem radova, na slijedećim dionicama:

- Ozimica – Poprikuše;
- Tunel Prenj;
- Mostar sjever – Mostar jug (ugovor za nadzor i tehničku asistenciju je potpisan);
- Mostar jug – tunel Kvanj (ugovor za nadzor je potpisan).

Pored navedenog, u toku 2024. godine provedene su pripremne aktivnosti (projektiranje, eksproprijacija), te pripremne aktivnosti za provođenje tenderskih procedura, za sljedeće dionice autocesta i brzih cesta:

- Ivan – Ovčari;
- Ovčari – Prenj;
- Prenj – Mostar sjever;
- AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla, Lot 4b i 5 Čanići – Tuzla;
- BC Bihać – Cazin – Velika Kladuša – RH, dionica Kamenica – Čoralići;
- BC Mostar – Polog – Široki Brijeg – granica RH, dionice Mostar sjever – Polog i Polog – granica RH;
- BC Lašva – Nević Polje, Lot 4. Poslovna zona Vitez;
- BC Lašva – Travnik – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe;
- Jadransko – jonska autocesta.

2.2.1. Dionice u izgradnji

1) Putnikovo Brdo - Medakovo (8,5 km)

Kratak opis: Na kompletnoj dionici ukupno su predviđeni sljedeći objekti: Petlja Usora sa pratećim objektima, Mostovi Usora 1, 2 i 3, Most Kraševo, ČNM Doboj Jug, Mostovi Tešanjka 1 i 2, Tunel Hrastik, tri potputnjaka (+1 dodatni koji još nije nominovan kroz Varijacioni nalog), 3 natputnjaka, Petlja Medakovo sa BNM, manji most preko rijeke Tešanjke.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: EBRD kredit u visini od 60 mil. EUR-a. Ovaj kredit je dio šireg ugovora o zajmu za Doboj Bypass u iznosu od 210 mil. (Republika Srpska i Federacija). Kredit je u potpunosti utrošen. Procedura za dodatno kreditno zaduženje u visini od 69 mil. EUR-a je u toku. Odobrena su i grant sredstva za ovu dionicu u visini od 15,55 mil. EUR-a. Sredstva granta su operativna.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	11.11.2022.	Euro - Asfalt d.o.o. Sarajevo	142.788.509 EUR
Nadzor	02.12.2022.	IRD Engineering Italy	2.434.880 EUR

Rok završetka: 31.05.2025. godine (24 mjeseca od zvaničnog uvođenja u posjed).

Procenat realizacije: Građenje: 49,98%

Napomena: Radovi su zvanično otpočeli 01.06.2023. godine i izvode se na cijeloj dionici i većini objekata. Prije zvaničnog uvođenja u posjed, Izvođaču je omogućen djelimični ulazak u posjed kako bi izvršio neophodne pripremne i glavne radove koje je bilo moguće izvoditi. Izvođač je predložio izmjene na projektu u skladu sa 13.2 OUU „Vrijednosna poboljšanja“ koja su u fazi evaluacije, a neki su evaulirani od strane Inžinjera. Intenzitet radova još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou, a opšti dojam je da Izvođaču nedostaje kvalifikovane radne snage, opreme i mehanizacije. Od značajnijih izmjena koje su u toku građenja i imat će uticaj na rok za izvođenje radova ističu se izmjene na potezu od most Tešanjka 1 – ČNM Doboj Jug – most Tešanjka 2. Razlog za izmjenu je kolizija AC sa arheološkim nalazištem Alibegovci. Također, značajne izmjene projektnog rješenja na Sektoru 1 i 6 uzrokovane klizištima će imati uticaj na produženje roka za završetak radova.

2) Medakovo - Ozimica (21,3 km)

Kratak opis: Dionica dužine 21,3 km proteže se od naselja Medakovo (Tešanj) na sjeveru Bosne i Hercegovine te prolazi kroz općine Tešanj, Maglaj i Žepče, pri čemu se ista završava na petlji Ozimica sa bočnim naplatnim mjestom. Dionicu karakteriše 15 km autoceste na nasipu, 1,5 kilometara autoceste u zasjeku zaštićenom roštiljskim konstrukcijama, dvocijevni tunel Crni Vrh dužine 2,2 kilometra, 8 velikih mostova ukupne dužine 1300 metara, te dva odmorišta i petlja Ozimica. Paralelno sa izgradnjom autoceste, glavnim projektom je predviđena izrada regulacije riječnog korita tri vodotoka ukupne dužine 15 kilometara.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: EIB kredit u visini od 340 mil. EUR-a. Odobrena su grant sredstva u visini od 79 mil. EUR-a (40% vrijednosti investicije). Ugovor o grantu je potpisan 30.12.2024. godine.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	09.03.2023.	Cengiz Insaat Sanayi ve Ticaret A.S. Turska	361.753.356 EUR
Nadzor	10.01.2023	Yuksel Turska i Trasa Doo Sarajevo	4.560.412 EUR
Projekt menadžment	08.12.2022.	Arup doo Beograd	844.150 EUR

Rok završetka: juni 2026. godine (30 mjeseci od zvaničnog uvođenja u posjed).

Procenat realizacije građenja: 40%

Napomena: Ugovor za građenje zvanično je započeo u decembru 2023. godine, dok je izvođač uveden u posjed u maju 2023. godine zbog izvođenja pripremnih radova. U prethodnom periodu progres radova je bio manji od predviđenog zbog određenih faktora koji su uticali na izvođenje radova.

Prilikom iskopa tunela Crni Vrh (južna strana) kartirani su lošiji geološki uslovi od projektom predviđenih što je uzrokovalo zaustavljanje radova u desnoj tunelskoj cijevi na izlazu, pri čemu je angažovan projektant za rješavanje ovog problema i nastavka radova na probijanju tunela na kritičnom putu za završetak projekta. Prilikom iskopa zabilježen je znatno veći prirast deformacija od projektom predviđenih, a dodatni uzrok je zemljotres (4,5 Richtera na 30 km udaljenosti od tunela) koji je uvjetovao veće pomjeranje u tunelu. Radovi iskopa na ulaznoj strani se odvijaju planiranom dinamikom. Trenutni napredak iskopa tunela je 50%. U toku su pripremni radovi za izradu sekundarne obloge. Bilježi se i poboljšanje geološke slike na južnoj strani.

Zbog miniranog područja i dijelom neprimjenjivih glavnih projekata, investitor je zatražio nove glavne projekte za četiri zasjeka na trasi, te su projekti rješenja u završnoj fazi izrade, pri čemu su dva već dostavljena i izgradnja zaštite zasjeka je započela. U završnoj fazi izrada projekata preostala dva zasjeka. Općine dostavljaju rješenja o ekspoprijaciji što omogućava početak radova na izmještanju dalekovoda koje je neophodno izmjestiti prije početka radova na trasi.

Zbog sporijeg napretka radova na probijanju tunela i izvođačevih zakašnjelih aktivnosti na mostu M4 i zasjeku R4, moguće je produženje Ugovornog roka. Izvođaču zatražen ažuriran program radova kako bi se uvidio stvarni progres i potencijalno produženje roka za završetak radova.

Radi neprimjenjivih rješenja iz glavnog projekta (tunelski iskop, roštiljske konstrukcije, nepostojanje istraženih radova na zasjecima lokalnih cesta i regulacijama korita) te Ugovorne odredbe o primjeni klizne skale, vrlo je izvjesno probijanje ugovorne cijene. Investitor će se zvanično obratiti Inženjeru za dodatne procjene po ovom pitanju.

3) Poprikuše - Nemila (5,5 km)

Kratak opis: Na predmetnoj dionici od značajnijih objekata projektiran je tunel Golubinja, (L=3659/3659m), mostovi: Golubinja 1 (L= 423,5/476,5 m) i Bosna (L=196/204 m), te vijadukti Golubinja 2 (L=138/138 m) i Kovaniči (L=116/120 m). Predmetnoj dionici pripada i petlja Poprikuše kao i Centar za kontrolu prometa.

Ugovaranje radova: Žuti FIDIC

Izvor finansiranja: EIB u visini od 140 mil. EUR-a i kredit EBRD 180 mil. EUR-a (kreditne linije za ovu dionicu su u potpunosti utrošene). Osigurana su i grant sredstva u visini od 41,17 mil. EUR-a (investicijski grant 36,07 mil. EUR-a i grant Tehničke pomoći od 5,05 mil. EUR-a) – sredstva povučena u cijelosti. Procedura za povećanje kreditnog zaduženje u visini od 95 mil. EUR-a je u toku.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	16.11.2020.	Cangiz Insaat Sanayi ve Ticaret A.S. Tursaka	251.100.305 EUR
Nadzor	29.04.2020.	IRD Engineering S.r.l.	4.488.000 EUR
Projekt menadžment	22.07.2020.	JV Hill International N.V. and OMEK Consulting Engineers S.A.	1.189.301 EUR

Rok završetka: očekivatni rok august 2025. godine (početak radova: decembar 2020. godine) – potpisivanje addenduma u toku

Procenat realizacije građenja: 90,3%

Napomena: su svi betonski radovi na konstrukcijama objekata kao i iskop tunela Golubinja. Trenutno se izvode radovi na temeljima, postavljanju hidroizolacije i izradi sekundarne obloge koji su pri kraju. U toku je izgradnja bočnog naplatnog mjesta. Obzirom na značajno povećanje cijena roba i materijala na građevinskom tržištu uslijed inflacije, u skladu sa odredbama ugovora iz Podčlana 13.8. „Korekcija cijene uslijed promjene troška“, došlo je do povećanja vrijednosti ugovora za ovu poddionicu autoceste.

Inženjer je dostavio kvantni izvještaj u vezi sa potraživanjem br.5 za radove koje su izvedeni u periodu od 01.06.2023. do 31.05.2024. godine. Procjena vrijednosti radova za period od 01.06.2023. do 31.05.2024. godine je 10.287.555 EUR-a.

Zahtjev Izvođača također obuhvata navodne troškove ili izdatke koje bi Izvođač mogao imati ili će vjerovatno imati prilikom izvođenja preostalih 230,8 m iskopa tunela, koliko je ostalo u trenutku podnošenja potraživanja. S obzirom na to da ovaj pristup nije u skladu sa relevantnim odredbama ugovora, posebno sa definicijom 'Troškova' koja se odnosi na razumno učinjene izdatke, Inženjer u ovom izvještaju je uzeo u obzir samo troškove koji su nastali izvođenjem radova do 31.05.2024. godine.

Imajući u vidu da je Izvođač, u okviru svog podneska zahtjeva, također tražio produženje roka od 266 dana, a da nije na odgovarajući način pokazao štetne efekte relevantnog događaja zahtjeva da vrijeme za završetak, revidirani datum završetka (08.12.2024.) naveden u Aneksu br. 1 zaključen 23. januara 2024. godine između Naručioča i Izvođača ostaje na snazi sve dok Izvođač ne pruži potpunu i odgovarajuću analizu vremenskog uticaja. U toku su završne aktivnosti oko usaglašavanja nastavka Claim 5, kojim je definisan rok završetka radova august 2025. godine.

4) Nemila - Vranduk (5,7 km)

Kratak opis: Projekt izgradnje autoceste na dionici Nemila – Vranduk obuhvata izgradnju otvorene trase sa dvije odvojene kolovozne trake, razdvojene razdjelnim pojasom. Na trasi autoceste od objekata se grade tri potputnjaka, potporne i „cut&cover“ konstrukcija (L=45m) te najznačajniji objekat jednocijevni tunel T1 (L=137m) i dvocijevni tunel T2 (L=1430m/1480m) (Stara Stanica).

U sklopu projekta izgradnje autoceste potrebno je izvesti izmještanje dijela magistralne ceste M-17 sa desne strane autoceste tj. u pojasu između autoceste i rijeke Bosne. Ukupna dužina izmještanje M-17 iznosi 3,6 km. Na izmještenom dijelu magistralne ceste, u naselju Nemila, planirana je izgradnja jednastručne kružne raskrsnice (rondoa). Također, u sklopu izgradnje ove poddionice izvodi se regulacija rijeke Bosne kroz Nemilu u dužini oko 3,0 km.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: KFAED - Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj (KFAED) u visini od 11,6 mil. KVD (cca 36 mil. EUR-a) – sredstva kredita su povučena u cijelosti. U toku su aktivnosti za vođenje pregovora za potpis Sporazuma o zajmu sa KFAED-om o dodatnom zaduženju u visini od cca 5 mil. Kuvajtskih dinara.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	14.02.2022.	HGG Insaat Anonim Sirketi, Turkey	110.941.376 EUR
Nadzor	25.08.2021.	JV: Adel Al-Obaid Engineering Consultants and Ipsa Institut d.o.o.	3.293.900 EUR

Rok završetka: mart 2026. godine (početak radova: 22.02.2022. godine).

Procenat realizacije radova: 63%

Napomena: Tokom 2023. godine, izvodili su se radovi na Sekciji 1 trase autoceste, a fokus radova je bio na izmještanju dijela magistralne ceste M17. Na dijelu posljednjih 870 m trase autoceste na ovoj dionici u naselju Stara Stanica, 22 postojeća stambena objekata bila su jako ugrožena uslijed izvođenja radova. Lokalno stanovništvo je spriječilo/obustavilo izvođenje pripremnih i geoistražnih radova i zahtjevalo da se sporni stambeni objekti eksproprišu ili prethodno trajno zaštite, a što u datom trenutku nije bilo izvodljivo. Obzirom da se ovaj dio trase prema Ugovoru trebao nanovo isprojektovati, projektant je definisao novo tehničko rješenje u vidu izgradnje tunela kao optimalnog rješenja kojim neće biti ugroženi postojeći objekti. Sa Izvođačem radova je 17.07.2024. godine potpisan aneks Ugovora o izvođenju radova, kojim je produžen rok izgradnje do marta 2026. godine i povećana ugovorena vrijednost radova za izgradnju tunela T1 i T2 (Stara Stanica). Tokom 2024. godine izvođač je završio izmještanje magistralne ceste M17 i ista je puštena u promet, te je nastavljen rad na izgradnji trase autoceste kao i radovi na uređenju/regulaciji korita rijeke Bosne kroz Nemilu, kao i pripremni radovi na izgradnji tunela. Do kraja augusta 2025. godine planirano je da se završe svi radovi na autocesti i pusti u promet veći dio ove dionice od kružnog toka na M17 u Nemiljoj do susjedne dionice Poprikuše – Nemila. Sa rokom završetka tj. do marta 2026. godine planiran je završetak preostalog dijela ove dionice, gdje se prvenstveno misli na izgradnju tunela T1 i T2. Prema aktuelnoj dinamici izvođenja radova na tunelu već su evidentirana značajnija kašnjenja koja mogu

utjecati na planirane rokove puštanja u eksploataciju dijela autoceste od naplatnog mjesta Zenica Sjever do naplatnog mjesta u Golubini.

5) Vranduk - Ponirak (5,3 km)

Kratak opis: Najznačajniji objekti na ovoj dionici su most Vranduk 1 (L=390 m), most Vranduk 2 (L=340 m), tunel Vranduk (L=400m), Vijadukt 1 (L=480m), Vijadukt 2 (L=170m), Vijadukt 3 (L=270m) i Cut&Cover (115 m).

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: OFID - OPEC Fond za međunarodni razvoj. Dvije kreditne linije i to: 27,15 mil. USD i 24,30 mil. EUR-a. Sredstva povučena u potpunosti. U toku su aktivnosti na ispunjavanju uslova za pravosnažnost ugovora o zajmu za dodatnih 25 mil. EUR-a kod OFID-a. Upućen je zahtjev za dodatno kreditno zaduženje u visini od 65,22 mil EUR-a kod OFID-a.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	15.05.2019.	Konzorcij Azvirt Ltd i Hering d.d.	131.152.289 EUR
Nadzor	08.05.2019.	Konzorcij DRI upravljanje investicijama d.o.o. i Divel d.o.o.	6.241.044 EUR

Rok završetka: 31.03.2026. godine (početak radova: 19.08.2019. godine).

Procenat realizacije radova: 67%

Napomena: Rok za izvođenje radova je bio novembar 2023. godine. Radovi na trasi su kasnili zbog nedovoljnog angažmana Izvođača i izmjene projektne dokumentacije. Odlukom Uprave JP Autoceste radovi na ovoj dionici su bili obustavljeni do završetka izrade novih glavnih projekata za sektore 1,6 i 7. Novi glavni projekti su izrađeni od strane projektanta Yuksel iz Ankare. Redukovan je bio i angažman nadzornog tima dok se nisu riješila pitanja nastavka izgradnje ove dionice. Krajem 2023. godine postignut je sporazum sa izvođačem radova o nastavku radova prema novim projektima. Radovi su nastavljani u martu 2024. godine. Aneksom br. 4 je povećana vrijednost ugovora i produžen rok gradnje za dodatnih 24 mjeseca. Planirano je da se u 2025. godini izvedu i radovi napajanja srednjonaponskim naponom tunela Zenica, kao dodatni rad. Trenutno su otvoreni radovi na svim sektorima na ovoj poddionici te je maksimalno iskorišten angažman izvođača na ovoj poddionici. Dinamika radova trenutno protiče planiranim tokom.

6) Ponirak - Vraca (3,5 km)

Kratak opis: Najznačajniji objekat na ovoj poddionici je tunel Zenica ukupne dužine 2400 m.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: EIB u visini od 50 mil. EUR-a. Kreditna sredstva su efektivna. Također, potpisan je Sporazum o grant sredstvima u visini od 19 mil. EUR-a, sredstva granta su efektivna i povlačenja tranši su u toku.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	01.08.2019.	Euro - Asfalt d.o.o. Sarajevo	74.454.024 EUR
Nadzor	10.09.2019.	Proyapi Engineering and Consulting INC	3.370.226 EUR
Ugovor za usluge tehničke pomoći PIU	22.03.2019.	Roughton International Ltd	674.460 EUR

Rok završetka: Navedeno u „Napomeni“ (početak radova: 29.10.2019. godine).

Procenat realizacije radova: 94%

Napomena: Zbog lošije geologije od projektom predviđene, radovi su se izvodili uz određena kašnjenja. Izmjenom projekta dužina tunela je promijenjena na 3,5 km od čega je 870 m u sklopu ugovora susjedne dionice Vraca – Donja Gračanica.

Izmjena projektnog rješenja, te povećanje vrijednosti klizne skale je uticalo na promjenu vrijednosti ugovora. Zbog izmjene projektnog rješenja produžen je i prvobitni rok za završetak radova za 13 mjeseci (do maja 2023. godine). Završeni su svi građevinski radovi na tunelu. Potpuno je završena izrada sekundarne obloge i kolovozne konstrukcije. Preostala je ugradnja elektro mašinske opreme koja se planira završiti do maja 2025. godini.

7) Tunel Kvanj - Buna (cca 5,2 km)

Kratak opis: Dionica obuhvata tunel Kvanj dužine 2,7 km i vijadukt Rotimski potok dužine 330 m i ostatak od cca 2 km otvorene trase.

Ugovaranje radova: Žuti FIDIC

Izvor finansiranja: EIB kredit u visini od 100 mil. EUR-a. Odobrena su grant sredstva u visini od 43,8 mil. EUR-a.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	04.10.2024.	Konzorcij China Road and Bridge Corporation & Azvirt Limited Liability Company & Hering d.d. Široki Brijeg	125.231.549 EUR
Nadzor	14.10.2020.	Proyapi Engineering and Consulting INC	4.485.200 EUR
Ugovor za usluge tehničke pomoći PIU	17.8.2023.	Technital S.p.A., Verona, Italija	760.300 EUR

Rok završetka: 05.05.2027. godine.

Procenat realizacije radova: 1,22%

Napomena: Predviđeni rok izvođenja radova je 30 mjeseci. Dva puta ponovljeni postupak za izbor najpovoljnijeg izvođača radova je uzrokovao veliko kašnjenje početka realizacije projekta. Izabran je ponuđač za usluge nadzora na ovoj dionici. U 2025. godini u skladu sa dinamičkim planom građenja očekuje se početak izvođenja radova na ovoj dionici.

8) Sarajevska zaobilaznica, Lot 3B (1,5 km)

Kratak opis: Sarajevska zaobilaznica se proteže od petlje Vlakovo do priključka na kružni tok Mostarsko raskršće. Ova četverotračna saobraćajnica će biti duga cca 1,5 km i osim otvorenog dijela trase obuhvata i 2 vijadukta dužine od po 145 m. Njen značaj se ogleda u potrebi saobraćajnog povezivanja Obilaznice Sarajeva sa saobraćajnicama nižeg ranga.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: JP Autoceste, vlastita sredstva

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	04.12.2020.	Euro - Asphalt d.o.o. Sarajevo	19.900.000 KM
Nadzor	19.03.2019.	Konzorcij: Divil d.o.o. Sarajevo, Saraj Inženjering d.o.o. Sarajevo i Institut za građevinarstvo "IG" d.o.o. Banja Luka	1.459.997 KM

Rok završetka: ugovoreni rok istekao – obrazloženje u „Napomeni“ (početak radova kraj 2020. godine).

Procenat realizacije radova: 50%

Napomena: Značaj izgradnje predmetne saobraćajnice se zasniva na potrebi saobraćajnog povezivanja Obilaznice Sarajeva sa saobraćajnicama nižeg ranga te ista prolazi od petlje Vlakovo do priključka na kružni tok Mostarsko raskršće. Ova četverotračna saobraćajnica će biti duga cca 1,5 km i osim otvorenog dijela trase obuhvata i 2 vijadukta dužine od po 145 m. Zvanični početak radova je bio 22.12.2020. godine. Projektna dokumentacija je urađena dosta davno (period 2008-2009. godine), i ista se u određenim segmentima morala inovirati (prilagoditi). Kako je Izvođač bio zainteresovan da predloži određene uštede, prihvaćen je njegov prijedlog uz uslov da se kroz taj prijedlog obuhvate i neophodne izmjene te inoviranje projekta. Rok za izvođenje radova je bio 14 mjeseci i isti je istekao u februaru 2022. godine. Obzirom na značajno povećanje cijena roba i materijala na građevinskom tržištu uslijed inflacije, izvjesno je da će doći do povećanja vrijednosti ugovora za građenje. Još uvijek nisu ishodovane potrebne saglasnosti za nastavak radova na dijelu dionice. Naime, potrebno je izvršiti usaglašavanje projektnog rješenja sa zahtjevima Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i ishodovati potrebne saglasnosti i odobrenja. Očekivani nastavak izgradnje ove dionice je sredinom 2025. godine. Uz dobar angažman izvođača radova i adekvatnu dinamiku, svi radovi mogu biti završeni do kraja 2025. godine.

9) BC Prača - Goražde, faza I (18,4 km)

Kratak opis: Dionica brze ceste Prača – Goražde je ukupne dužine 18,4 km. Faza I ove brze ceste predstavlja izradu poluprofila brze ceste na njenoj cijeloj dužini. Lot 1. Faze I. predstavlja iskop (probijanje) i izradu primarne podgrade glavne i servisne cijevi tunela Hranjen, dužine 5,5 km kao ključnog objekta na trasi ove brze ceste. Lot 2. Faze I predstavlja kompletiranje svih radova u tunelu Hranjen te izgradnju poluprofila brze ceste ispred i iza tunela Hranjen od Prače (Hrenovice) do Goražda.

Ugovoranje radova: Žuti FIDIC, aktualni ugovor je ugovoren po FIDIC Crvenoj Knjizi

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Ugovori za tunel Hranjen	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje, Lot 1	22.09.2018.	Euro - Asfalt d.o.o. Sarajevo	71.414.968 KM
Nadzor, Lot 1	05.02.2019.	IPSA – Institut d.o.o. Sarajevo	2.977.997 KM
Građenje, Lot 1 i 2	27.07.2022.	Euro - Asfalt d.o.o. Sarajevo	33.665.702 KM
Nadzor, Lot 1 i 2	10.08.2022.	IPSA – Institut d.o.o. Sarajevo	1.499.982 KM
Građenje, Lot 1 i 2	25.10.2023.	Euro - Asfalt d.o.o. Sarajevo	6.728.225 KM
Nadzor	15.08.2024.	IPSA – Institut d.o.o. Sarajevo	299.967 KM
Građenje, Lot 1 i 2	21.03.2024.	Euro - Asfalt d.o.o. Sarajevo	122.975.919 KM
Nadzor	15.08.2024.	IPSA – Institut d.o.o. Sarajevo	891.937 KM

Rok završetka: Navedeno u „Napomena“.

Procenat realizacije građenja: 51,3% prva faza

Napomena: Dionica brze ceste Prača – Goražde je ukupne dužine 18,4 km. Faza I brze ceste predstavlja izradu poluprofila brze ceste na njenoj cijeloj dužini (po jedna saobraćajna traka u oba smjera). Realizacija ovog projekta započela je izgradnjom tunela Hranjen (Lot 1 Faze I), dužine 5,5 kilometara, a ugovor je potpisan krajem 2018. godine. U toku implementacije prvog ugovora, prema interpretaciji Izvođača radova i nadzornog organa, zatečeno je znatno složenije geološko okruženje nego ono predviđeno ugovorom, što je dovelo do povećanih troškova izgradnje i znatno manje realizacije od ugovorene. Radovi prema Ugovorima I, II, i III su završeni u potpunosti, trenutno su aktivni radovi na održavanju tunela (rad pumpi koje crpe vodu, geodetsko praćenje i sl.). Dana 21.03.2024. godine potpisan je IV ugovor za nastavak radova na probijanju tunela Hranjen i izradi primarne tunelske podgrade, te izradi dijela sekundarne tunelske obloge. Ugovor za pružanje konsultantskih usluga nadzora je potpisan na period od 12 mjeseci, a za preostali dio Ugovora (ukupni rok od 18 mjeseci) je u fazi provođenja tenderske procedure. Aktualnim Ugovorom za građenje je predviđeno probijanje glavne i servisne tunelske cijevi, to jeste iskop kompletnog tunela do Ugovorom predviđenog roka za izvođenje, do 25.02.2027. godine. Stoga će nakon izvođenja radova po aktualnom Ugovoru 4 značajan dio tunela koji će se iskopati i dio koji je iskopan tokom realizacije svih prethodnih Ugovora biti bez adekvatne zaštite sekundarnom oblogom (ukupno u dužini od cca 3.680 m) duži vremenski period, u ovom trenutku više od 3 (tri) godine, a do završetka Ugovora 4 više od 5 (pet) godina. Kako bi se spriječila još veća degradacija primarne podgrade glavne tunelske cijevi **potrebno je obezbijediti dodatna sredstva, te se u 2025. godini planira provesti pregovarački postupak** u iznosu od 20% osnovnog Ugovora 4. (cca 24,5 mil.KM). Prema procjeni osigurati će se iznos dovoljan za izradu cca 2.880 m sekundarne obloge, dok cca 800 m sekundarne obloge i dalje neće biti završeno.

10) BC Lašva - Nević polje (24,5 km), Lot 5. petlja „Vitez – izlaz iz poslovne zone“ – Petlja Nević Polje (4,8 km)

Kratak opis: LOT 5 počinje iza kružnog toka na izlazu iz poslovne zone Vitez, a završava petljom Nević Polje. Dužina trase brze ceste na ovom LOT-u je 4,8 kilometara i sastoji se od: Mostova Mali Mošunj 1, Mali Mošunj 2, Stara Bila 1, Stara Bila 2 (Na poljskoj cesti br.3), Stara Bila 3 (Na poljskoj cesti br.4), Gladnik (Na lokalnoj cesti prema naselju Gladnik), Nova Bila i Pečuhe; Potputnjaka Mali Mošunj, Nova Bila i potputnjaka na km 8+520,00; Potporne konstrukcije Nević Polje; Petlje Nević Polje; Glavne trase; Regulacije korita rijeke Lašve i Lokalnih saobraćajnica.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama BiH

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	26.04.2022.	„Hering“ d.d. Široki Brijeg	64.021.000 KM
Nadzor	16.06.2022.	Konzorcij: Divil d.o.o. Sarajevo i Zagrebinspekt d.o.o. Mostar	1.984.345 KM
Rok završetka: 30.04.2025. godine (početak radova 27.06.2022. godine).			
Procenat realizacije građenja: 95 %			
Napomena: Što se tiče trenutnog statusa radova na trasi brze ceste, urađen je 1. i 2. sloj asfalta u punoj dužini BC izuzev završnog 3. (habajućeg) sloja. Također u velikoj mjeri izvršena je i ugradnja čelične sigurnosne ograde duž trase BC i to na bankinama kao i u razdjelnom pojasu. U toku su radovi i na ugradnji zaštitne žičane ograde kao i opreme vezane za prometno – informacijski sistem. Unutrašnja odvodnja trenutno je urađena u obimu oko 90% dok je vanjska odvodnja urađena u obimu oko 95%. Na većini objekata (mostovi, vijadukti, potporna konstrukcija, potporni zidovi) je urađen glavni dio radova izuzev završnih kao što su ispitivanja, montaža ograde, rukohvata i slično. Prema usvojenom dinamičkom planu radovi na regulaciji korita rijeke Lašve duž cijele trase su u značajnoj mjeri i urađeni izuzev nekih manjih – završnih radova. Aneksom br.2 na Ugovor sa Izvođačem radova produžen je rok do 30.04.2025. godine i očekuje se do kraja projekta povećanje ugovorene vrijednosti radova vezanih za završetak svih preostalih radova na ovoj dionici BC.			

6.2.2. DIONICE ZA KOJE JE TENDERSKA PROCEDURA U TOKU

1) Ozimica - Poprikuše (12,8 km)

Kratak opis: Na trasi je predviđeno 9 mostova različitih dužina i kreću se od 35 metara do najdužeg 406 metara. Osim mostova, predviđeni su i potputnjaci širine 9-11 metara sa dužinama od 40 do 90 metara. Također su predviđena i dva cjevasta propusta na ukrštanju s vodotocima dužina 80,5 i 41,0 metar. Trasa uključuje i pet tunela dužine od 225 do 770 metara. Ugovaranje radova: Crveni FIDIC
Izvor finansiranja: EIB kredit u visini od 340 mil. EUR-a. Sredstva kredita su efektivna. Aplikacija za grant sredstva (40% vrijednosti radova i 100% vrijednosti nadzora) u visini od 136,7 mil. EUR-a je službeno odobrena.
Status projektne dokumentacije: Završen je i revidovan Glavni projekat. Pribavljena je okolinska dozvola za kompletan LOT 2 Doboj jug (Karuše) – Sarajevo sjever. Početkom marta 2023. godine ishodovana je urbanistička saglasnost. Dobivene su konačne saglasnosti potrebne za pribavljanje Građevinske dozvole. Po završetku eksproprijacije i prenamjene zemljišta u građevinsko, biće ostvareni uslovi za dobijanje Građevinske dozvole.
Tenderska procedura – radovi na izgradnji dionice: Odluka o pokretanju postupka donesena 02.02.2023. godine. Poziv za dostavu ponuda objavljen je 21.04.2023. godine, prolongirani rok za predaju ponuda bio je 29.09.2023. godine. Evaluacija tehničkih ponuda završena u oktobru 2023. godine. Evaluacija finansijskih ponuda u postupku nabavke radova za izgradnju je završena početkom 2025. godine.
Tenderska procedura: - Nadzor nad izgradnjom dionice Prvi postupak nabavke je poništen na prijedlog Banke. Odluka o pokretanju novog postupka donesena je 23.08.2024. godine. Dana 15.10.2024. godine objavljen zahtjev za dostavljanje ponuda. Prolongirani rok za dostavljanje ponuda je 13.01.2025. godine.
Procenat realizacije: projektovanje 100%; eksproprijacija 77,40%(u realizaciju eksproprijacije nisu uključena rješenja ŠPD i Željeznice FBiH – s tom površinom ukupna realizacija iznosi 83,50%)

2) Tunel Prenj (12,4 km)

Kratak opis: Dužina tunelskih cijevi je po L = 10,931 km. Dionica osim tunela obuhvaća i cca 1143 m otvorene trase sa sjeverne strane, te još cca 165 m sa južne strane tunela. Također će biti neophodno izgraditi pristupne puteve, te osigurati nesmetano vodosnabdjevanje gradilišta i električnu energiju za izvođenje radova.

Ugovaranje radova: Žuti FIDIC

Izvor finansiranja: EBRD i EIB u iznosu do po 300 mil. EUR-a. Pokrenute su aktivnosti za dodatnu podršku sa kojom bi se zatvorila finansijska konstrukcija u visini od 200 mil. EUR-a kod EIB-a. Sporazum o grantu tehničke pomoći u visini od 3,5 mil EUR-a je potpisan u maju 2024. godine i operativan je.

Status projektne dokumentacije: Završen je Idejni projekat sa elementima Glavnog projekta. U novembru mjesecu tekuće godine dostavljene i printane knjige projekta, te podnesen zahtjev za urbanističku saglasnost prema nadležnom Ministarstvu. Idejni i Glavni projekat za pripremne radove (pristupni putevi, vodovod i električna mreža) su završeni zajedno sa pripadajućim projektnim saglasnostima i građevinskom dozvolom.

Tenderska procedura – tunel Prenj – radovi: Za nabavku radova za izgradnju dionice tunela Prenj završena je evaluacija ponuda pretkvalifikacione dokumentacije. Suglasnost Banke pribavljena 27.02.2024. godine. Objava druge faze tendera u skladu sa PP odobrenim od strane Banke je odobrena 02.09.2024. godine. Ponude za fazu postupka (Selection Procedure Stage 1) otvorene su 30.10.2024. godine. U toku je evaluacija ponuda. Potpisivanje ugovora za izvođača radova se očekuje u 2025. godine.

Tenderska procedura – tunel Prenj- nadzor:

Nakon donesene odluke o poništenju prethodnog postupka, uprava je donijela odluku o pokretanju novog postupka nabavke konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom dionice autoceste Tunel Prenj, dana 14.08.2023. godine. Navedeni postupak će biti financiran od strane Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i biti proveden sa politikom i pravilima banke. Procijenjena vrijednost konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Tunel Prenj je 15.950.0000 EUR bez PDV-a, dužina trajanja navedenih usluga je 96 mjeseci (72 mjeseca period gradnje + 24 mjeseca period otklanjanja nedostataka – DNP). Dokumentacija za pokretanje i objavu ponovnog postupka za nabavku konsultantskih usluga nadzora je objavljena 17.05.2024. godine. Zaprimito je 9 ponuda. U toku evaluacija ponuda prve faze nadzora na dionici Tunel Prenj.

Za **usluge tehničke asistencije**, procedura je završena, potpisan je ugovor 24.05.2023. godine u vrijednosti od 8,98 mil. EUR-a bez PDV-a. Izgradnja pristupnih puteva za izgradnju tunela Prenj, koji su ranije bili predmet posebne nabavke, dodijelit će se Izvođaču radova na tunelu Prenj radi brže realizacije i izbjegavanja posebnih tenderskih procedura.

Procenat realizacije: projektovanje 100% Idejnog projekta sa elementima glavnog projekta eksproprijacija: (Pristupni putevi Tunel prenj Sekcija 1 i Sekcija 2- Grad Konjic K.O. Bijela eksproprijacija 3 %. Problem predstavljaju nekretnine gdje nije utvrđen stvarni vlasnik, odnosno nisu uspostavljeni ZK izvadci, te za te parcele nemamo elaborate. Grad Mostar ekspropirisano je 90%, postupak se odvija zadovoljavajućom dinamikom).

3) Mostar Sjever - Mostar Jug (13,8 km)

Kratak opis: Dionica počinje petljom Mostar sjever u naselju Kutilivač istočno od Vrapčića koja je spojnjom cestom povezana sa magistralnim putem M17, a završava petljom Mostar jug koja je povezana sa magistralnim putem M6.1 Gnojnice – Blagaj. Trasa prolazi uglavnom brdovitim i planinskim terenom sa značajnim prostornim ograničenjima, pa se duž trase izmjenjuju usjeci i nasipi s većim brojem objekata. Kompletna dionica prolazi kroz Grad Mostar, odnosno Hercegovačko – neretvanski kanton. Na ovoj dionici autoceste predviđene su dvije petlje Mostar sjever i Mostar jug sa bočnim naplatnim mjestima i priključcima na lokalne sabračajnice, 11 mostova/vijadukata, 6 dvocjevnih tunela, 3 potputnjaka, 2 natputnjaka, hidrotehnički propusti, COKP Mostar sjever, te potporne konstrukcije na lokacijama gdje su terenski uslovi isto zahtjevali.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: EBRD kredit u visini od 110 mil. EUR-a i Konzorcij domaćih banaka u visini 150 mil. EUR-a. Grant aplikacija za grant sredstva WBIF-a u visini od 155,9 mil. EUR-a službeno je odobrena i u narednom periodu se očekuje dostavljanje nacrtu Sporazuma o grantu.

Status projektne dokumentacije: Idejni projekat završen i isporučen, dok je Glavni projekat u završnoj fazi, te se njegova isporuka očekuje u narednom periodu. Ishodovane sve predhodne saglasnosti, te zahtjev za Urbanističku saglasnost predat nadležnom Ministarstvu. Dana 17.10. 2024. godine izvršena dopuna predmeta. Proces je u toku. Ishodovana urbanistička saglasnost za odlagalište inertnog materijala Vrapčići od strane grada Mostara. U toku je ishodovanje konačnih saglasnosti na glavne projekte. Također, u toku je ishodovanje urbanističke saglasnosti za drugu lokaciju odlaganja inertnog materijala – lokacija

Podveležje i u toku je ishodovanje urbanističke saglasnosti za spojnu sabračajnicu i vezu na magistralnu cestu M17 od strane grada Mostara.

Tenderska procedura – radovi: Prethodni postupak nabavke radova na izgradnji autoceste dionica Mostar sjever – Mostar Jug je poništen i donesena je Odluka o pokretanju novog postupka nabavke radova 03.11.2022. godine. Poziv za predkvalifikaciju objavljen je 18.01.2023. godine. Rok za predaju ponuda je bio 17.03.2023. godine. Evaluacija ponuda pretkvalifikacije je završena i pribavljena suglasnost Banke 22.04.2024. godine. Objavljivanje tenderske dokumentacija za drugu fazu postupka zavisi od završetka izrade glavnog projekta i revizije glavnog projekta.

Tenderska procedura – nadzor: Za konsultantske usluge nadzora nad izgradnjom, evaluacija pristiglih ponuda je završena i na evaluacijski izvještaj pribavljena je saglasnost banke i notifikacije prema ponuđačima su učitane u ECEPP sistem, ali zbog greške u sistemu banke, nisu mogle biti dostavljene ponuđačima. Obavijest o odabranom konsultantu poslan 17.05.2024. godine. Ostali sudionici tendera su obavješteni kroz message centar uz odobrenje banke zbog nedostataka sistema ECEPP. Pregovori sa prvorangiranim ponuđačem su obavljeni 29.10.2024. godine, a zaključeni su 04.02.2025. godine. EBRD je odobrio 04.03.2025. godine nacrt ugovora, za usluge nadzora.

Ugovor za **usluge nadzora i tehničke asistencije** zaključen je 25.03.2025. godine sa Roughton International Limited i IRD Engineering Srl. ukupne vrijednost 8,2 mil. EUR-a sa PDV-om (6,99 mil. EUR-a bez PDV-a).

Procenat realizacije: projektovanje 98%; eksproprijacija 0%

4) Mostar jug - Tunel Kvanj (cca 9,2 km)

Kratak opis: Trasa ove dionice se od petlje Mostar jug pruža direktno uz Mostarski aerodrom, a u nastavku, u zoni naselja Kosor, prelazi rijeku Bunu i dalje pored Malog polja do tunela Kvanj. Od značajnijih objekata prema Idejnom projektu predviđena su 2 mosta, jedan vijadukt, jedan tunel, te po jedan potputnjak i natputnjak.

Ugovaranje radova: Žuti FIDIC

Izvor finansiranja: EBRD kredit u visini od 60 mil. EUR-a. Odobrena je grant aplikacija u visini od 30,33 mil. EUR-a.

Status projektne dokumentacije: Idejni projekat je završen. Ishodovane su sve prethodne saglasnosti za urbanističku saglasnost. Dana 18.11.2021. godine je doneseno rješenje o pravosnažnosti okolinske dozvole. Zbog problema sa vojnom imovinom i neriješenih imovinsko pravnih odnosa urbanistička saglasnost za ovu dionicu još uvijek nije ishodovana. Dana 13.05.2024. godine je podnesen novi zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti nadležnom Ministarstvu, te je u toku obrada istog (čeka se saglasnost Ministarstva obrane BiH koja je preduslov za dobijanje urbanističke dozvole).

Tenderska procedura-radovi: Tenderska dokumentacija I faze za nabavku radova je objavljena 23.12.2020. godine. Rok za dostavljanje ponuda je 22.03.2021. godine. Evaluacija prve faze je završena, saglasnost Banke je zaprimljena u 2022. godini. Banka je odobrila uvođenje međufaze zbog uočene tehničke greške od strane jednog od ponuđača, tako da je postupak odabira izvođača radova nastavljen. Suglasnost Banke za II fazu je pribavljena 07.05.2024. godine. 09.05.2024. godine su poslani notifikacije za četiri ponuđača. Tenderska za treću fazu dostavljena je 16.05.2024. godine. Rok za dostavu ponuda pomjeren sa 15.07.2024. na 29.07.2024. godinu, a za treću fazu je 21.08.2024. godinu. Završena je evaluacija pristiglih ponuda treće faze. Dana 07.11.2024. godine dostavljen je Banci revidovani izvještaj. Potpisivanje ugovora očekuje se nakon što se pronađe rješenje sa problemom vojne i državne imovine.

Tenderska procedura-nadzor: Tenderska procedura za nabavku konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom je u toku. Završena je evaluacija aplikacija za iskaz interesa. Poziv za dostavu ponuda objavljen 20.05.2022. godine, rok za predaju ponuda 11.07.2022. godine. Evaluacijski izvještaj završen i pribavljena je suglasnost banke 16.08.2022. godine. Finansijske ponude otvorene su 30.08.2022. godine. Banka je dala saglasnost na Finalni izvještaj 29.09.2022. godine. Učesnici su obaviješteni o rezultatima 07.10.2022. godine. Pribavljena je suglasnost banke na draft ugovora i ugovor je spreman za potpisivanje. Za konsultantske usluge, procedura je završena, potpisan je ugovor 12.12.2023. godine u vrijednosti od 3,2 mil. EUR-a bez PDV-a.

Procenat realizacije: projektovanje 100% (idejni projekat); eksproprijacija 90% (većina neriješenih predmeta uzrokovana problemom državne i vojne imovine).

5) BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Polog – granica RH (40,4 km)

Kratak opis: Dionica brze ceste Polog – granica RH predstavlja nastavak dionice brze ceste Mostar sjever – Polog. Projekt se sastoji od dvije poddionice Polog – Polugrno (15,8 km) i Polugrno – granica RH (24,6 km). Javni interes za izgradnju je utvrdila Vlada FBiH. Planirano je da se izvođenje radova realizuje po sekcijama (ukupno 7 sekcija). Pokretanje procedure za izvođenje radova je otpočelo za dvije sekcije i to: Podledinac – Grude istok i Polugrno – Podledinac. **SEKCIJA 1:** Podledinac – Grude istok (6,36 km) je dio poddionice II, Polugrno – granica RH. Predmetna sekcija počinje od stacionaže 18+660 km glavnog projekta i završava na stacionaži 25+020 km. Sekcija uključuje dvije petlje s projektiranim naplatnim mjestima i spojnim cestama, te nema značajnih objekata. U sklopu glavne trase projektirani su: dva natputnjaka, jedan potputnjak, dva prolaza i vijadukt L=140 m. **SEKCIJA 2:** Polugrno – Podledinac (5,48 km) dijelom pripada prvoj poddionici Polog – Polugrno, a dijelom drugoj poddionici Polugrno – granica RH. Predmetna sekcija počinje od stacionaže 13+180 km glavnog projekta i završava na stacionaži 18+660 km. Sekcija uključuje petlju „Polugrno“ s projektiranim naplatnim mjestima i spojnom cestom, te nema značajnih objekata. U sklopu glavne trase projektirana su tri podvožnjaka, jedan nadvožnjak i jedan vijadukt L=25 m.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Izrađen idejni i glavni projekt brze ceste u duljini 40,4 km. Za brzu cestu Polog – granica RH je pribavljena urbanistička suglasnost. Zahtjev za izdavanje načelnog odobrenja za građenje kompletne brze ceste Polog – granica RH je predan 10.2.2025. godine.

Tenderska procedura: Za sekcije 1 i 2 su pokrenuti postupci nabavke za izvođenje radova krajem 2024. godine. Javno otvaranje ponuda je zakazano za 07.02.2025. godine

Procenat realizacije: projektovanje 100%(idejni i glavni projekat);
Sekcija 1 - eksproprijacija 90%
Sekcija 2 - eksproprijacija 100%

6.2.3. DIONICE ZA KOJE SU PRIPREMNE AKTIVNOSTI ZA GRAĐENJE U TOKU

1) Ivan - Ovčari (10,26 km)

Kratak opis: Dionica Ivan – Ovčari nalazi se u Hercegovačko – neretvanskom kantonu. Dionica počinje odmah iza portala Tunela Ivan i predstavlja jednu od najzahtjevnijih dionica na čitavom Koridoru Vc. Ukupna dužina dionice iznosi 10,26 km. Većina trase je u mostovima i tunelima (cca 70 %) od kojih je 9 mostova u dužini ukupno 3,1 kilometara i 10 tunela ukupne dužine 9,9 kilometara (obje tunnelske cijevi). Dužina najdužeg projektovanog mosta iznosi 475 metara dok se najduži tunel nalazi na početku sekcije (tunel Kraljevac) sa dužinom desne tunnelske cijevi od 1.000 metara. Dionica prolazi kroz naselja: Vrbiljani, Badanj, Gajevo Bradina i Zukići te završava petljom Ovčari gdje počinje naredna dionica Ovčari – ulaz u tunel Prenj.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: Podnesen je zahtjev za zaduženje kod EIB-a u visini od 162 mil. EUR-a (50% projektnih troškova). EIB će podržati i aplikaciju za investicijski grant WBIF-a do 40% od procijenjene vrijednosti troškova projekta, kada se ispune uslovi za apliciranje. JP Autoceste će poslati upite i drugim međunarodnim finansijskim institucijama kako bi se zaokružila finansijska konstrukcija projekta od preostalih 10% troškova.

Status projektne dokumentacije: Dostavljen Idejni projekat u elektronskoj formi. Ishodovane su sve neophodne saglasnosti za ovu fazu osim Rješenja o prihvatanju Studije o uticaju na okoliš. Na Rješenje o prihvatanju SUO podnesena tužba od strane nevladine organizacije ARHUS koja je i uvažena, te je presuda nadležnog Suda donesena u korist tužioca i predmet je vraćen na ponovni postupak. Nakon presude Kantonalnog suda, Ministarstvo je predalo zahtjev Vrhovnom sudu za preispitivanje presude te je isti potvrdio prethodnu presudu Kantonalnog suda, te će Ministarstvo izdati novo rješenje. U toku je izrada Glavnog projekta kao i pratećih geoistražnih radova usloženjenih samim položajem trase dionice. Za implementaciju je zadužen IPF8.

Tenderska procedura: U drugoj polovici 2025. godine se planira pokrenuti tenderska procedura izbora izvođača radova te usluga nadzora.

Procenat realizacije: projektovanje 50%; eksproprijacija 0%

2) Ovčari - Prenj (10,32 km)

Kratak opis: Dionica počinje mostom M1 iznad Petlje u Ovčarima, na obroncima s desne strane magistralnog puta M17, i dalje se nastavlja mostom koji prelazi preko magistralne ceste i rijeke Trešanice. Ukupna dužina trase autoceste ove dionice iznosi 10,32 km od čega je dužina otvorene trase 6,8 km odnosno 66,5 %. Na trasi je projektovano 5 vijadukata od kojih najduži vijadukt je dužine 610 metara. Pored vijadukata projektovana su i 2 tunela od kojih je najduži tunel T2 sa dužinom od 1171 metara. Pored toga dionica sadrži i dva čvorišta i to čvorište Ovčari i čvorište Konjic Jug kao i dva naplatna mjesta sa istoimenim toponimima. Na dionici je projektovano i predviđeno i jedno odmorište – Konjic Jug.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: EBRD i EIB u iznosu do po 300 mil. EUR-a. Pokrenute su aktivnosti za dodatnu podršku sa kojom bi se zatvorila finansijska konstrukcija u visini od 200 mil EUR-a kod EIB-a kako bi se zatvorila finansijska konstrukcija na dionici. JP Autoceste se obratilo Vladi FBiH, za dodatnu podršku.

Status projektne dokumentacije: Završen Idejni projekat, u toku je izrada Glavnog projekta čiji je završetak predviđen za drugi kvartal 2025. godine. Ishodovane su sve potrebne predhodne saglasnosti uključujući i rješenje o prihvatanju SUO. Podnešen je zahtjev za ishodovanje Urbanističke saglasnosti, te izvršena dopuna po zahtjevu nadležnog Ministarstva. Za implementaciju je zadužen IPF8.

Tenderska procedura: U drugoj polovici 2025. godine se planira pokrenuti tenderska procedura izbora izvođača radova te usluga nadzora.

Procenat realizacije: projektovanje 80%; eksproprijacija 0%

3) Tunnel Prenj (izlaz) - Mostar Sjever (12,34 km)

Kratak opis: Dionica u dužini od cca 12,34 kilometara u cijelosti prolazi kroz Hercegovačko – Neretvanski kanton. Početna visinska tačka je na 601 metar nadmorske visine dok je krajnja na 162 metra. Ukupna visinska razlika početka i kraja dionice je 439 metara. Ukupan procenat objekata na dionici iznosi 40 % a pored glavne trase u fazi Idejnog projekta isprojektovan je prateći uslužni objekat (odmaralište), 5 servisnih saobraćajnica i jedno odlagalište inertnog materijala u naselju Humilišani. Predviđeno odlagalište će biti u svrhu odlaganja materijala sa dionice kao i odlaganja materijala iskopa iz budućeg tunela Prenj. Od spomenutih objekata radi se o 3 projektovana tunela i 3 mosta kao i o 6 potpornih konstrukcija. Omjer tuneli – mostovi – otvorena trasa iznosi cca: 30%–10%–60%. Od predviđenih mostova najduži most je dužine 474 metra dok je najduži tunel sa dužinom 2197 metara i nalazi se na kraju dionice neposredno prije petlje Mostar Sjever. Projektovanje petlje Mostar Sjever spada u narednu dionicu Mostar Sjever – Mostar Jug.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: EBRD i EIB u iznosu do po 300 mil. EUR-a. Pokrenute su aktivnosti za dodatnu podršku sa kojom bi se zatvorila finansijska konstrukcija u visini od 200 mil EUR-a kod EIB-a kako bi se zatvorila finansijska konstrukcija na dionici. JP Autoceste se obratilo Vladi FBiH, za dodatnu podršku.

Status projektne dokumentacije: Završen Idejni projekat, u toku je izrada Glavnog projekta čiji je završetak predviđen za prvi kvartal 2025. godine. Ishodovane su sve potrebne predhodne saglasnosti uključujući i rješenje o prihvatanju SUO. Podnešen je zahtjev za ishodovanje Urbanističke saglasnosti, te izvršena dopuna po zahtjevu nadležnog Ministarstva. Za implementaciju je zadužen IPF8.

Tenderska procedura: U drugoj polovici 2025. godine se planira pokrenuti tenderska procedura izbora izvođača radova te usluga nadzora.

Procenat realizacije: projektovanje 95%; eksproprijacija 0%

4) AC Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla, Lot 4b i 5. Čanići - Tuzla (10,0 km)

Kratak opis: Trasa autoceste LOT 4b i LOT 5., Čanići – Tuzla počinje sjeverozapadno od postojećeg magistralnog puta i naselja Čanići. Obuhvata prateće uslužne objekte (CP i COKP), dvije petlje, tri natputnjaka, tri potputnjaka, dva vijadukta, jedan most, jedan tunel, jedan prolaz za životinje. Zbog kolizije trase autoceste sa postojećom infrastrukturom, potrebno je izmještanje cesta na pet lokacija.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Završen je Idejni projekat za sva tri lota (LOT3, LOT4A i LOT4B, LOT5) u skladu sa Ugovorom za Izradu (dopunu) Idejnog i izradu Glavnog projekta koji je potpisan u maju 2022. godine sa ugovorenim rokom za izradu od 15 mjeseci. Rješenje o prihvatanju Studije uticaja na okoliš je ishodovano i isto je pravosnažno. Studija izvodljivosti je također završena i ista je predata Investitoru. Projektant je dostavio i elektronsku verziju Glavnog projekta 31.01.2025. godine, a sve u skladu s Aneksom 7 gdje je rok za dostavu knjiga produžen do 30.04.2025. godine iz razloga što se nisu stekli uslovi za podnošenje zahtjeva za Urbanističku saglasnost. U međuvremenu je podnešen Zahtjev za Urbanističku saglasnost nadležnom federalnom ministarstvu.

Procenat realizacije: projektovanje 95%; eksproprijacija 10% na Lot 4b, odvija se zadovoljavajućom dinamikom

5) BC Bihać - Cazin - Velika Kladuša - RH, dionica Kamenica - Čoralići (17,95 km)

Kratak opis: Početak brze ceste Bihać – Cazin - V. Kladuša – RH je u zoni Bihaćkog naselja Kamenica gdje je predviđeno odvajanje sa tzv. obilaznice Bihaća, odnosno brze ceste Ključ – Petrovac – Bihać – Izačić, a završetak neposredno prije graničnog prijelaza Maljevac na granici sa R.Hrvatskom. Trasa položajno dotiče gradove Bihać, Cazin i V. Kladušu, ali van užih urbanih zona. Na samom spoju ovih brzih cesta, predviđena je petlja (interregionalno čvorište), dok se duž trase predviđa nekoliko lokalnih priključaka (petlji) radi spajanja sa važnijim regionalnim cestama, odnosno urbanim i privrednim centrima. Trasa ove brze ceste je zbog svoje dužine podijeljena na tri funkcionalne cjeline (dionice). Dionica 1. Kamenica – Čoralići je dužine 17,95 km. Na trasi ove dionice je projektovano nekoliko mostova i vijadukata različitih dužina i kreću se od cca 30 m do cca 700 m. Pored mostova predviđeni su i potputnjaci i natputnjaci. Trasa uključuje i dva tunela dužine cca 250 i 800 metara.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Za dionicu 1 (Kamenica – Čoralići, 17,95 km) završen Idejni i isti je dostavljen naručiocu (JP Autoceste FBiH). Ostatak izrade idejnog projekta trase od Čoralića do granice sa RH bio je uslovljen usvajanjem izmjene trase kroz Prostorni plan USK, tako da je razrada projektne dokumentacije na ovom potezu bila privremeno obustavljena. Krajem 2023. godine je usvojen Prostorni plan USK, a početkom 2024. godine objavljen u službenim novinama, čime su se stekli uslovi za nastavak aktivnosti na izradi projektne dokumentacije na ostatku trase i u tu svrhu izvršeno je ponovno avionsko snimanje terena i izvršeni su geološki istražni radovi na terenu. Očekuje se da će izrada ovog idejnog projekta biti završena početkom II kvartala 2025. godine. U međuvremenu je pokrenut tenderski postupak izrade i revizije Glavnog projekta za dionicu Kamenica – Čoralići u dužini od cca 17,95 km, nakon čega će biti pokrenut postupak eksproprijacije, kao i tender za izvođača radova i usluge nadzora. Ponude su zaprimljene, te je u toku evaulacija istih.

Procenat realizacije: projektovanje 70% (idejni projekt); eksproprijacija 0%

6) BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Mostar sjever – Polog (20,3 km)

Kratak opis: Brza cesta Mostar sjever – Široki Brijeg – granica RH, dionica Mostar sjever – Polog prema idejnom rješenju počinje od čvorišta autoceste na Koridoru Vc Mostar sjever. U nastavku trasa ide sjevernim dijelom iznad zone deponije otpada Uborak, te sjeverno od industrijske zone Gajevi. Dalje trasa prelazi preko magistralne ceste M17, gdje je projektirano čvorište tipa rotora na magistralnoj cesti s niveletom brze ceste iznad rotora. Trasa u nastavku nakon nasipa prelazi rijeku Neretvu mostom, a u nastavku prelazi preko lokalne ceste i željezničke pruge. Kako bi se savladala teška konfiguracija terena u nastavku trase, projektiran je vijadukt Raštani, potom tunel, vijadukt Orlovac, vijadukt Rudarski kop. Trasa na ovom dijelu završava čvorištem Rudarski kop preko spojne ceste kojim je omogućena direktna veza iz ulice Blajburških žrtava na brzu cestu. Trasa brze ceste u nastavku ide obroncima brda iznad naselja „Vihovići“ i „Cima“. Nakon toga ulazi u tunel L=661m. Kako bi se izbjegle zaštitne zone vrela Radobolja projektiran je vijadukt „Radobolja“. U nastavku ulazi u tunel L=2974m. Trasa iz tunela izlazi u zonu „Međina – Troškoti“, u kojoj dolazi do spajanja južne i sjeverne obilaznice grada Mostara. S ciljem ostvarivanja spoja južne i sjeverne obilaznice grada Mostara, te spoja s magistralnom cestom M6.1 projektiran je razvučeni čvor „Polog 1 i Polog 2“.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Za brzu cestu Mostar sjever – Široki Brijeg – granica RH izrađena su Idejna rješenja, Prethodna procjena utjecaja na okoliš, Saobraćajna studija na osnovu Idejnih rješenja, Prefizibiliti studija i Multikriterijalna analiza. Ugovor za izradu idejnog projekta je potpisan 24.04.2023. godine. Prva prepreka pri realizaciji Ugovora bio je nedostatak elaborata zaštite izvorišta koji se nalaze na predmetnoj dionici. Nakon definiranja zona zaštite Projektant je izradio varijante trase na novim geodetskim podlogama i u odnosu na nove zone zaštite, te su iste prezentirane gradu Mostaru 06.03.2024. godine. Grad Mostar 24.06.2024. godine je dostavilo mišljenje u kojem navodi da nije saglasno sa predloženim varijantama. Projektant je razmotrio i izradio 2 korekcije trase prema mišljenju grada Mostara, te je održan sastanak sa predstavnicima grada 10.09.2024. godine, na kojem su se predstavnici grada obvezali dostaviti pismeno očitovanje na položaj trase brze ceste. Obzirom da isto nisu učinili upućen im je dopis za očitovanje 23.10.2024. godine, te je ponovljeni zahtjev za očitovanje na korigiranu trasu brze ceste dostavljen 02.12.2024. godine gradu Mostaru. Očitovanje još nije dobiveno.

Procenat realizacije: projektovanje 4,3%; eksproprijacija 0%

7) BC Lašva - Nević Polje Lot 4. Poslovna zona Vitez (4,9 km)

Kratak opis: Na LOT-u 4, dužine L =4,90 km, na dijelu kroz poslovnu zonu Vitez, izvršena je korekcija trase brze ceste na način da se sav saobraćaj odvija u nivou sa pet kružnih tokova. Širine voznih traka su 3,25 m, a ivičnih traka 0,30 m, te razdjelni pojas na 1,0 m. Ovakvo tehničko rješenje je Faza 1 izgradnje Lot-a 4. Faza 2 Lot-a 4 (konačno rješenje) je planirana sa ciljem postizanja punih elemenata brze ceste na ovoj dionici, odnosno da brza cesta prolazi kroz poslovnu zonu bez raskrsnice u nivou i omogućenom računskom brzinom od 100 KM /h.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: JP Autoceste je pokrenulo aktivnosti za zaključivanje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja sa projektantima glavnog projekta iz 2018. god. Projektanti će biti u obavezi da uradi preprojektovanje, dopunu, usaglašavanje, ažuriranje cjelokupne projektne dokumentacije iz 2018. god, te da istu uskladi sa Odlukom Vlade br. 03-23-1632/2024, sadašnjim zakonskim okvirima i standardima.

Procenat realizacije: projektna dokumentacija za Fazu 1: 45 %, projektna dokumentacija za Fazu 2: 0%

8) BC Lašva - Travnik - Jajce, dionica Nević Polje - Turbe (10,8 km)

Kratak opis: Dionica brze ceste Petlja Nević Polje – Petlja Turbe predstavlja nastavak dionice brze ceste Lašva – petlja Nević Polje. Ukupna dužina je 10,77 km. Na ovoj dionici predviđena je izgradnja: 9 mostova ukupne dužine 2.470 m, 4 tunela ukupne dužine 1.626 m, otvorena trasa ukupne dužine 7.229 m. Predviđena je i petlja Turbe sa priključkom na postojeću magistralnu saobraćajnicu M-5 u području Turbeta.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: U toku je finaliziranje izrade projektne i studijske dokumentacije za Glavni projekat. Također su pokrenute aktivnosti za zaključivanje dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja jer su se kod finalizacije projekta pojavile nove pozicije projektovanje koje nisu bile tretirane ugovornim predmjerom radova. Radi tih novih pozicija produžen je rok do I kvartala 2025. godine.

Procenat realizacije: projektovanje 99 %; eksproprijacija 0%

9) Jadransko - jonska autocesta, dionica Stolac - Počitelj (23,5 km)

Kratak opis: Jadransko – jonska autocesta, dionica Stolac – Počitelj, počinje od interregionalnog čvorišta Počitelj na Koridoru Vc, prolazi područjem gradova Čapljine i Stoca, te završava spojem na magistralnu cestu Stolac – Neum pored naselja Udora. Ukupna duljina dionice Stolac – Počitelj je 23,5 km. Predmetna dionica započinje neposredno nakon interregionalnog čvorišta "Počitelj" čija je izgradnja u tijeku, prelazi magistralnu cestu M6 Stolac – Čapljina nadvožnjakom "Nakovanj". U nastavku trasa prolazi pored Šuškovog Naselja, Oplićića i Prenja, te su na tom dijelu trase značajni objekti vijadukti "Šuškovo" i "Miloševac". Na dionici se nalazi dvostrano odmorište "Prenj". Trasa prelazi preko kanjona rijeke Bregava najznačajnijim objektom na trasi, mostom „Bregava“, duljine 430 m. U nastavku trasa prolazi pored naselja Kruševo, Bjelojevići i Udora. Na tom dijelu trase projektiran je tunel „Kruševo“ duljine 990 m. Na predmetnoj dionici su projektirane dva čvorišta „Kruševo“ na stacionaži km 10+400 i „ Udora“ na stacionaži km 23+500.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Izrađen je idejni projekt i pripadajuće studije na osnovu njega, te pribavljeno rješenje o odobrenju studije utjecaja na okoliš. Glavni projekt predmetne dionice je završen krajem 2024. godine. Pribavljene su prethodne suglasnosti nadležnih institucija na osnovu kojih su izrađeni glavni projekti evidentiranih kolizija. Zbog neusklađenosti prostorno-planske dokumentacije nije predan zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti. Dopisom su obaviještena nadležna ministarstva s ciljem ubrzanja usvajanja potrebne prostorno-planske dokumentacije.

U toku je tenderska procedura za izradu projekta spojne ceste od AC do M 17.3 (cca km 8,00).

Procenat realizacije: projektovanje 100% ; eksproprijacija 0 %

3. REALIZACIJA PLANA POSLOVANJA ZA PERIOD 01.01. – 31.12.2024. GODINE

3.1. Realizacija aktivnosti iz nadležnosti pravnih poslova

3.1.1. Eksproprijacija zemljišta

Poslovi eksproprijacije zemljišta, odnosno nekretnina obavljaju se za potrebe realizacije projekata izgradnje autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta za koje je Vlada FBiH utvrdila javni interes, drugih objekata na autocesti, te objekata za potrebe upravljanja i održavanja autoceste i ostalih objekata. Otkup zemljišta vrši se temeljem Zakona o eksproprijaciji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 70/07,36/10, 25/12, 34/16) i Zakona o autocesti na Koridoru Vc („Službene novine FBiH“, broj: 8/13).

JP Autoceste FBiH raspolaže kapacitetima i voljom za provođenje postupka eksproprijacije, ali na sporost i odbijanje saradnje općinskih i gradskih administracija ne može se uticati. Aktivno su slane i urgencije na provođenje postupaka, ali bez velikog uspjeha. Za administraciju Općine Žepče je podnesen zahtjev Ministarstvu za pravosuđe i upravu Zeničko – dobojskog Kantona za inspekcijski nadzor, koji je konstatovao da je došlo do „ćutanja uprave“, te su isti poduzeli kaznene mjere, ali sve navedeno nije rezultiralo povoljnijim ishodom po pitanju izdavanja Rješenja o eksproprijaciji.

U sljedećoj tabeli prikazana je realizacija vrijednosti eksproprijacije po dionicama, koja obuhvaća otkup zemljišta i stambenih objekata po redovnoj proceduri eksproprijacije i ostale troškove, cijepanja parcela i ostalih naknada za period 01.01. - 31.12.2024. godine:

Tabela 1.

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje vlastitim sredstvima		78.000.000	14.800.000	9.867.109	66,67
1.	Ozimica - Poprikuše	30.000.000	8.000.000	5.679.643	71,00
2.	Tunel Prenj (pristupni putevi)	4.500.000	1.200.000	29.998	2,50
3.	Mostar Sjever - Mostar Jug	15.000.000	500.000	19	0,00
4.	Mostar jug - Tunel Kvanj	18.500.000	1.100.000	317.042	28,82
5.	Ostale dionice	10.000.000	4.000.000	3.840.407	96,01
Finansiranje iz budžeta FBiH		131.000.000	27.651.798	15.223.723	55,06
6.	AC Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla, Lot IVb i V Čanići - Tuzla	10.000.000	2.500.000	69.562	2,78
7.	BC Bihać - Cazin - Velika Kladuša - granica RH	30.000.000	500.000	0	0,00
8.	BC Lašva – Nević Polje (Vitez - Nević Polje)	21.000.000	5.000.000	3.127.341	62,55
9.	BC Lašva - Nević Polje - Lot 4. Poslovna zona Vitez	2.500.000	2.500.000	0	0,00
10.	BC Nević polje – Turbe	11.000.000	100.000	0	0,00
11.	BC Prača – Goražde	13.000.000	3.000.000	1.231.280	41,04
12.	BC Mostar - Široki Brijeg - granica RH (Polog - granica RH)	43.500.000	14.051.798	10.795.541	76,83
UKUPNO		209.000.000	42.451.798	25.090.832	59,10

Pojašnjenje realizacije planiranih investicija:

- 1. Dionica AC Ozimica – Poprikuše (12,8 km)** – Eksproprijacija na području općine Žepče se vrši u sljedećim katastarskim općinama: Žepče, Želeće, Paparatnica, Ozimica, Goliješnica, Donje Ravne, Tatarbuđak i Željezno Polje. Okončana je eksproprijacija za dio trase u dužini od 6 km, dok se za drugi dio trase trenutno vode rasprave i uviđaji na licu mjesta, nakon čega će uslijediti izrada nalaza i mišljenja vještaka u vezi s vrijednostima nekretnina koje su predmet eksproprijacije, odnosno faza izrade rješenja o eksproprijaciji.

JP Autoceste u izvanparničnim postupcima utrošilo je 89.311 KM. Utrošak je manji od očekivanog iz nekoliko razloga:

- Dostava projekta pristupnih puteva kojim je bilo obuhvaćeno više od 25 izjašnjenja o čl. 11. Zakona o eksproprijaciji FBiH u predmetima potpune eksproprijacije (elaborat je dostavljen Općini Žepče krajem oktobra 2024. godine i trenutno organiziramo rasprave po tim predmetima).
- Neusklađenost službenog premjera i katastra po kojem je rađen elaborat, tj. odstupanje stvarne površine na terenu od površine službeno navedene u katastarskom operatu.
- Usporen rad voditelja postupka dijelom iz gore navedenog razloga, a dijelom zbog obnavljanja postupaka i dopunskih elaborata za dionicu Medakovo – Ozimica za koju postupke vode iste osobe.
- Pokrenute su tri žalbe i jedan upravni spor.
- Mnogobrojna pismena izjašnjenja o činjenicama, dopunama nalaza i ostalih akata.
- Veliki broj zahtjeva za primjenu čl. 11 Zakona o eksproprijaciji za stambene objekte u blizini trase koji iziskuju vrijeme za dostavu nalaza vještaka, nadvještačenja i prigovore stranaka.
- Česte urgencije voditeljima postupaka za pojedine predmete.

2. Tunel Prenj (pristupni putevi):

- **Tunel Prenj (pristupni putevi) – Grad Mostar** – Postupak eksproprijacije se vodi u dvije gradske administracije: Mostar i Konjic. Okončanje postupka eksproprijacije nekretnina se očekuje krajem 2025. godine. U sedam predmeta Pravobranilaštvo BiH pokrenulo je žalbene postupke koji su⁶ drugostepenim rješenjima odbijeni, te je Pravobranilaštvo pokrenulo upravne sporove kod Županijskog suda Mostar. U 2024. godini za sporazumno određivanje naknade za ekspropisane nekretnine je utrošeno sredstava u vrijednosti od 1.514 KM. Ostala planirana novčana sredstva nisu utrošena iz razloga, jer potrebne parcele se nalaze se u državnom vlasništvu, a drugi dio parcela je upisan u zemljišne knjige kao vojna imovina.
- **Tunel Prenj (pristupni putevi) – Grad Konjic** – Postupak eksproprijacije se odvija pod otežanim okolnostima poput rješavanja imovinsko pravnih odnosa za parcele čiji su vlasnici nepoznati, te nepostojanjem, odnosno uspostavljanjem ZK izvadaka po dinamici ZK ureda Konjic i službe za katastar, geodetske i imovinsko – pravne poslove Grada Konjica. Problem predstavljaju nekretnine za koje nije utvrđen stvarni vlasnik, ali i generalno neaktivnost gradske administracije u provođenju postupka eksproprijacije. Za šest predmeta potpisani su sporazumi o naknadi, obzirom da su rješenja o eksproprijaciji postala pravosnažna. Utrošak sredstava za navedene predmete je 28.484 KM. U 2024. godini održano je niz sastanaka s gradskom administracijom gdje nije postignut dogovor kako bi se postupak eksproprijacije ubrzao.

Iako je prijedlog za potpunu eksproprijaciju podnesen u januaru 2023. godine, prvi sporazumi potpisani su tek u januaru 2025. godine, što ukazuje na veliku sporost administracije. Također, sve pozitivne prakse koje su predložene gradskoj administraciji Grada Konjica iz drugih općina FBiH odbijene su bez razmatranja, a što bi sigurno znatno ubrzalo sam postupak eksproprijacije.

- 3. Dionica AC Mostar sjever – Mostar jug (13,8 km)** – Za petlju Mostar Sjever i priključak na M17 su elaborati preuzeti 22.10.2024. godine i donesena je Odluka o početku postupka eksproprijacije. U dostavljenim elaboratima je ukupno 237 parcela (182 parcele potpune i 55 parcela nepotpune eksproprijacije). Pokrenuta je inicijativa prema resornom ministarstvu za donošenje odluke o javnom interesu 08.11.2024. godine, a koja nije donesena do momenta sačinjavanja ovog izvještaja. U narednom periodu planiraju se iskordinirati aktivnosti sa predstavnicima Grada Mostara kako bi se postupak eksproprijacije realizovao zadovoljavajućom dinamikom. Za ostatak trase elaborati o eksproprijaciji se očekuju u toku 2025. godine.
- 4. AC Mostar jug – Tunel Kvanj (8,5 km)** – Eksproprijacija se obavlja u šest katastarskih općina, i to: Blagaj, Gnojnice Donje, Ortiješ, Kosor, Malo Polje i Hodbina. U k.o. Ortiješ sklopljen je jedan sporazum o naknadi, u k.o. Kosor su ostala tri nezavršena predmeta koja su u privatnom vlasništvu. Za preostale katastarske općine u toku je postupak eksproprijacije. Dinamika eksproprijacije nije zadovoljavajuća, naročito u predmetima gdje su nekretnine potrebne za eksproprijaciju upisane u državno vlasništvo ili se država pojavljuje kao suvlasnik na nekretninama. U svim tim predmetima, Državno pravobranilaštvo ulaže žalbe, što značajno usporava, odnosno onemogućava okončanje postupka. Dana, 24.12.2024. godine podnesena je inicijativa za obnovu Odluke o utvrđivanju javnog interesa koja do momenta sačinjavanja ovog izvještaja nije donesena.
- 5. Ostale dionice:**
U dio „ostale dionice“ spadaju dionice na kojima je postupak izgradnje završen, izgradnja u toku ili je postupak eksproprijacije u završnoj fazi. Prema dosadašnjem iskustvu, moguće su izmjene i dopune elaborata eksproprijacije (zbog izgradnje pristupnih puteva, petlji, cjevovoda, izmještanja električnih stubova, deponija i dr.), te se u tu svrhu planiraju sredstva za otkup nekretnina u postupku eksproprijacije. U proteklom periodu su dostavljeni dopunski elaborati eksproprijacije (rješavanje pristupnih puteva, izmještanje dalekovoda, izmještanje telekomunikacijskih instalacija...), te su isti predati na dalje postupanje u nadležne općine na sljedećim dionicama: Svilaj – Odžak, Putnikovo Brdo – Medakovo, Medakovo – Ozimica, Poprikuše – Nemila, Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak, Ponirak – Vraca, Donja Gračanica – Tunel Pečuj, Klopče – Donja Gračanica, Podlugovi – Visoko, Butila – Vlakovo, Lepenica – Tarčin, Tarčin – Konjic, Počitelj – Zvirovići. Od ukupne realizacije sredstava za „ostale dionice“ u iznosu 3.933.070 KM, daleko najveći dio otpada na dionicu Medakovo – Ozimica i on iznosi 2.657.631 KM. Uglavnom, sporost općinskih administracija i sporost u donošenju odluka o utvrđivanju javnog interesa, prate postupak eksproprijacije i na ovim dionicama.
- 6. AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla, Lot IVb i V Čanići – Tuzla (7,4 km):**
Grad Tuzla – Podnesen prijedlog za eksproprijaciju Gradu Tuzla 16.05.2024. godine za k.o. Dobrnja i k.o. Osoje. U narednom periodu se očekuju elaborati eksproprijacije i za preostale katastarske općine. Uviđaji na terenu su započeli u julu 2024. godine i zakazuju se rasprave s voditeljima postupka eksproprijacije. Na ovoj dionici, je u proteklom periodu izvršen postupak za privremeno zauzimanje zemljišta u svrhu geoistražnih radnji za izradu glavnog projekta u kojem su donesena sva rješenja. Na navedenoj dionici završen je postupak zauzimanja nekretnina u svrhu izvođenja pripremnih radova u Gradu Tuzla i ukupno je utrošeno 69.561,55 KM za 42 predmeta. U 2024. godini u postupku potpune eksproprijacije nekretnina Grada Tuzle održano je 50 uviđaja i usmenih rasprava. Donesena su tri rješenja o eksproprijaciji koja su postala pravosnažna, te dva zaključka o obustavi postupka vezana za nekretnine koje su upisane kao javna dobra, gdje se Vladi FBiH upućuje inicijativa za njihovo korištenje. Postupak potpune eksproprijacije se odvija usporenom dinamikom s obzirom da nije usklađen katastar i grunt, te organ nije u mogućnosti brzo rješavati predmete potpune eksproprijacije. Naime, poteškoće se javljaju zbog toga što su u PL-u (posjedovnom listu) kao faktički vlasnici upisane jedne osobe, a

ZK izvadku sasvim druge. Da bi nadležni organ donosio rješenja o eksproprijaciji neophodno je da se nedvosmisleno utvrdi tko je stvarni vlasnik, što je nemoguće bez saslušanja svih lica upisanih u katastru i gruntu. Međutim, upisi u gruntu su jako stari (ima ih čak i iz prve polovine 20. vijeka), te se do tih lica uobičajenim pozivima ne može doći. Stoga je nadležni organ stupio u kontakt sa PU Tuzla, kako bi došao do potrebnih adresa. Međutim i pored toga do svih adresa lica upisanih u gruntu se ne može doći, pa je nadležni organ pojedine obavijesti o usmenim raspravama za utvrđivanje prava vlasništva počeo objavljivati na oglasnoj tabli gradske uprave. Treba napomenuti da nadležni organ Grada Tuzla nije htio prihvatiti projektno rješenje prema kojem linija eksproprijacije prelazi preko stambenih i poslovnih objekata, što je u brojnim drugim općinama bila uobičajena praksa. Shodno tome JP Autoceste je 09.08.2024. godine dostavilo Dopunu prijedloga potpune eksproprijacije, koja je zadovoljavala njihove zahtjeve, čime se postupak dodatno odužio. U periodu od augusta do oktobra 2024. godine gradska administracija grada Tuzle je fokus prebacila na projekte magistrale kroz Tuzlu te su naglasili da im je to prioritet u ovom periodu. Tek u novembru su krenule aktivnosti što se tiče eksproprijacije od strane Grada Tuzla. JP Autoceste je dostavilo žalbu Federalnoj geodetskoj upravi za imovinsko – pravne poslove zbog uknjižbe ekspropisanih nekretnina koje je Gradski organ knjižio na JP Autoceste FBiH, a ne na FBiH, što je dodatno usporilo postupak eksproprijacije.

Grad Srebrenik – Podnesen prijedlog za eksproprijaciju u Grad Srebrenik (K.O. Tinja i Podorašje) dana 17.05.2024. godine, te je gradska administracija stavila sve resurse i kapacitete na raspolaganje, kako bi se kompletan postupak eksproprijacije odvijao zadovoljavajućom dinamikom.

Ukupno za Grad Tuzla i Srebrenik nije utrošen planirani iznos sredstava iz naprijed navedenih razloga kao i činjenice da su u decembru zbog elementarnih nepogoda i nestanka električne energije rasprave koje su bile zakazane odgođene. Održavanjem ovih rasprava bi iznos utrošenih sredstava bio znatno veći.

7. BC Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH (dio dužine cca. 10 km):

Planirano dostavljanje elaborata o eksproprijaciji je kasnilo te su tek 28.11.2024. godine, dostavljeni Elaborati eksproprijacije sa parcelizacijom Općina Bihać – K.O. Kralje, koji je izrađen na nivou glavnog projekta (građevinski dio) BC Bihać – Cazin (Čoralići) dužine 17,95 km. Inicijativa za obnovu Odluke o javnom interesu upućena 06.12.2024. godine Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija.

8. BC Lašva – Nević polje – Eksproprijacija je u potpunosti završena i dionica Lot 5. ove brze ceste je predana izvođaču radova firmi Hering na izvođenje ugovorenih radova. U Općini Travnik završena je dopunska eksproprijacija. Iskomunicirana je i organizirana izgradnja pristupnog puta za pet parcela za koje smo se bili obvezali prilikom provođenja postupka eksproprijacije.

U 2024. godini je realizovano 3.127.341 KM. Postupak eksproprijacije je završen sa sudskim predmetom „Carllato“ d.o.o. Travnik. U ranijim planovima poslovanja za ovaj predmet smo predviđali iznos od 5.000.000 KM. Međutim, nakon okončanja sudskog postupka, ukupno utrošena sredstva za navedeni predmet su iznosila 1.890.735 KM. Iz navedenog, a u smislu racionalizacije troškova, može se zaključiti da je postupak uspješno okončan.

9. BC Lašva – Nević Polje, Lot 4. Poslovna zona Vitez – Zaprmljen je elaborat eksproprijacije (elaborat je iz 2018. godine) od Javnog preduzeća Ceste FBiH dana 30.05.2024. godine i za isti treba prethodno izvršiti provjeru usklađenosti s glavnim projektom izgradnje na Lot-u 4. ove brze ceste. Nakon izvršene provjere i usaglašavanja usklađenosti sa glavnim projektom očekujemo dostavljanje elaborata o eksproprijaciji kao i samo pokretanje postupaka iste. Ove aktivnosti nisu završene do kraja 2024. godine.

10. BC Nević polje – Turbe – Elaborat eksproprijacije za privremeno zauzimanje zemljišta u svrhu geoistražnih radnji za izradu glavnog projekta je urađen. Od strane Sektora za projektovanje i

građenje još nisu dostavljeni elaborati eksproprijacije. Nakon njihovog dostavljanja, isti će biti dostavljeni Općinskoj administraciji za provođenje postupka.

11. BC Prača – Goražde – Postupak eksproprijacije ove dionice se provodi u dvije sekcije:

Sekcija I – od Tunela Hranjen do privrednog društva Ginex eksproprijacija je na 70%. Postupak eksproprijacije se vršio temeljem člana 26. Zakona o eksproprijaciji FBiH gdje se sklapaju direktni sporazumi o naknadi bez donošenja rješenja o eksproprijaciji, te dinamika eksproprijacije ide zadovoljavajućim tokom.

Sekcija II – od privrednog društva Ginex do Grada Goražda nisu obavljani uviđaji na licu mjesta jer se privremeno obustavila eksproprijacija radi usaglašavanja trase brze ceste na lokaciji kod privrednog društva Ginex. JP Autoceste aktivno radi na pronalasku tehničkog rješenja zbog blizine detonacija eksplozivnih naprava i skladišta u kojima se nalaze eksplozivne tvari kojima se bavi preduzeće Ginex.

12. BC Mostar Sjever – Široki Brijeg – Granica RH (Polog – Granica RH) – Dionica se prostire kroz tri Općine i to: Grad Mostar, Grad Široki Brijeg i Općinu Grude. Postupak eksproprijacije odvija se zadovoljavajućom dinamikom. Također, dana 30.12.2024. godine je pokrenuta Inicijativa prema Ministarstvu prometa i komunikacija FBiH za donošenje Odluke o utvrđivanju javnog interesa za ovu dionicu.

Nepotpuna eksproprijacija – Pored izvršene potpune eksproprijacije, vršena je i nepotpuna eksproprijacija, koja predstavlja uspostavljanje trajnog prava služnosti na nekretninama, a za koju je u periodu od 01.01.- 31.12.2024. godine utrošeno ukupno **389.858 KM**.

3.1.2. Poslovi zastupanja

Pored procjene vrijednosti otkupa zemljišta i nekretnina u redovnoj proceduri, na osnovu iskustva iz ranijih godina, izvršena je procjena vrijednosti otkupa zemljišta i nekretnina u vanparničnim postupcima (po rješenjima nadležnih sudova) u iznosu od cca 10% od otkupa po redovnoj proceduri.

Inače, navedeni sudski postupci se vode po zahtjevu stranaka (ranijih vlasnika), kada se sa korisnikom eksproprijacije pred organom uprave ne zaključi sporazum o naknadi, te se zatraži sudsko odlučivanje radi utvrđivanja visine naknade za nekretnine koje su predmet postupka eksproprijacije.

Iz dosadašnjeg iskustva, sudski postupci iz 2024. godine neće biti završeni u istoj godini zbog sporosti u radu i preopterećenosti sudova starim predmetima.

Po parničnim i vanparničnim predmetima na dionicama autoceste i brzih cesta, zaključno sa 31.12.2024. godine je isplaćeno **5.344.487 KM**.

Napomena: Do momenta sačinjavanja ovog izvještaja, za dole navedene dionice pokrenute su inicijative o obnovi javnog interesa prema našem resornom ministarstvu, međutim za iste još nisu donesene Odluke od strane Vlade FBiH:

- Medakovo – Ozimica
- Ozimica – Poprikuše
- Poprikuše – Nemila
- Tarčin – Konjic
- Tunel Prenj
- Tunel Prenj – Mostar sjever
- Mostar sjever – Mostar jug
- Mostar jug – tunel Kvanj
- BC Nević polje – Turbe
- BC Turbe – Jajce
- BC Bihać – Cazin

- BC Prača – Goražde
- BC Polog – Granica RH

U 2025. godini je za očekivati da će biti problematika koja se odnosi na parcele koje su u zemljišnim knjigama upisane kao državna i vojna imovina (katastarski čestica državne imovine cca 329 i vojne imovine cca 11 katastarskih čestica), što bi omogućilo znatno poboljšanje realizacije postupka eksproprijacije kao i ostalih planiranih investicija. U 2024. godini održan je niz sastanaka te je na osnovu istih dostavljen dopis 11.10.2024. godine Ministarstvu komunikacija i prometa BiH, a odgovor smo dobili 23.10.2024. godine u kojem je naglašeno da državno ministarstvo nema ovlasti na upravljanju, izgradnji i održavanju autoceste na Koridoru Vc. Također, dana 06.01.2025. godine upućen je zahtjev Parlamentarnoj skupštini BiH i Vijeću ministara BiH za donošenje pravnog akta o raspolaganju, korištenju i upravljanju državnom imovinom u svrhu izgradnje autoceste na Koridoru Vc i brzim cestama. Dana 08.01.2025 godine upućen je akt OHR - u u kojem je traženo mišljenje i instrukcija vezano za tumačenje Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom a sve u svrhu izgradnje autoceste na Koridoru Vc, te molba da OHR uputi inicijativu prema Parlamentu BiH kako bi se naš Zahtjev uzeo u razmatranje što prije.

3.1.2. Podrška realizaciji projekta

Tabela 2.

R.br.	Naziv aktivnosti	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
1.	Obaveze u sklopu poslova eksproprijacije	500.000	150.000	0	0,00
2.	Arheološka istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta	550.310	359.670	0	0,00
UKUPNO		1.050.310	509.670	0	0,00

Pojašnjenje realizacije planiranih aktivnosti:

- Obaveze u sklopu poslova eksproprijacije** – Radi se o aktivnostima za koje se JP Autoceste FBiH obvezalo da će po završetku postupka eksproprijacije izgraditi pristupne puteve, nasipe, manje zidove i sl. Obaveze su preuzete prilikom zaključivanja sporazuma, neke su uslovljene sudskim odlukama, nezavršenim projektima i sl. Ovo obuhvaća projektovanje, radove i nadzor nad izvođenjem radova u sklopu poslova eksproprijacije (pristupni putevi, nasipi, manji zidovi i sl.). U 2024. godini se nisu poduzimale aktivnosti po navedenom.
- Arheološka istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta** – Planom poslovanja za 2024. godinu planirana su preventivna arheološka istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta na trasi autoceste i brzim cestama u skladu sa okvirnim sporazumom o provođenju preventivnih arheoloških istraživanja i zaštiti arheoloških lokaliteta i spomenika kulture na trasi autoputa Koridor Vc i brzih cesta zaključenog između JP Autoceste FBiH i Ministarstva kulture i sporta FBiH. U novembru 2024. godine započeta su zaštitna arheološka istraživanja na poddionici Mostar jug – tunel Kvanj. Okončana situacija još nije ispostavljena. Tijekom 2024. godine sa Ministarstvom kulture i sporta FBiH je zaključeno šest ugovora za provođenje preventivnih

arheoloških istraživanja, međutim, Ministarstvo kulture i sporta FBiH nije na vrijeme provelo javnu nabavku za odabir izvođača radova niti izvelo predmetne radove u 2024. godini.

3.2. Projektovanje

Revidiranim planom poslovanja za 2024. godinu predviđen je završetak realizacije izrade projektne dokumentacije za ugovore koji su potpisani u ranijem periodu, kao i pokretanje tenderske procedure i ugovaranje novih projekata. Usluge izrade projekata i studija finansirat će se iz vlastitih sredstava JP Autoceste, budžeta Vlade FBiH, grant sredstava iz IPA i WBIF fondova te Ministarstva komunikacija i prometa BiH.

3.2.1. Usluge projektovanja koje se finansiraju iz vlastitih, međunaordnih kredita i sredstava budžeta FBiH

Na osnovu ranijih iskustava, realizacija planiranih aktivnosti u mnogome zavisi od uspjehnosti provedenih tenderskih procedura, kao i od usvajanja prostornog plana Federacije BiH, kantona i prostornog plana posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH – Autocesta na Koridoru Vc.

Tabela 3.

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost bez PDV-a u (KM)	Plan za 2024. godinu bez PDV-a u (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje vlastitim sredstvima		9.903.809	4.401.422	4.192.498	95,25
1.	Idejno rješenje, studije BC Doboj Istok (EL) - Gračanica - Šićki Brod	350.000	50.000	0	0,00
2.	Idejno rješenje, studije BC Šićki Brod - Dubrave - Kalesija(EL)	250.000	50.000	0	0,00
3.	AC Jadransko Jonska autocesta (spojna cesta 8 km od petlje AC do M17.3)	1.300.000	50.000	0	0,00
4.	Izrada Idejnog i Glavnog projekta dijela Jadransko - Jonski koridor dionica Stolac - Interregionalni čvor Počitelj – nastavak aktivnosti	6.090.175	3.396.124	3.396.124	100,00
5.	Revizija Glavnog projekta dijela Jadransko - Jonski koridor, dionica Stolac - Interregionalni čvor Počitelj – nastavak aktivnosti	599.984	567.834	563.561	99,25
6.	Izrada idejnih rješenja i idejnih projekata: COKP Sarajevo i petlja Telalovo polje	240.000	20.000	0	0,00
7.	Izrada dokumentacije za studijsko istraživanje potencijala u svrhu izgradnje fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc	23.650	23.650	0	0,00
8.	Izrada Idejnih i Glavnih projekata fotonaponskih elektrana sa revizijom na Koridoru Vc u cilju unaprijeđenja povećanja energetske efikasnosti	290.000	10.000	0	0,00
9.	Dodatna Inženjerskogeološka i geomehanička istraživanja i interpretacija rezultata i izrada	750.000	232.814	232.814	100,00

	geotehničkih projekata koji će se koristiti na tekućim i budućim projektima na izgradnji				
10.	Izrada projektne dokumentacije za rješavanje kolizija brze ceste Polog - granica RH pored naselja Polog sa mrežom cjevovoda i postojećih bunara	10.000	1.000	0	0,00
Predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita		28.440.009	7.806.742	6.868.739	87,98
11.	Izrada detaljnog Idejnog projekta sa elementima Glavnog projekta tunela Prenj	11.606.933	3.739.088	3.173.574	84,88
12.	Izrada Idejnog i Glavnog projekta za izgradnju dionice Mostar Sjever - Mostar Jug	14.100.781	3.267.654	3.221.457	98,59
13.	Revizija glavnog projekta autoceste dionica Mostar Sjever - Mostar Jug	2.732.295	800.000	473.708	59,21
Finansiranje iz budžeta FBiH		25.661.449	10.907.513	7.405.412	67,89
14.	Izrada Idejnog projekta brze ceste Mostar – Široki Brijeg – granica RH, dionica Mostar Sjever – Polog (L=20,3km).	1.493.890	280.000	6.000	2,14
15.	Izrada (dopuna) Idejnog projekta i izrada Glavnog projekta autoceste Orašje - Tuzla dionica Maoča - Tuzla - nastavak aktivnosti	7.559.792	5.496.972	3.964.529	72,12
16.	Revizija Glavnog projekta AC Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla	696.202	574.427	459.106	79,92
17.	Izrada idejnog projekta za dionicu brze ceste Bihać - Cazin - Velika Kladuša - granica RH - nastavak aktivnosti	3.758.783	1.200.000	795.622	66,30
18.	Izrada Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - V.Kladuša - RH, dužine 17 km.	5.100.000	50.000	0	0,00
19.	Revizija Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - V.Kladuša - RH, dužine 17 km.	510.000	10.000	0	0,00
20.	Izrada projektne dokumentacije i revizije Lot-a 4 brze ceste Lašva - Nević Polje, poslovna zona Vitez	653.351	653.351	0	0,00
21.	Izrada Glavnog projekta BC Nević Polje - Jajce, dionica Nević polje - Turbe - nastavak aktivnosti	5.466.909	2.403.478	2.006.663	83,49
22.	Revizija Glavnog projekta BC Nević Polje - Jajce, dionica Nević polje - Turbe	422.522	239.286	173.493	72,50
UKUPNO		64.005.267	23.115.677	18.466.650	79,89

Pojašnjenje realizacije planiranih investicija:

1. Idejno rješenje i studije BC Doboj Istok (EL) – Gračanica – Šićki Brod:

U TEN-T mrežu je uvršten koridor postojeće magistralne ceste M4 Doboj – Tuzla – Zvornik uz preporuku da se pravci na TEN-T mreži planiraju kao saobraćajnice višeg ranga, odnosno Idejno rješenje treba sadržavati elemente brze ceste. Poboljšana komunikacija na ovom koridoru omogućila bi adekvatno povezivanje Tuzle i Banja Luke kvalitetnom cestovnom

komunikacijom u okviru cjelokupnog razvoja naznačene TEN-T mreže brze ceste Doboj Istok – Gračanica – Lukavac – Šićki Brod čija je dužina cca 50 km.

Prvobitno objavljeni postupak je poništen, te se pristupilo ponovnom objavljivanju postupka. Krajem 2024. godine je izjavljena žalba, te je ista zajedno sa izjašnjenjem prosljeđena na URŽ na dalje odlučivanje. Početkom 2025. godine zaprimljen je odgovor URŽ-a, žalba je odbačena, te su u toku aktivnosti na potpisivanju Ugovora.

2. Idejno rješenje i studije, BC Šićki Brod – Dubrave – Kalesija (EL):

Obaveza planiranja projekta leži u činjenici da je u TEN-T mrežu uvršten koridor postojeće magistralne ceste M4 Doboj – Tuzla – Zvornik uz preporuku da se pravci na TEN-T mreži planiraju kao saobraćajnice višeg ranga. Idejno rješenje treba sadržavati elemente brze ceste. Poboļšana komunikacija na ovom koridoru omogućila bi adekvatno povezivanje Tuzle, Doboja i Banja Luke kvalitetnom cestovnom komunikacijom u okviru cjelokupnog razvoja naznačene TEN-T mreže. Brza cesta Šićki Brod – Dubrave – Kalesija – entitetska linija je dužine cca 35 km.

Prvobitno objavljeni postupak je poništen, te se pristupilo ponovnom objavljivanju postupka. Krajem 2024. godine je izjavljena žalba, te je ista zajedno sa izjašnjenjem prosljeđena na URŽ na dalje odlučivanje. Početkom 2025. godine zaprimljen je odgovor URŽ-a, žalba je odbačena, te su u toku aktivnosti na potpisivanju Ugovora.

3. AC Jadransko Jonska autocesta (spojna cesta 8 km od petlje AC do M17.3):

Predmetna spojna cesta predstavlja vezu između petlje Kruševo na Jadransko - jonskoj autocesti i magistralne ceste M17.3.

Prvobitno objavljeni postupak je poništen, te se pristupilo ponovnom objavljivanju postupka. Ponude su dostavljene u novembru 2024. godine. Završen je pregled tehničkog dijela ponuda. Procedura nabavke najpovoljnijeg ponuđača je u toku.

4. Izrada Idejnog i Glavnog projekta dijela Jadransko – Jonski koridor, dionica Stolac – Interregionalni čvor Počitelj:

Ugovor za izradu Idejnog i Glavnog projekta je započeo 20.06.2022. godine dostavljanjem bankarske garancije i sa prvobitnim trajanjem od 18 mjeseci.

Projektanti su Integra d.o.o Mostar, IGH d.o.o Mostar i IGH d.d. Zagreb. Zbog dodatno ugovorene usluge projektovanja, usporenog procesa ishodovanja saglasnosti, nepravodobnog uključenja revidenta u posao, dugotrajnog procesa pregleda Idejnog projekta, te nemogućnosti izvođenja istražnih radova, rok za realizaciju Ugovora je produžen do 20.12.2024. godine. Kompletan projekat je isporučen u decembru 2024. godine. Vrijednost ugovora je smanjena kroz aneks br. 3 jer nisu u potpunosti realizirane stavke nepredviđenih radova, ali ni sve ugovorene količine jer je optimizacijom projekta došlo do smanjenja pojedinih ugovorenih količina. Neiskorišteni iznos osnovnog ugovora je putem pregovaračkog postupka (Ugovor stupio na snagu u februaru 2025. godine) preraspodijeljen za izradu vodovoda za naselja Kruševo i Bjelojevići pored Jadransko – Jonske autoceste kako bi se vodosprema što više približila projektiranom tunelu Kruševo.

5. Revizija Glavnog projekta dijela Jadransko – Jonski koridor, dionica Stolac – Interregionalni čvor Počitelj:

Ugovor za Reviziju Glavnog projekta ove dionice je postao aktivan u augustu 2023. godine. Revizija glavnog projekta je kompletirana i dostavljen je konačni revidentski izvještaj. Preostao je iznos za reviziju vodovodnog sustava za naselja Bjelojevići i Kruševo pored Jadransko – Jonske autoceste u iznosu 4.274 KM.

6. Izrada idejnih rješenja i idejnih projekata: COKP Sarajevo i petlja Telalovo polje:

Prema prostornom planu Kantona Sarajevo, planirana je petlja Telalovo polje koja se nalazi na dionici autoceste Butila – Brijesće. Zbog očekivanog povećanja saobraćajnih tokova na ovoj dionici, kao i zbog razvoja tog područja, potrebno je pristupiti realizaciji ovog projekta koji mora

biti usko usaglašen sa Kantonalnom direkcijom za puteve. Prema međunarodnim sporazumima vezanim za Transportnu zajednicu, potrebno je izgraditi nacionalni Centar za komunikaciju programa interoperabilnosti koji bi istovremeno vršio funkciju i COKP-a.

Pokrenut je postupak i objavljena je nabavka. Javno otvaranje ponuda izvršeno 27.11.2024. godine. Pristiglo je 6 (šest) ponuda. U toku je evaluacija istih.

7. Izrada dokumentacije za studijsko istraživanje potencijala u svrhu izgradnje fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc:

Obzirom da solarni fotonaponski paneli postaju jedan od najjeftinijih izvora električne energije, predviđeno je studijsko istraživanje u svrhu izgradnje fotonaponskih elektrana za potrebe potrošača na Koridoru Vc.

Studijsko istraživanje treba istražiti potencijal proizvodnje el. energije korištenjem zemljišta u obuhvatu autoceste (u vlasništvu JPAC uključujući i odlagališta iskopnog materijala) izgradnjom krovne konstrukcije ili zvučnih barijera i da predloži odabir tehnologije fotonaponskih sistema adekvatnih za primjenu za JP Autoceste, a uzimajući u obzir stanje energetskih instalacija kao i potrošnju el. energije na do sada izgrađenim dionicama koridora Vc, kao i planiranih dionica za koje postoji izrađena projektna dokumentacija.

Dostavljena je situacija na plaćanje. Ugovor je uspješno završen. Realizacija ove stavke je evidentirana u dijelu ovog izvještaja koji se odnosi na rashode (tablica 17, stavka 15). U suštini, nije došlo do povećanja planirane vrijednosti realizacije ugovora, nego do promjene u računovodstvenom evidentiranju istog budući da je ugovor planiran u okviru kapitalnih ulaganja, a ne rashoda.

8. Izrada Idejnih i Glavnih projekata fotonaponskih elektrana sa revizijom na Koridoru Vc u cilju unaprjeđenja povećanja energetske efikasnosti:

Nakon završetka studijskog istraživanja potencijala u svrhu izgradnje fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc, pristupit će se izradi projektnih zadataka i tenderske dokumentacije za Idejne i Glavne projekte fotonaponskih elektrana sa revizijom. Ova aktivnost je bila uslovljena izradom dokumentacije za studijsko istraživanje potencijala. Nabavka studijskog istraživanja potencijala u svrhu izrade fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc je uspješno realizovana. Zbog kašnjenja pripreme tenderske dokumentacije, početak realizacije nije bilo moguće realizovati krajem 2024. godine, te se ista očekuje u prvom kvartalu 2025. godine.

9. Dodatna Inženjerskogeološka i geomehanička istraživanja i interpretacija rezultata i izrada geotehničkih projekata koji će se koristiti na tekućim i budućim projektima na izgradnji:

Na nekim dionicama, zbog nepristupačnog terena, zatim zbog neizvršene pretvorbe šumskog zemljišta ili zbog nerješениh imovinsko – pravnih odnosa, u fazi projektovanja nije moguća istražiti teren u dovoljnom obimu. To za sobom nosi rizik znatnog povećanja troškova izgradnje te se u tim slučajevima kroz okvirne sporazume predviđa izvođenje dodatnih istražnih radova i izrada ili dopuna postojećih geotehničkih projekata.

U ranijem periodu potpisan je okvirni sporazum u okviru kojeg su realizovana dva pojedinačna Ugovora. Okvirni sporazum je istekao 28.01.2024. godine. Okončana situacija za pojedinačni ugovor proistekao iz okvirnog sporazuma realizovana u 2024. godini.

10. Izrada projektne dokumentacije za rješavanje kolizija brze ceste Polog – granica RH pored naselja Polog sa mrežom cjevovoda i postojećih bunara:

Obzirom da brza cesta Polog – granica RH direktno utiče na mrežu cjevovoda i postojećih bunara kojim se snabdjevaju objekti sa obje strane brze ceste, potrebno je izraditi predmetnu projektnu dokumentaciju za rješavanje navedenih kolizija. Tenderska procedura za izbor Projektanta je završena, te je Ugovor potpisan u januaru 2025. godine.

11. Izrada detaljnog Idejnog projekta sa elementima Glavnog projekta tunela Prenj:

Predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Projekat je dostavljen u finalnoj formi. Dostavljanje okončane situacije očekuje se u prvom kvartalu 2025. godine.

12. Izrada Idejnog i Glavnog projekta za izgradnju dionice Mostar Sjever – Mostar Jug:

Ovo predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Predviđena sredstva nisu utrošena iz razloga što će preostali iznos biti predmet okončane situacije. Realizacija ove aktivnosti i dostavljanje okončane situacije očekuje se u prvom kvartalu 2025. godine.

13. Revizija Glavnog projekta autoceste dionica Mostar Sjever – Mostar Jug:

Ovo predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Potpisan je ugovor sa revidentom. Revident konstantno prati izradu projektne dokumentacije. Predviđena sredstva nisu utrošena iz razloga što će preostali iznos biti predmet okončane situacije. Realizacija ove aktivnosti i dostavljanje okončane situacije očekuje se u prvom kvartalu 2025. godine.

14. Izrada Idejnog projekta brze ceste Mostar – Široki Brijeg – granica RH, dionica I Mostar Sjever – Polog (L=20,3km):

Dana 26.08.2022. godine je objavljeno obavještenje o nabavci „Izrada idejnog projekta brze ceste: Mostar – Široki Brijeg – granica RH dionica I Mostar Sjever – Polog (L=20,3km)“. Ugovor je potpisan 24.04.2023. godine, a postao je važeći dostavljanjem bankovne garancije 28.04.2023. godine. Prva prepreka pri realizaciji Ugovora bio je nedostatak elaborata zaštite izvorišta koji se nalaze na predmetnoj dionici. Nakon definiranja zona zaštite, Projektant je izradio varijante trase na novim geodetskim podlogama i u odnosu na nove zone zaštite, te su iste prezentirane Gradu Mostaru 06.03.2024. godine. Grad Mostar 24.06.2024. godine dostavlja mišljenje u kojem navodi da nije saglasan sa predloženim varijantama. Projektant je razmotrio i izradio 2 korekcije trase prema mišljenju grada Mostara, te je 10.09.2024. godine održan sastanak sa predstavnicima Grada, na kojem su se predstavnici Grada obvezali dostaviti pismeno očitovanje na položaj trase brze ceste. Obzirom da isto nisu učinili upućen im je dopis za očitovanje 23.10.2024. godine, te je ponovljeni zahtjev za očitovanje na korigiranu trasu brze ceste dostavljen 02.12.2024. godine. Očitovanje još uvijek nije dobiveno. Obzirom da je došlo do zastoja u realizaciji ugovora, realiziran je znatno manji iznos od planiranog.

15. Izrada (dopuna) Idejnog projekta i izrada Glavnog projekta autoceste Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla – nastavak aktivnosti:

Završen je Idejni projekat za sva tri lota (LOT3, LOT4A i LOT4B, LOT5) u skladu sa Ugovorom koji je potpisan u maju 2022. godine sa rokom za izradu od 15 mjeseci. Trenutno proces izrade Glavnog projekta je u završnoj fazi. Rješenje o prihvatanju Studije utjecaja na okoliš je dostavljeno, te je isto pravosnažno. Studija izvodljivosti je također završena i dostavljena. Rok za realizaciju ugovora je produžen Aneksom 7 do 30.04.2025. godine.

Elaborat uticaja podzemnih rudarskih radova na trasi projekta AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla urađen je nakon što je prilikom projektovanja uočeno da trasa buduće autoceste prelazi preko rudarskih kopova, te je bilo potrebno uraditi Elaborat uticaja podzemnih rudarskih radova kako bi se dobile adekvatne informacije o stanju na terenu. Obzirom da se radi o projektu koji se nije predvidio u ranijem ugovoru, potreba za istim se javila naknadno, te se ista nije mogla posebno planirati.

16. Revizija Glavnog projekta AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla:

U cilju ishodovanja građevinske dozvole, a skladu sa zakonskim odredbama potrebno je izvršiti reviziju Glavnog projekta ove dionice autoceste. Izabrani Revident je "IG" d.o.o. Banja Luka. Revident je revidirao Idejni projekat i aktivno revidira Glavni projekat u skladu sa dostavljenim knjigama od strane Projektanta.

17. Izrada Idejnog projekta za dionicu brze ceste Bihać – Cazin – V. Kladuša – granica RH - nastavak aktivnosti:

Ovo predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Dana 02.06.2022. godine je potpisan ugovor za izradu Idejnog projekta BC Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH

sa Institutom za građevinarstvo „IG“ d.o.o. Banja Luka (nosilac grupe). Projektantski tim je grupa ponuđača i tu je pored navedenog nosioca i Trasa d.o.o. Sarajevo.

Projektant je u skladu sa Aneksom br. 1. na ugovor završio i isporučio idejni projekat za Dionicu 1: Bihać – Cazin (Čoralići) dužine 17,95 km na kojem je trasa bila usklađena sa Prijedlogom prostornog plana Unsko – sanskog kantona. Izrada idejnog projekta na ostatku trase je odgođena do usvajanja Prostornog plana Unsko – sanskog kantona, što se i desilo početkom 2024. godine. Rok definisan Aneksom br. 1. na Ugovor je istekao 15.08.2024. godine, te je zbog određenih objektivnih okolnosti i dodatnih radova, potpisan Aneks br. 2. kojim je produžen rok završetka do 15.12.2024. godine. Zbog novih dodatnih radova na Ugovoru (elaborati eksproprijacije, dodatna petlja Preville i saobraćajno rješenje na graničnom prelazu Maljevac), polovinom decembra 2024. godine, potpisan je i Aneks br. 3. na ugovor, kojim je rok za završetak ovog Idejnog projekta produžen do 30.04.2025. godine.

18. Izrada Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH, dužine 17 km:

Pokrenuta je procedura za nabavku Glavnog projekta dijela predmetne brze ceste u dužini od 17 km. Prvobitno objavljeni postupak je poništen, te se pristupilo ponovnom objavljivanju postupka. Javno otvaranje ponuda izvršeno 12.11.2024. godine. Pristiglo je 6 (šest) ponuda. Završen je pregled tehničkog dijela ponuda. Procedura nabavke najpovoljnijeg ponuđača je u toku.

19. Revizija Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH, dužine 17 km:

U cilju ishodovanja građevinske dozvole, a u skladu sa zakonskim odredbama potrebno je izvršiti reviziju Glavnog projekta ove dionice brze ceste. Prvobitno objavljeni postupak je poništen, te se pristupilo ponovnom objavljivanju postupka. Javno otvaranje ponuda izvršeno 29.11.2024. godine. Pristigle su 3 (tri) ponude. Evaluacija ponuda je izvršena. Čeka se okončanje postupka nabavke za izradu Glavnog projekta, zbog ograničenja za reviziju projekta.

20. Izrada projektne dokumentacije i revizije Lot-a 4 brze ceste Lašva – Nević Polje, poslovna zona Vitez:

Odlukom Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava „Kapitalni transferi javnim preduzećima – transfer za izgradnju autocesta, brzih cesta, magistralnih i drugih cesta“ od 13.03.2024. godine, implementacija LOT-a 4 je ponovno dodijeljena JP Autoceste FBiH, te će JP Autoceste na temelju postojeće projektne dokumentacije i na osnovu prikupljenih odobrenja (urbanistička saglasnost i dr.) nastaviti realizaciju ovog projekta, prioritarno u Fazi 1., a kasnije i u Fazi 2. kao konačno rješenje. Obzirom da je Ugovor za ovu aktivnost potpisan tek u januaru 2025. godine, nije bilo predviđene realizacije u 2024. godini.

21. Izrada Glavnog projekta brze ceste Nević Polje – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe:

Ovo predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Ugovor je potpisan sa Divil d.o.o Sarajevo (vodeći partner), IPSA Institut d.o.o Sarajevo, Design & QC d.o.o. Sarajevo i INK Konstruktor d.o.o. Banja Luka. Rok za završetak ugovorenih usluga je produžen potpisivanjem Aneksa br. 3. do kraja marta 2025. godine. Pomenutim Aneksima iskorišten je i cjelokupan iznos nepredviđenih radova definisanih ugovorom, te su predviđena i dodatna sredstva kroz pregovaračke postupke (89.399,33 KM i 122.100,00 KM bez PDV-a) usljed povećanja obima usluge (promjena trase zbog vojene imovine i zahtjeva lokalne zajednice, pojave klizišta, azuriranje Studije uticaja na okoliš, dodatne elektroenergetske kolizije, izmještanje gasovoda, povećanje dužine zidova zaštite od buke, studija izvodljivosti, saobraćajna studija itd.).

Obzirom da su pregovarački postupci još uvijek u toku, realizacija je manja nego što je bila prvobitno predviđena.

22. Revizija Glavnog projekta brze ceste Nević Polje – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe:

Ovo predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Ugovor je potpisan 12.04.2023. godine sa INTEGROM d.o.o. Mostar (vodeći partner) i IGH d.o.o. Mostar. Revizija teče zadovoljavajućom dinamikom. Očekuje se povećanje obima posla obzirom da će biti potrebna dodatna usluga revizije.

Napomena:

U izvještajnom periodu pored naprijed navedenih usluga projektovanja, realizovane su slijedeće aktivnosti: naknada za rad članova Stručne komisije za ocjenu Studije uticaja na okoliš dionica Tuzla – Maoča u iznosu od 6.318 KM i dionica Stolac – Interregionalni čvor Počitelj u iznosu od 5.403 KM koje je izvršilo Federalno ministarstvo okoliša i turizma, vodna saglasnost u iznosu od 149 KM - dobavljač „Agencija za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo i privremeno zauzimanje nekretnina radi prikupljanja podataka za izradu Idejnog i izradu gl. projekta AC Orašje – Tuzla u iznosu od 22.364 KM koju je izvršila Služba za geodetske i imovinsko – pravne poslove Grada Tuzla.

3.2.2. Usluge projektovanja autoceste na Koridoru Vc koje bi se trebale finansirati iz IPA fondova ili iz sredstava WBIF-a

WBIF je za određene projekte na Koridoru Vc odobrio grantove tehničke pomoći koji će se implementirati putem IPF-a (Infrastructure Project Facility). Kao rezultat ovih grantova, JP Autoceste će dobiti studijsku i projektnu dokumentaciju za slijedeće projekte:

- Ažuriranje postojećeg glavnog projekta autoceste Ivan – Ovčari
- Izradu glavnog projekta autoceste Ovčari – tunel Prenj
- Izradu glavnog projekta autoceste tunel Prenj – Mostar Sjever.

Realizacija ovih aktivnosti je u toku.

3.3. Građenje

Realizacija plana aktivnosti izgradnje dionica autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta za period 01.01 do 31.12.2024. godine data je u sljedećem pregledu:

Tabela 4a. – Realizacija plana građenja po izvorima finansiranja

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost bez PDV-a u (KM)	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje međunarodnim kreditima		2.444.791.446	241.667.976	278.241.094	115,13
1a.	Putnikovo brdo - Medakovo	279.270.050	39.013.348	39.013.348	100,00
2.	Medakovo - Ozimica	707.528.065	171.460.394	200.438.783	116,90
3.	Ozimica - Poprikuše	507.976.843	10.000.000	0	0,00
4a.	Nemila - Vranduk	216.982.471	12.991.336	12.991.336	100,00
5.	Mostar sjever - Mostar jug	685.000.000	2.000.000	0	0,00
6.	Mostar jug - tunel Kvanj	299.354.917	4.108.726	0	0,00
7.	Tunel Kvanj - Buna	244.931.621	2.094.172	0	0,00
13b.	Počitelj - Zvirovići (Lot 1.)	147.958.540	0	25.797.627	0,00
Finansiranje grant sredstvima		279.270.050	23.469.960	23.469.960	100,00
1b.	Putnikovo brdo - Medakovo	279.270.050	23.469.960	23.469.960	100,00
Predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita		216.982.471	34.627.987	32.267.807	93,18
4b.	Nemila - Vranduk	216.982.471	34.627.987	32.267.807	93,18
Finansiranje vlastitim sredstvima		1.316.323.768	230.331.256	182.490.186	79,23
1c.	Putnikovo brdo - Medakovo	279.270.050	34.072.632	9.595.110	28,16
8.	Poprikuše - Nemila	547.828.580	108.473.398	114.864.529	105,89
9.	Vranduk - Ponirak	256.511.582	37.304.689	36.010.649	96,53
10.	Ponirak - Vraca	159.383.132	10.599.507	17.685.507	166,85
11.	Vraca - Donja Gračanica	113.997.536	548.228	0	0,00
12.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	25.000.000	1.000.000	0	0,00
13a.	Počitelj - Zvirovići (Lot 1.)	147.958.540	34.046.842	0	0,00
14.	Počitelj - Zvirovići (Lot 2.)	65.644.398	4.285.959	4.334.391	101,13
Dionice puštene u upotrebu/isplata po završetku okončane situacije		562.818.191	1.504.730	0	0,00
15.	Klopče - Donja Gračanica	281.831.238	700.000	0	0,00
16.	Tarčin - Ivan Lot 1	155.363.515	254.730	0	0,00
17.	Tarčin - Ivan Lot 2	125.623.438	550.000	0	0,00
Finansiranje iz budžeta FBiH		924.785.455	75.767.604	38.535.206	50,86
18.	AC Orašje - Tuzla (Lot IVb i V Čanići - Tuzla)	182.057.679	500.000	0	0,00
19.	BC Bihać - Cazin - V. Kladuša - granica RH	295.000.000	500.000	0	0,00
20.	BC Lašva - Nević Polje	69.123.000	30.393.009	28.463.204	93,65
21.	BC Prača - Goražde (tunel Hranjen)	259.379.997	29.374.595	10.072.002	34,29
22.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Polugrno - Podledinac	49.978.247	7.000.000	0	0,00

23.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Podledinac - Grude Istok	69.246.532	8.000.000	0	0,00
UKUPNO		5.744.971.381	607.369.513	555.004.253	91,38

Tabela 4b. – Realizacija plana građenja po dionicama autoceste i brzih cesta

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Realizacija po dionicama					
1.	Putnikovo brdo - Medakovo	279.270.050	96.555.940	72.078.418	74,65
2.	Medakovo - Ozimica	707.528.065	171.460.394	200.438.783	116,90
3.	Ozimica - Poprikuše	507.976.843	10.000.000	0	0,00
4.	Poprikuše - Nemila	547.828.580	108.473.398	114.864.529	105,89
5.	Nemila - Vranduk	216.982.471	47.619.323	45.259.143	95,04
6.	Vranduk - Ponirak	256.511.582	37.304.689	36.010.649	96,53
7.	Ponirak - Vraca	159.383.132	10.599.507	17.685.507	166,85
8.	Vraca - Donja Gračanica	113.997.536	548.228	0	0,00
9.	Klopče - Donja Gračanica	281.831.238	700.000	0	0,00
10.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	25.000.000	1.000.000	0	0,00
11.	Tarčin - Ivan (Lot 1.)	155.363.515	254.730	0	0,00
12.	Tarčin - Ivan (Lot 2.)	125.623.438	550.000	0	0,00
13.	Mostar sjever - Mostar jug	685.000.000	2.000.000	0	0,00
14.	Mostar jug - tunel Kvanj	299.354.917	4.108.726	0	0,00
15.	Tunel Kvanj - Buna	244.931.621	2.094.172	0	0,00
16.	Počitelj - Zvirovići (Lot 1.)	147.958.540	34.046.842	25.797.627	75,77
17.	Počitelj - Zvirovići (Lot 2.)	65.644.398	4.285.959	4.334.391	101,13
18.	AC Orašje - Tuzla (Lot IVb i V Čanići - Tuzla)	182.057.679	500.000	0	0,00
19.	BC Bihać - Cazin - V. Kladuša - granica RH	295.000.000	500.000	0	0,00
20.	BC Lašva - Nević Polje	69.123.000	30.393.009	28.463.204	93,65
21.	BC Prača - Goražde (tunel Hranjen)	259.379.997	29.374.595	10.072.002	34,29
22.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Polugrno - Podledinac	49.978.247	7.000.000	0	0,00
23.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Podledinac - Grude Istok	69.246.532	8.000.000	0	0,00
UKUPNO		5.744.971.381	607.369.513	555.004.253	91,38

Pojašnjenja realizacije planiranih investicija:

- 1. Putnikovo Brdo – Medakovo, cca 8,5 km** - Izgradnja ove dionice autoceste, osim dijelova otvorene trase, obuhvata tri mosta preko rijeke Usore, petlju Karuše, čeonu naplatno mjesto

Doboj jug, regulaciju korita rijeke Usore, regulaciju korita rijeke Tešanjke, petlju Usora, petlju i bočno naplatno mjesto Medakovo, COKP Medakovo, rekonstrukciju dijela regionalne ceste za Tešanj i još nekoliko manjih objekata prolaza i propusta. Ugovor za izvođenje radova je zaključen 11.11.2022. godine po modelu crvenog FIDIC-a. Ugovoreni rok izgradnje ove dionice je 24 mjeseca, a zvanični početak radova je bio 01.06.2023. godine. Radovi se odvijaju na objektima i trasi. Kasnije uvođenje Izvođača u posjed, neriješeni imovinsko pravni odnosi na jednom dijelu trase, zahtjevi lokalne zajednice za projekte iz Sporazuma o prijateljskom okruženju, te dodatni zahtjevi izvođača su bili razlog slabije realizacije u prethodnoj godini. Također zbog arheoloških nalazišta bila je nužna izmjena projektnog rješenja mostova Treševina 1 i Treševina 2 što je uticalo na nešto niži stepen realizacije radova u prvoj polovini 2024. godine. Izmjene projektnog rješenja na Sektoru 1 i 6 uzrokovane klizištima će uticati na produženje ugovorenog roka izgradnje. Prema trenutnoj projekciji, okončanje radova na ovoj dionici se očekuje do novembra 2025. godine.

2. **Medakovo – Ozimica, cca 21,3 km** - Ova najduža dionica autoceste je projektovana kroz područje općine Tešanj, Maglaj i Žepče. Između općina Tešanj i Maglaj, trasa ove dionice prolazi tunelom ispod prevoja Crni vrh dužine oko 2,2 km. Osim ovog tunela, na trasi je projektovano 8 mostova i vijadukata, 2 odmorišta Tugovo i Strupinska, petlja i bočno naplatno mjesto Ozimica, kao i veći broj manjih objekata prolaza i propusta. Predviđeni rok izgradnje ove dionice je 30 mjeseci. Ugovor za izvođenje radova je zaključen 09.03.2023. godine. Ugovor je potpisan po modelu crvenog FIDIC-a. Prema Zakonu o autocesti na koridoru Vc započeti su pripremni radovi sredinom 2023. godine, dok je zvanično ugovor u punom kapacitetu počeo da traje od 01.12.2023. godine. Usljed zastoja na dobivanju dozvola za deponovanje iskopanog materijala, neriješene eksproprijacije i složenih geoloških uslova u tunelu Crni Vrh, radovi u prvom kvartalu 2024. godini su izvođeni slabijim intezitetom u odnosu na dinamički plan izgradnje. Obzirom da je došlo do poboljšanja geoloških uslova na sjevernoj strani tunela, radovi su intezivirani u ostatku godine, a do povećanja realizacije u odnosu na planiranu dinamičkim planom gradnje je došlo zbog obračuna razlike u cijeni u skladu sa članom 13.8. OUU. Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i da je prema dodatnim istražnim radovima vidljivo skoro poboljšanje geoloških uslova i na izlaznoj strani tunela, da su dostavljeni novi glavni projekti zaštite zasljeva, te je riješena eksproprijacija vezana za dalekovode, očekuje se da će se u 2025. godini radovi nastaviti izvoditi u skladu sa planiranom dinamikom.
3. **Ozimica – Poprikuše, cca 12 km** - Ova dionica predstavlja jednu od najkompleksnijih dionica obzirom da prolazi kroz gusto naseljeno područje opštine Žepče. Ova dionica se sastoji od 5 brdskih Tunela i 9 mostova od čega čak tri mosta prelaze preko magistralne ceste M17, rijeke Bosne i željezničke pruge. Za ovu dionicu tenderska procedura je u toku i očekuje se potpisivanje ugovora u prvoj polovini 2025. godine.
4. **Poprikuše – Nemila, 5,5 km** - Na predmetnoj dionici od značajnijih objekata su tunel Golubinja koji je jedan od geološki najkompleksnijih tunela (L=3659/3659m), mostovi: Golubinja 1 (L=423,5/476,5 m) i Bosna (L=196/204 m), te vijadukti Golubinja 2 (L=138/138 m) i Kovanići (L=116/120 m). Predmetnoj dionici pripada i petlja Poprikuše kao i Centar za kontrolu prometa. Završeni su svi betonski radovi na konstrukcijama mostova kao i iskop obje cijevi tunela, trenutno se radovi izvode na betoniranju sekundarne obloge koji su pri samome kraju. Također se radi na opremanju tunela, dijela trase i platou za COKP, petlje i naplatnog mjesta. Prema dinamičkom planu građenja, planirano je da se na ovoj dionici svi radovi završe do avgusta 2025. godine.
5. **Nemila – Vranduk, 5,7 km** - Poddionica je duga 5,7 km i većim dijelom je locirana na padini sa desne strane rijeke Bosne. Iako se radi, u građevinskom smislu, o nešto lakšem terenu, na pojedinim lokacijama trasa zadire u potencijalno nestabilne dijelove terena. Osim izgradnje autoceste, projekat ove poddionice obuhvata i izmještanje magistralne ceste M-17. Prvobitno

ugovoreni rok izvođenja radova je 24 mjeseca. Ugovor sa izvođačem HGG Insaat Turska je potpisan u prvom kvartalu 2022. godine. Radovi na izgradnji ove poddionice su se odvijali usporenom dinamikom zbog izmještanja magistralne ceste M17, a što je bio uslov za nastavak radova na autocesti. Završeni su radovi na izmještanju M17 te je izvršen tehnički prijem. Na potezu naselja Stara Stanica izvršena je promjena projektnog rješenja gdje je predviđena izgradnja tunela dužine 1,5 km. Sa Izvođačem radova je 17.07.2024. godine potpisan aneks na Ugovor o izvođenju radova, kojim je produžen rok izgradnje do marta 2026. godine i povećana je ugovorena vrijednost radova za izgradnju tunela Stara Stanica. U 2025. godini očekivanja su da će se radovi odvijati u skladu sa planiranom dinamikom, tako da je do avgusta 2025. godine planirano da se završi dio dionice koji se nastavlja na dionicu Poprikuše – Nemila.

6. **Vranduk – Ponirak, 5,3 km** - Najznačajniji objekti na ovoj dionici su most Vranduk 1. (L=390 m), most Vranduk 2.(L=340 m), tunel Vranduk (L=400m) i 3 manja vijadukta ukupne dužine 300 m. Rok za izvođenje radova je bio do novembra 2023. godine. Radovi na trasi kasne zbog nedovoljnog angažmana Izvođača i izmjene projektne dokumentacije. Zbog neadekvatnosti tehničkih rješenja iz glavnog projekta za sektore 1,6 i 7 (dužine cca 2,8 km), projektant Yuksel izradio je nove glavne projekte za pomenute sektore. Krajem 2023. godine postignut je sporazum sa Konzorcijom Azvirt Ltd i Hering d.d. izvođačem radova o nastavku radova prema novim projektima. Radovi na dionici su nastavljeni u martu 2024. godine. Aneksom br. 4 je povećana vrijednost ugovora i produžen rok gradnje za dodatnih 24 mjeseca. Planirano je da se u 2025. godini izvedu i radovi napajanja srednjonaponskim naponom Tunela Zenica kao dodatni rad obzirom da projektima nije bio definisan način napajanja sa električnom energijom. Trenutno se izvode radovi na svim sektorima na ovoj poddionici uz maksimalan angažman izvođača radova. Dinamika radova je trenutno zadovoljavajuća.
7. **Ponirak – Vraca, 3,5 km**, - Najznačajniji objekat na ovoj poddionici je tunel Zenica. Zbog lošije geologije od projektom predviđene, radovi su se izvodili uz određena kašnjenja. Izmjenom projekta dužina tunela je povećana na 3,5 km od čega je 870 m tunela realizovano u sklopu ugovora susjedne dionice Vraca – Donja Gračanica. Zbog izmjene projektnog rješenja produžen je i prvobitni rok za završetak radova. Završeni su svi građevinski radovi na tunelu. Potpuno je završena izrada sekundarne obloge i kolovozne konstrukcije, trenutno se vrši ugradnja elektro mašinske opreme. Aneksom br 5. produžen je rok gradnje do 01.05.2025. godine, također aneksom su definisani i radovi na izgradnji srednjenaponskog energetskog kabla za snadbijevanje el. energijom dionice. Zbog isporuke i ugradnje elektro – mašinske opreme u tunelu koja je izrazito skupa, a koja je trebala da se ugradi početkom 2025. godine došlo je do veće realizacije u odnosu na planirani iznos.
8. **Vraca – Donja Gračanica** - Ova dionica je završena i puštena u upotrebu krajem 2020. godine. U toku je kontrola konačnog obračuna zbog čega su i planirana određena sredstva, sve zbog mogućnosti da se kontrolom utvrdi potreba za njihov utrošak. Tokom 2024. godine nije završena kontrola konačnog obračuna zbog čega planirana sredstva nisu utrošena.
9. **Klopče – Donja Gračanica** - Ova dionica je završena i puštena u upotrebu krajem 2020. godine. U toku je kontrola konačnog obračuna zbog čega su i planirana određena sredstva, a sve zbog mogućnosti da se kontrolom utvrdi potreba za njihov utrošak. Tokom 2024. godine nije završena kontrola konačnog obračuna zbog čega planirana sredstva nisu utrošena.
10. **Sarajevska obilaznica (Lot 3B)** - Značaj izgradnje predmetne saobraćajnice se zasniva na potrebi saobraćajnog povezivanja Obilaznice Sarajeva sa saobraćajnicama nižeg ranga te ista prolazi od petlje Vlakovu do priključka na kružni tok Mostarsko raskršće. Ova četverotračna saobraćajnica će biti duga cca 1,5 km i osim otvorenog dijela trase obuhvata i 2 vijadukta dužine od po 145 m. Zvanični početak radova je bio 22.12.2020. godine. Projektna dokumentacija je urađena dosta davno (period 2008. - 2009. godine), i ista se u određenim segmentima morala inovirati (prilagoditi). Kako je Izvođač bio zainteresovan da predloži određene uštede, prihvaćen

je njegov prijedlog uz uslov da se kroz taj prijedlog obuhvate i neophodne izmjene te inoviranje projekta. Rok za izvođenje radova je bio 14 mjeseci i isti je istekao u februaru 2022. godine. Obzirom na značajno povećanje cijena roba i materijala na građevinskom tržištu usljed inflacije, izvjesno je da će doći do povećanja vrijednosti ugovora za građenje. Još uvijek nisu ishodovane potrebne saglasnosti za nastavak radova na dijelu dionice. Naime, potrebno je izvršiti usaglašavanje projektnog rješenja sa zahtjevima Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i ishodovati potrebne saglasnosti i odobrenja. U 2024. godini nije bilo radova na ovoj dionici iz razloga što još nije usaglašena projektna dokumentacija i ishodovana dozvola za građenje. Očekivani nastavak izgradnje ove dionice je sredina 2025. godine.

- 11. Tarčin – Ivan (Lot 1.)** - Ova dionice su završene i puštene u upotrebu krajem 2022. godine. U toku je kontrola konačnog obračuna zbog čega su planirana određena sredstva, a sve zbog mogućnosti da se kontrolom utvrdi potreba za njihov utrošak. Tokom 2024. godine nije završena kontrola konačnog obračuna zbog čega planirana sredstva nisu utrošena.
- 12. Tarčin – Ivan (Lot 2.)** - Ova dionice su završene i puštene u upotrebu krajem 2022. godine. U toku je kontrola konačnog obračuna zbog čega su planirana određena sredstva, a sve zbog mogućnosti da se kontrolom utvrdi potreba za njihov utrošak. Tokom 2024. godine nije završena kontrola konačnog obračuna zbog čega planirana sredstva nisu utrošena.
- 13. Mostar Sjever – Mostar Jug, 13,8 km** - Za najdužu dionicu u južnom dijelu Bosne i Hercegovine je u završnoj fazi izrada Glavnog projekta. Nakon što isti bude gotov, očekuje se početak ishodovanja svih potrebnih saglasnosti i odobrenja za građenje, te eksproprijacija zemljišta. Pokrenute su tenderske procedure za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova i ponuđača za usluge nadzora nad izvođenjem. Potpisivanje ugovora za izgradnju se očekuje u trećem kvartalu 2025. godine. Ugovor za usluge nadzora i tehničke asistencije zaključen je 25.03.2025. godine sa Roughton International Limited i IRD Engineering Srl. ukupne vrijednost 8,2 mil. EUR-a sa PDV-om (6,99 mil. EUR-a bez PDV-a).
- 14. Mostar Jug – Tunel Kvanj, cca 9.2 km** - Trasa ove dionice se od petlje Mostar jug pruža direktno uz Mostarski aerodrom, a u nastavku u zoni naselja Kosor prelazi rijeku Bunu i dalje pored Malog polja do tunela Kvanj. U toku je tenderska procedura za odabir izvođača radova. Izabran je ponuđač za usluge nadzora na ovoj dionici. Izgradnja će se ugovoriti po modelu „ŽUTI FIDIC“, što podrazumijeva da se u sklopu istog ugovora izradi projektna dokumentacija (glavni projekat), ishode potrebne saglasnosti i odobrenje za građenje i izvedu radovi na ovoj dionici autoceste. Okončanje tenderske procedure i potpisivanje ugovora se očekuje nakon što se pronađe rješenje sa problemom vojne i državne imovine.
- 15. Tunel Kvanj – Buna, 5,2 km** - Poddionica, osim tunela Kvanj dužine 2,5 km, obuhvata i vijadukt Rotimski potok dužine 330 m i ostatak od cca 2 km otvorene trase. Ugovor za izvođenje radova je zaključen 04.10.2024. godine. Izgradnja ove poddionice je ugovorena prema pravilima „design and build“ (žuti FIDIC). Ugovoreni rok izvođenja radova je 30 mjeseci. Dva puta ponovljeni postupak za izbor najpovoljnijeg izvođača radova je uzrokovao veliko kašnjenje početka realizacije projekta. U skladu sa dinamičkim planom građenja, u 2025. godini je otpočela izgradnja ove dionice.
- 16. Počitelj – Zvirovići, Lot 1.** - Ova dionica je završena i puštena u promet u septembru 2024. godine. U narednom periodu vršit će se kontrola konačnog obračuna, kao i radovi na rehabilitaciji lokalnih cesta na području općine Čapljina. Konačna vrijednost Ugovora za izgradnju je uzeta iz posljednje procjene inženjera koja obuhvata radove po Sporazumu o prijateljskom okruženju s gradom Čapljina, nefakturirane radove po neriješenim varijacionim nalogima i procjenu konačne vrijednosti Claima Izvođača zbog produžetka roka.
- 17. Počitelj – Zvirovići, Lot 2.** - Ova dionica je završena i puštena u promet u septembru 2024. godine. U narednom periodu vršit će se kontrola konačnog obračuna, kao i radovi na

rehabilitaciji lokalnih cesta na području općine Čapljina. Konačna vrijednost Ugovora za izgradnju je uzeta iz posljednje procjene inženjera koja obuhvata radove po Sporazumu o prijateljskom okruženju s gradom Čapljina, nefakturirane radove po neriješenim varijacionim nalogima i procjenu konačne vrijednosti Claima Izvođača zbog produžetka roka.

18. **AC Orašje – Tuzla (Lot 4b. i Lot 5. Čanići – Tuzla)** - U toku je izrada glavnog projekta. Nakon što isti bude gotov, očekuje se početak ishodovanja svih potrebnih saglasnosti i odobrenja za građenje, eksproprijacija zemljišta, te pokretanje tenderskih procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova i ponuđača za usluge nadzora nad izgradnjom. Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da je došlo do produženja roka za izradu glavnog projekta, planirane aktivnosti su bile u kašnjenju, te nije došlo do realizacije planirane stavke. Završetak pomenutih aktivnosti se očekuju u 2025. godini.
19. **BC Bihać – Cazin – V. Kladuša – granica RH** - Prvobitno pokrenut postupak izrade Glavnog projekta je poništen, te se pristupilo ponovnom objavljivanju postupka izrade Glavnog projekta za dionicu Kamenica – Ćoralići u dužini od cca 17,95 km. Nakon okončanja postupka će biti pokrenut postupak eksproprijacije, kao i tender za odabir izvođača radova i usluge nadzora.
20. **BC Lašva – Nević Polje (Lot 5. Vitez – Nević Polje)** - Trasa Lašva – Nević Polje je dio nove proširene europske mreže brzih cesta tzv. ruta 2A Okučani (HR) – Banja Luka – Jajce – Travnik – Lašva. Ugovor o građenju je potpisan u aprilu 2022. godine. Radovi nisu započeli u planiranom roku jer je ponovljen postupak odabira nadzornog organa. Rok završetka izgradnje je 20 mjeseci, a projekt se finansira namjenskim sredstvima iz Budžeta Vlade FBiH. Dužina sekcije ovog lota je 4,78 km, a na ovoj sekciji gradi se četiri mosta i jedan vijadukt. Lot 5 je riješen kao cesta sa karakteristikama brze ceste sa dvije saobraćajne trake (vozna i preticajna) za svaki smjer kretanja. U sklopu izgradnje ove dionice brze ceste vrši se i regulacija korita rijeke Lašve na mjestima gdje je u koliziji sa trupom ceste. Izvođač radova je uveden u posjed u julu 2022. godine prema dobijenom načelnom odobrenju za građenje. Izvođač je mogao raditi gotovo sve pripremne radove, ali je sa aktivnostima ozbiljnije krenuo tek po dobijenoj građevinskoj dozvoli krajem augusta 2022. godine. U 2023. godini je došlo do korekcije glavnih projekata što je uzrokovalo manju dinamiku realizacije radova. Tokom 2024. godine, izvođač radova je izvodio sve radove koji su obuhvaćeni i prethodno pomenutim izmjenama projektne dokumentacije. Aneksom br. 2 na Ugovor produžen je rok za završetak radova do 30.04.2025. godine. Također, očekuje se i povećanje ugovorene vrijednosti radova na ovoj dionici brze ceste.
21. **BC Prača – Goražde: tunel Hranjen (Lot 1 i Lot 2. – Faza I)** - Dionica brze ceste Prača – Goražde je ukupne dužine 18,4 km. Faza I brze ceste predstavlja izradu poluprofila brze ceste na njenoj cijeloj dužini (po jedna saobraćajna traka u oba smjera). Realizacija ovog projekta započela je izgradnjom tunela Hranjen (Lot 1 Faze I), dužine 5,5 kilometara, a ugovor je potpisan krajem 2018. godine. U toku implementacije prvog ugovora, prema interpretaciji Izvođača radova i nadzornog organa, zatečeno je znatno složenije geološko okruženje nego ono predviđeno ugovorom, što je dovelo do povećanih troškova izgradnje i znatno manje realizacije od ugovorene. Trenutno se izvode radovi u skladu sa uslovima iz Četvrtog Ugovora čija je vrijednost 122,98 miliona KM sa rokom gradnje od 30 mjeseci. Ugovor sa Izvođačem radova je potpisan u prvom kvartalu 2024. godine, međutim zbog poništavanja tendera za izbor nadzora došlo je do kašnjenja početka izvođenja radova po ovom ugovoru. Radovi su otpočeli tek u avgustu 2024. godine. Navedeno je razlog manje realizacije u odnosu na planiranu u 2024. godini. U 2025. godini očekuje se nastavak gradnje tunela u skladu sa planiranom dinamikom.
22. **BC Mostar – Polog – Široki Brijeg – granica RH: dionica Polog – granica RH, sekcija Polugrno – Podledinac, (5,48 km)** - Ova brza cesta je projektovana da se izvodi u punom profilu sa po dvije trake u svakom smjeru. Sekcija uključuje petlju „Polugrno“ s projektiranim naplatnim mjestima i spojnom cestom, te nema značajnih objekata. U sklopu glavne trase

projektirana su tri podvožnjaka, jedan nadvožnjak i jedan vijadukt L=25 metara. U toku je tenderska procedura za nabavku radova. Procjena je da će sama izgradnja započeti u drugoj polovini 2025. godine.

- 23. BC Mostar – Polog – Široki Brijeg – granica RH: dionica Polog – granica RH, sekcija Podledinac – Grude Istok, 6,36 km** - Ova brza cesta je projektovana da se izvodi u punom profilu sa po dvije trake u svakom smjeru. Sadržavat će dva natputnjaka, dva prolaza i jedan potputnjak. U toku je tenderska procedura za nabavku radova. Procjena je da će sama izgradnja započeti u drugoj polovini 2025. godine.

Napomena:

U 2024. godini, osim realizacije sredstava koja su navedena u tabelarnim pregledima, ostvarena je i realizacija po osnovu naknada za priključke na elektro i vodovodnu mrežu, zatim tehničke preglede na dionicama, tehničke pripreme dokumentacije, naknade za izdavanje vodne saglasnosti, ugovora o djelu, taksi i sl. Ukupna realizacija po navedenim osnovama u posmatranom izvještajnom periodu je iznosila 525.881 KM.

Također, u izvještajnom periodu je došlo do realizacije okončane situacije na dionici Buna – Počitelj u iznosu 101.404 KM.

3.3.1. Realizacija ulaganja u tuđu imovinu – finansiranje vlastitim sredstvima

Tabela 5.

R.br.	Naziv aktivnosti	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2024. godinu bez PDV- a u (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$7=(5/4)*100$
Ulaganje u tuđu imovinu - finansiranje vlastitim sredstvima					
1.	Izgradnja kanalizacije na dionici autoceste Tarčin - Vukovići	1.537.499	1.105.149	1.042.743	94,35
UKUPNO		1.537.499	1.105.149	1.042.743	94,35

Pojašnjenja realizacije aktivnosti:

Projekat izgradnje kanalizacionog sistema Tarčin – Vukovići koji je dio Sporazuma o prijateljskom okruženju sa općinom Hadžići prilikom izgradnje autoceste na Koridoru Vc, dionica Tarčin – Ivan. Ugovor je potpisan je sa Konzorcijom Hydra d.o.o. Sarajevo i Mibral d.o.o. Sarajevo u iznosu 786.110,98 EUR-a bez PDV-a. Rok izgradnje je 365 dana. Dužina kolektora iznosi 6,5 kilometara i proteže se od naselja Vukovići pa sve do ulaza u Tarčin. Projektom su obuhvaćena naselja Vukovići, Trzanj, Raštelica, Smucka, Tarčin i Vrbanja. Prema Sporazumu Općina Hadžići je ishodovala odobrenja za građenje i obezbijedila glavni projekat. Osnovni radovi na izgradnji kolektora (Lot 1, Lot 2 i Lot 3) su završeni, izvršena su potrebna ispitivanja i snimanja, dok je preostalo finalno uređenje gradilišta i otklanjanje manjih nedostataka. Iz tog razloga, potpuni završetak se očekuje u prvom kvartalu naredne godine. Obzirom da je izvođač na ime naknadnih radova podnio varijacioni zahtjev koji je još u procesu odobravanja, moguće je povećanje ugovorne vrijednosti za oko 90.000 EUR-a.

3.4. Realizacija plana usluga nadzora

Realizacija plana aktivnosti nadzora za period 01.01 – 31.12.2024. godine na izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta je pratila aktivnosti na izgradnji i data je u sljedećem pregledu:

Tabela 6a. – Realizacija plana aktivnosti nadzora po izvorima finansiranja

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje međunarodnim kreditima		20.132.480	815.716	616.409	75,57
1a.	Nemila - Vranduk	6.442.308	615.716	616.409	100,11
2.	Mostar sjever - Mostar jug	13.690.172	200.000	0	0,00
Finansiranje grant sredstvima		15.779.795	3.586.126	3.705.114	103,32
3.	Putnikovo brdo - Medakovo	5.241.783	2.034.314	2.153.302	105,85
4a.	Poprikuše - Nemila	10.538.012	1.551.812	1.551.812	100,00
Predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti granta		64.061.932	3.768.398	3.011.598	79,92
5.	Medakovo - Ozimica	9.835.498	2.777.232	2.834.938	102,08
6.	Ozimica - Poprikuše	8.000.000	200.000	0	0,00
7.	Tunel Prenj	31.195.489	200.000	0	0,00
8.	Mostar jug - tunel Kvanj	6.258.656	391.166	0	0,00
9.	Kvanj - Buna (tunel Kvanj)	8.772.289	200.000	176.660	88,33
Finansiranje vlastitim sredstvima		40.271.787	5.547.526	5.471.404	98,63
4b.	Poprikuše - Nemila	10.538.012	667.673	572.390	85,73
1b.	Nemila - Vranduk	6.442.308	774.587	887.686	114,60
10.	Vranduk - Ponirak	12.206.421	1.729.771	1.932.624	111,73
11.	Ponirak - Vraca	7.006.150	628.853	636.898	101,28
12.	Vraca - Donja Gračanica	5.130.191	39.040	0	0,00
13.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	1.900.000	100.000	0	0,00
14.	Počitelj - Zvirovići (oba lota)	14.029.025	1.607.602	1.441.807	89,69
Dionice puštene u upotrebu/isplata po završetku okončane situacije		20.104.096	371.329	0	0,00
15.	Klopče - Donja Gračanica	15.075.039	149.706	0	0,00
16.	Tarčin - Ivan Lot 1	5.029.057	221.623	0	0,00
Finansiranje iz budžeta FBiH		22.654.229	1.832.888	1.301.794	71,02
17.	BC Bihać - Cazin - V. Kladuša - granica RH	8.000.000	200.000	0	0,00
18.	BC Lašva - Nević Polje	2.084.345	740.000	598.784	80,92
19.	BC Prača - Goražde	7.769.884	692.888	703.010	101,46
20.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Polugrno - Podledinac	2.000.000	100.000	0	0,00
21.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Podledinac - Grude Istok	2.800.000	100.000	0	0,00
UKUPNO		183.004.319	15.921.983	14.106.319	88,60

Tabela 6b. – Realizacija plana aktivnosti nadzora dionicama autoceste i brzih cesta

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
Realizacija po dionicama					
1.	Putnikovo brdo - Medakovo	5.241.783	2.034.314	2.153.302	105,85
2.	Medakovo - Ozimica	9.835.498	2.777.232	2.834.938	102,08
3.	Ozimica - Poprikuše	8.000.000	200.000	0	0,00
4.	Poprikuše - Nemila	10.538.012	2.219.485	2.124.201	95,71
5.	Nemila - Vranduk	6.442.308	1.390.303	1.504.095	108,18
6.	Vranduk - Ponirak	12.206.421	1.729.771	1.932.624	111,73
7.	Ponirak - Vraca	7.006.150	628.853	636.898	101,28
8.	Vraca - Donja Gračanica	5.130.191	39.040	0	0,00
9.	Klopče - Donja Gračanica	15.075.039	149.706	0	0,00
10.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	1.900.000	100.000	0	0,00
11.	Tarčin - Ivan (Lot 1.)	5.029.057	221.623	0	0,00
12.	Tunel Prenj	31.195.489	200.000	0	0,00
13.	Mostar sjever - Mostar jug	13.690.172	200.000	0	0,00
14.	Mostar jug - tunel Kvanj	6.258.656	391.166	0	0,00
15.	Tunel Kvanj - Buna	8.772.289	200.000	176.660	88,33
16.	Počitelj - Zvirovići (oba lota)	14.029.025	1.607.602	1.441.807	89,69
17.	BC Bihać - Cazin - V. Kladuša - granica RH	8.000.000	200.000	0	0,00
18.	BC Lašva - Nević Polje	2.084.345	740.000	598.784	80,92
19.	BC Prača - Goražde	7.769.884	692.888	703.010	101,46
20.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Polugrno - Podledinac	2.000.000	100.000	0	0,00
21.	BC Mostar - Široki Brijeg - Polog - RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Podledinac - Grude Istok	2.800.000	100.000	0	0,00
		183.004.319	15.921.983	14.106.319	88,60

Pojašnjenja planiranih aktivnosti:

Realizacija aktivnosti konsultanata za usluge nadzora na izgradnji dionica/poddionica autoceste i brzih cesta u FBiH je sinhroniziran sa aktivnostima izvođača radova.

3.4.1. Realizacija plana angažovanje konsultanata za tehničku pomoć

Realizacija plan angažovanja konsultanata za tehničku pomoć na izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta u FBiH za 2024. godinu data je u sljedećem pregledu:

Tabela 7.

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2024. godinu bez PDV- a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
Finansiranje grant sredstvima		17.581.347	0	1.707.763	0,00
6b.	Tunel Prenj	17.581.347	0	1.707.763	0,00
Finansiranje vlastitim sredstvima		4.998.751	671.030	599.452	89,33
1.	Poprikuše - Nemila	2.496.814	472.181	471.169	99,79
2.	Tarčin - Ivan (Lot 1.) i Tunel Kvanj - Buna	1.487.018	82.991	0	0,00
3.	Počitelj - Zvirovići	1.014.919	115.858	128.283	110,72
Finansiranje vlastitim sredstvima - vanplanska aktivnost		507.885	0	23.807	0,00
4.	Vraca - Donja Gračanica	507.885	0	23.807	0,00
Predfinansiranje vlastitim sredstvima do efektivnosti grant sredstava		1.662.456	2.011.086	358.873	17,84
5.	Medakovo - Poprikuše	1.662.456	418.623	358.873	85,73
6a.	Tunel Prenj	17.581.347	1.592.463	0	0,00
UKUPNO		24.750.439	2.682.116	2.689.895	100,29

Pojašnjenje realizacije planiranih usluga:

Konsultantske usluge tehničke pomoći su planirane sa namjerom da se pruži stručna pomoć Naručiocu u fazi pripreme i provođenja tenderske procedure i dalje u fazi realizacije ugovora o izgradnji.

Tehnička pomoć je inicijalno uvjetovana od strane EIB-a za projekte koji se implementiraju iz sredstava navedene banke. Taj model je, radi unificiranja pristupa vođenja ugovora, prenesen na ostale financijere (EBRD, OFID i KFAED). U toku je inicijativa da se ugovori za tehničku pomoć racionalizuju i svedu na funkciju pomoći pri provođenju tenderskih procedura i za određene aspekte na realizaciji ugovora o izgradnji (analize claim-ova, geotehnika i sl.).

Napomena:

Dio dionice Vraca – Donja Gračanica je pušten u upotrebu 2022. godine. Međutim, kako nije završen konačan obračun i kako preostali dio ove dionice nije pušten u upotrebu, JP Autoceste su zadržale jedan mali dio sredstava iz Ugovora u slučaju potrebe za tehničkom asistencijom. U 2024. godini je došlo do realizacije dijela tih sredstava.

3.5. Kapitalna ulaganja u domenu upravljanja, održavanja i naplate cestarine

Pregled realizacije plana kapitalnih ulaganja iz domena upravljanja, održavanja i naplate cestarine dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 8.

R.br.	Naziv aktivnosti	Ugovorena/ procijenjena vrijednost radova/usluga bez PDV-a	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
1.	Izvođenje radova na sanaciji kolničke konstrukcije, mostova i elemenata autoceste	56.000	56.000	0	0,00
2.	Izvođenje radova na ugradnji i zamjeni opreme na autocesti	1.720.000	1.720.000	1.681.057	97,74
3.	Izvođenje radova na izgradnji zidova za zaštitu od buke	10.248.619	5.740.000	5.448.210	94,92
4.	Rekonstrukcija i uređenje poslovnih objekata u vlasništvu JP Autoceste FBiH	1.518.500	112.699	65.887	58,46
5.	Nabavka vozila i radnih strojeva za potrebe službe naplate cestarine	90.000	89.995	89.940	99,94
6.	Nadogradnja sistema upravljanja i nadzora prometa na autocesti sa implementacijom ITS-a	88.499	88.499	3.499	3,95
7.	Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti prometa na autocesti	202.000	201.800	36.800	18,24
8.	Nabavka vozila, radnih strojeva, alata i opreme za održavanje autoceste	155.000	155.000	154.995	100,00
9.	Hardverska i softverska rješenja, te usluge za potrebe IT sistema	1.151.000	1.151.000	297.921	25,88
10.	Ostala kapitalna ulaganja	1.096.000	953.895	253.558	26,58
UKUPNO KAPITALNA ULAGANJA:		16.325.618	10.268.888	8.031.866	78,22

Pojašnjenje realizacije:

- Izvođenje radova na sanaciji kolničke konstrukcije, mostova i elemenata autoceste;**
Stavka uključuje aktivnosti na izradi projekta za sanaciju kolničke konstrukcije i demontažnih prijelaza, koja je realizirana u punom iznosu, međutim, ista je evidentirana u okviru rashoda (tablica 17, stavka 15).
- Izvođenje radova na ugradnji i zamjeni opreme na autocesti;**
Predmetna stavka odnosi se zamjenu žičane ograde, koja teče planiranom dinamikom. Osim navedenog, stavka se odnosi na nabavku i ugradnju ograde za zaštitu od snijega opreme i uređaja na izgrađenim dionicama Svilaj – Odžak, Zenička zaobilaznica i Sarajevo sjever – Lašva, koja se također realizira planiranom dinamikom.
- Izvođenje radova na izgradnji zidova za zaštitu od buke;**
Stavka se odnosi na izvođenje radova na izgradnji bukobrana na dionici Visoko - Podlugovi, kao i nadzor nad izvođenjem radova, koji teku planiranom dinamikom.
- Rekonstrukcija i uređenje poslovnih objekata u vlasništvu JP Autoceste FBiH;**

Aktivnost se odnosi na izradu glavnog projekta prenamjene prostora logističkog skladišta COKP Drivuša, koja je u potpunosti realizirana, međutim, ista je evidentirana u okviru rashoda (tablica 17, stavka 15). Osim navedenog, stavka uključuje i nabavku kuhinje sa pripadajućim uređajima na B.n.m. Kakanj, koja je u potpunosti realizirana, te nabavku stolica za potrebe naplate cestarine i projektiranje jarbola na petlji Butila – Sarajevo, za koje se realizacija očekuje u 2025. godini.

Aktivnost uključuje i nabavku i opremanje vatrogasnog doma na COKP Zvirici i Drivuša, koja je u potpunosti realizirana, dok je za stavku rekonstrukcija i zamjena KGH instalacija na naplatnim mjestima (BNM Zenica jug, BNM Lašva, ČNM Sarajevo zapad i ČNM Ljubuški) i ventilacije i klimatizacije u tunnelskim transformatorskim stanicama (TS-2 Tunel 1.Mart i TS-3 Tunel 1.Mart) ugovor tek potpisan i realizacija je planirana u 2025. godini.

Rekonstrukcija i zamjena sustava hlađenja i grijanja u objektima u sklopu autoceste je u potpunosti realizirana.

5. Nabavka vozila i radnih strojeva za potrebe službe naplate cestarine;

Aktivnost uključuje nabavku dva terenska vozila za potrebe Službe za naplatu cestarine, koja je u potpunosti realizirana.

6. Nadogradnja sistema upravljanja i nadzora prometa na autocesti sa implementacijom ITS-a;

Aktivnost se odnosi na izradu projekta FO (fiber-optičke) instalacije na dionici Kakanj – Sarajevo sjever, koja je u potpunosti realizirana, dok je za nabavku i ugradnju videozida sa nosačima u KC Drivuša u tijeku potpisivanje ugovora i realizacija se očekuje u 2025. godini, što je i razlog umanjene realizacije po predmetnoj stavci u 2024. godini.

7. Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti;

Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti prometa na autocesti uključuje nabavku i ugradnju LED markera u tunnelima, za koju je u tijeku potpisivanje ugovora, zatim nabavku i ugradnju softstartera za upravljanje tunnelskom ventilacijom koji je potpisan krajem trećeg kvartala 2024. godine, međutim, realizacija se očekuje početkom 2025. godine.

Nabavka mobilnog mjernog uređaja za mjerenje podužnog slabljenja i karakteristika FO vlakana u potpunosti je realizirana.

8. Nabavka vozila, radnih strojeva, alata i opreme za održavanje autoceste;

Stavka se odnosi na nabavku terenskog vozila za potrebe Odjela za zaštitu na radu, zaštitu od požara i vatrogastva, kao i nabavku dva terenska vozila za potrebe Službe održavanja. Obje stavke su u potpunosti realizirane.

9. Hardverska i softverska rješenja, te usluge za potrebe IT sistema;

Aktivnost uključuje nabavku serverske opreme radi zamjene dotrajale opreme, kao i ostalih usluga i opreme za potrebe IT sistema. Ugovori za održavanje HA Cluster-a i Wmware pretpostavki (nabavka licenci) te nabavku i održavanje Oracle licenci infrastrukture i tehnologija za period od tri godine su planirani u okviru ove pozicije kapitalnih ulaganja, međutim, evidentirani su u okviru rashoda upravljanja autocestom (tablica 20, stavka 8).

Također, dio stavki se realizira po već potpisanim ugovorima, dok za drugi dio izostaje realizacija iz razloga kasnijeg usvajanja plana poslovanja i nemogućnosti pokretanja postupaka javnih nabavki.

10. Ostala kapitalna ulaganja;

Stavka obuhvaća aktivnosti na nabavci uređaja za automatsku naplatu cestarine, nabavku metalnih kontejnera od 5 m³ na autocesti A1 u FBiH, nabavku i ugradnju vrata za elektroniše u tunnelima te nabavku bijele tehnike i elektroničkih uređaja za potrebe naplate cestarine, zatim nabavku UPS uređaja i dizel - električnog agregata, kao i isporuku baterija za uređaje besprekidnog napajanja.

Manji dio nabrojanih stavki realizira se po već potpisanim ugovorima, dok je za preostale stavke u tijeku provođenje postupka javne nabavke i realizacija se očekuje u 2025. godini. Stavka također uključuje nabavku i ugradnju jarbola za potrebe JP Autoceste FBiH, za koju je ugovor zaključen u 12/2024 i čija realizacija je prolongirana za 2025. godinu zbog nepovoljnih vremenskih prilika za izvođenje predmetnih radova. Također, ugovor za izradu projektne dokumentacije za zamjenu rasvjetnih tijela u tunelima i petljama je planiran u okviru ove pozicije ulaganja, međutim, realizacija je evidentirana u okviru rashoda (tablica 17, stavka 15). U suštini, nije došlo do odstupanja planirane vrijednosti, nego samo do promjene u računovodstvenom evidentiranju istoga.

3.6. Kapitalna ulaganja u domenu IT

Pregled realizacije plana kapitalnih ulaganja iz domena IT dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 9.

R.br.	Naziv aktivnosti	Ugovorena/ procijenjena vrijednost radova/usluga bez PDV-a	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
1.	Nabavka softverskih rješenja i licencnih pretpostavki neophodnih za poslovanje preduzeća	1.257.000	590.000	75.276	12,76
2.	Nabavka računarske opreme, printera, MFU/MFP uređaja, serverske, mrežne i različite druge dijagnostičke opreme i alata	100.000	80.000	79.459	99,32
UKUPNO		1.357.000	670.000	154.735	23,09

Pojašnjenje realizacije:

1. Nabavka softverskih rješenja i licencnih pretpostavki neophodnih za poslovanje preduzeća:

Nabavka softverskih rješenja i licencnih pretpostavki neophodnih za poslovanje preduzeća uključuje nabavku/dogradnju geografskog informacionog sistema, a čiji se razvoj privodi kraju. Pored toga, tu je i nastavak implementacije konsolidovanog sistema komunikacije sa uključenim CRM-om i pozivnim centrom za podršku poslovnim procesima. Također, u okviru ovog dijela je planirana i implementacija programskog rješenja za pregled i analizu georeferenciranih videozapisa, međutim navedena nabavka je evidentirana u okviru rashoda (tablica 17, stavka 15).

Aktivnost uključuje i nabavku sistema jedinstvene korisničke prijave za sisteme u vlasništvu JP Autoceste, kao i nabavku Firewall rješenja za potrebe operativnih ureda iz tehničko – operativnih razloga nisu implementirani, te navedeno predstavlja razlog za niži procenat realizacije plana poslovanja.

2. Nabavka računarske, mrežne i serverske opreme:

Nabavka računarske, mrežne i serverske opreme uključuje aktivnosti nabavke novih računara, laptopa, servera, switcheva, routera i slične opreme neophodne za rad lokalnih sistema.

3.7. Ostala kapitalna ulaganja

Tabela 10.

R.br.	Naziv investicije	Ugovorena/ procijenjena vrijednost radova/usluga bez PDV-a	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2024. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje iz vlastitih sredstava					
1.	Izrada idejnog i glavnog projekta sa potrebnom pratećom dokumentacijom i elaboratom	248.900	250.000	0	0,00
2.	Nabavka kancelarijskog namještaja	70.000	30.000	25.480	84,93
3.	Opremanje arhivskog depoa na Bijači	110.000	108.808	108.808	100,00
4.	Nabavka polica za opremanje skladišnog prostora Službe za dokumentaciju na Bijači	65.000	64.950	64.950	100,00
5.	Nabavka vertikalne škaraste dizalice radna platforma sa pogonom za unutarnji prostor na COKP-u Bijača	40.000	35.000	35.000	100,00
6.	Nabavka skenera za potrebe protokola	6.000	6.000	5.950	99,17
7.	LED paneli za promociju usluga korisnicima na naplatnim mjestima	62.000	62.000	0	0,00
8.	Nabavka uredskog materijala i pribora	0	0	1.945	0,00
UKUPNO		601.900	556.758	242.133	43,49

Pojašnjenje realizacije planiranih aktivnosti:

1. Izrada idejnog i glavnog projekta poslovne zgrade u Mostaru sa potrebnom pratećom dokumentacijom i elaboratima:

Ugovor za izradu glavnog projekta poslovne zgrade u Mostaru potpisan je s izvođačem Ecoplan Mostar d.o.o. dana 31.12.2024. godine, u vrijednosti od 248.900,00 KM (bez PDV-a). Očekuje se da će realizacija ugovora biti završena u prvoj polovici 2025. godine.

2. Nabavka kancelarijskog namještaja:

Realizacija je izvršena u skladu sa stvarnim potrebama.

3. Opremanje arhivskog depoa na Bijači:

Realizacija je izvršena u skladu sa stvarnim potrebama.

4. Nabavka polica za opremanje skladišnog prostora Službe za dokumentaciju na Bijači:

Realizacija je izvršena u skladu sa stvarnim potrebama.

5. Nabavka vertikalne škaraste dizalice:

Realizacija je izvršena u skladu sa stvarnim potrebama.

6. Nabavka skenera za potrebe protokola:

Ugovor potpisan sa ZK Office Mostar i realizovan krajem 2024. godine.

7. LED paneli za promociju usluga korisnicima na naplatnim mjestima:

U 2024. godini se nisu stvorile pretpostavke za realizaciju predmetne aktivnosti, te je ista prolongirana za 2025. godinu.

8. Nabavka uredskog materijala i pribora:

Ovaj ugovor je planiran i realiziran u okviru rashoda (tablica 17, stavka 2), samo je manji dio nabavke koji se odnosi na mašine za uništavanje dokumentacije evidentiran u okviru kapitalnih ulaganja.

4. Rekapitulacija kapitalnih ulaganja

Ukupna ulaganja u periodu 01.01-31.12.2024. godine

Tabela 11.

R.br.	Naziv investicije	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	6	7=(4/3)*100	8=(4/6)*100
	A) Ulaganja na izgradnji Koridora Vc i brzih cesta (bez PDV-a)	693.155.906	616.400.692	1.240.927.404	512.959.439	88,94	120,18
1.	Otkup zemljišta	42.451.798	25.090.832	76.700.000	44.558.128	59,32	56,52
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	14.800.000	9.867.109	51.700.000	32.672.221	67,30	30,48
	b) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	27.651.798	15.223.723	25.000.000	11.885.907	55,06	128,08
2.	Usluge projektovanja	23.115.677	18.466.650	54.918.742	25.750.649	79,89	71,71
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	4.401.422	4.192.498	8.681.700	2.202.113	95,25	190,39
	b) predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita	7.806.742	6.868.739	25.426.625	18.754.196	87,98	36,63
	c) finansiranje međunarodnim kreditima	0	0	4.810.417	0	0,00	0,00
	d) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	10.907.513	7.405.412	16.000.000	4.794.340	67,89	154,46
3.	Građenje	607.369.513	555.004.253	1.083.215.004	426.043.092	91,38	130,27
	a) finansiranje međunarodnim kreditima	241.667.976	278.241.094	634.537.176	194.403.208	115,13	143,13
	b) finansiranje grant sredstvima	23.469.960	23.469.960	98.619.216	62.642.859	100,00	37,47
	c) predfinansiranje vlastitim sredstvima do efektivnosti odnosno povlačenja kredita/granta	34.627.987	32.267.807	91.449.617	12.235.635	93,18	263,72
	d) finansiranje vlastitim sredstvima	231.835.986	182.490.186	144.415.817	104.037.806	78,72	175,41
	e) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	75.767.604	38.535.206	95.900.000	52.723.584	50,86	73,09
	f) arbitražni postupak	0	0	18.293.178	0	0,00	0,00
4.	Usluge nadzora nad građenjem	15.921.983	14.106.319	23.524.990	14.100.626	88,60	100,04

	a) finansiranje međunarodnim kreditima	815.716	616.409	2.477.385	2.742.077	75,57	22,48
	b) finansiranje grant sredstvima	3.586.126	3.705.114	12.927.037	3.012.301	103,32	123,00
	c) predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita/granta	3.768.398	3.011.598	1.771.454	1.275.035	79,92	236,20
	d) finansiranje vlastitim sredstvima	5.918.855	5.471.404	2.649.114	5.065.518	92,44	108,01
	e) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	1.832.888	1.301.794	3.700.000	2.005.695	71,02	64,90
5.	Usluge tehničke pomoći	2.682.116	2.689.895	1.328.358	1.977.511	100,29	136,02
	a) finansiranje međunarodnim kreditima	0	0	287.219	71.701	0,00	0,00
	b) finansiranje grant sredstvima	0	1.707.763	573.112	575.750	0,00	296,62
	d) finansiranje vlastitim sredstvima	671.030	623.259	468.027	1.330.060	92,88	46,86
	e) predfinansiranje vlastitim sredstvima do efektivnosti grant sredstava	2.011.086	358.873	0	0	17,84	0,00
6.	Ostale stručne usluge kao podrška projektima u građenju	0	0	440.000	289.686	0,00	0,00
	a) finansiranje međunarodnim kreditima	0	0	200.000	0	0,00	0,00
	b) finansiranje vlastitim sredstvima	0	0	240.000	289.686	0,00	0,00
7.	Ostala kapitalna ulaganja	1.614.819	1.042.743	800.310	239.747	64,57	434,93
	a) obaveze u sklopu poslova eksproprijacije - finansiranje vlastitim sredstvima	150.000	0	250.000	0	0,00	0,00
	b) arheološka istraživanja - finansiranje vlastitim sredstvima	359.670	0	550.310	239.747	0,00	0,00
	c) ulaganja u tuđu imovinu	1.105.149	1.042.743	0	0	94,35	0,00
	B) Kapitalna ulaganja na upravljanju i održavanju autoceste	10.268.888	8.031.866	15.411.000	1.156.382	78,22	694,57
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	10.268.888	8.031.866	15.411.000	1.156.382	78,22	694,57
	C) Ulaganja u informacione tehnologije	670.000	154.735	1.710.000	685.579	23,09	22,57
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	670.000	154.735	1.710.000	685.579	23,09	22,57
	D) Ostala ulaganja	556.758	242.133	3.942.500	706.357	43,49	34,28
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	556.758	242.133	3.942.500	706.357	43,49	34,28
	UKUPNO (A+B+C+D)	704.651.552	624.829.425	1.261.990.905	515.507.757	88,69	121,22

5. Prihodi, rashodi i financijski rezultat

5.1. Prihodi

Pregled ostvarenih prihoda poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2024. godine

Tabela 12.

R.br.	Naziv prihoda	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	$6=(4/3)*100$	$7=(4/5)*100$
1.	Prihod od akcize	114.696.493	120.125.504	88.192.546	104,73	136,21
2.	Prihod od cestarine	54.146.311	53.399.778	48.533.634	98,62	110,03
3.	Prihod od naknade za korištenje cestovnog zemljišta	650.000	599.057	502.974	92,16	119,10
4.	Ostali prihodi	1.933.231	1.791.229	14.206.078	92,65	12,61
UKUPNO		171.426.034	175.915.569	151.435.233	102,62	116,17

Ukupan iznos ostvarenih prihoda za razdoblje od 01.01. do 31.12.2024. godine je **175.915.569 KM**, što je za 2,62% više u odnosu na planiranu vrijednost, a što je također više za 16,17% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Veće ostvarenje prihoda je posljedica podcjenjenosti negativnih tečajnih razlika prilikom planiranja te rashoda kamata na kredite u kuvajtskim dinarima i američkim dolarima što je direktno povezano sa prihodom od akcize budući da izmijenjeni način priznavanja **prihoda od akcize** uključuje amortizaciju imovine javnih autocesta i brzih cesta, deprecijaciju troška stjecanja neamortizirajuće imovine javnih autocesta i brzih cesta, rashode posudbe, tečajne razlike (+/-) te ostale troškove u vezi javnih autocesta i brzih cesta.

Prihodi od cestarine su manji za 1,38% u odnosu na planirane, a veći za 10,03% u usporedbi sa prethodnom godinom.

Prihodi od naknada za korištenje cestovnog zemljišta manji za 7,84% u odnosu na planiranu vrijednost, kao i veći za 19,10% u usporedbi sa realizacijom prethodne godine.

Ostali prihodi su ostvareni u znatno manjem iznosu u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kao posljedica izostanka financijskih prihoda na temelju tečajnih razlika (pozitivnih) po kreditima u američkim dolarima i kuvajtskim dinarima kao i evidentiranja prihoda usklađivanjem, odnosno ukidanjem rezerviranja za sudske sporove i štete te za odlazak u mirovinu.

Tabela 13.

R.br	Priljevi od akcize i emisija obveznica	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	$6=(4/3)*100$	$7=(4/5)*100$
1.	Priljev od akcize	192.731.760	192.871.143	179.903.212	100,07	107,21
2.	Priljev od emisija obveznica	0	0	18.096.400	0,00	0,00
	UKUPNO	192.731.760	192.871.143	197.999.612	100,07	97,41

Priljev od akcize iznosi 192.871.143 KM u promatranom razdoblju što je za 0,07% više od planirane vrijednosti, te za 7,41% više u odnosu na prethodnu godinu.

U 2024. godini nisu emitirane obveznice na tržištu kapitala, pa samim time nije bilo ni priljeva po istom.

Pregled ostvarenog saobraćaja - PGDS, izlaza i prodaje TAG uređaja na dionicama autoceste

U izvještajnom razdoblju **došlo je do povećanja prosječnog godišnjeg dnevnog prometa** na svim dionicama, kao što je prikazano u nastavku:

Tabela 14.

Dionica		PGDP 2023.	PGDP 2024.	Razlika	Promjena
D1	Sarajevo sjever - Podlugovi	20.572	22.110	1.537	7,47%
	Podlugovi -Visoko	17.319	18.655	1.336	7,72%
	Visoko - Kakanj	13.804	14.910	1.106	8,01%
	Kakanj - Lašva	14.394	15.502	1.108	7,70%
	Lašva - Zenica Jug	9.686	10.566	880	9,09%
	Zenica jug – Zenica sjever	3.513	3.882	368	10,48%
D2	Sarajevo zapad - Lepenica	10.111	10.917	806	7,98%
	Lepenica - Tarčin	7.737	8.169	432	5,59%
	Tarčin – Bradina	7.150	7.755	605	8,46%
D3	Čapljina – Ljubuški	-	1.413	-	-
	Ljubuški – Međugorje*	2.590	2.957	-	-
D4	Svilaj – Odžak	1.802	2.124	322	17,86%

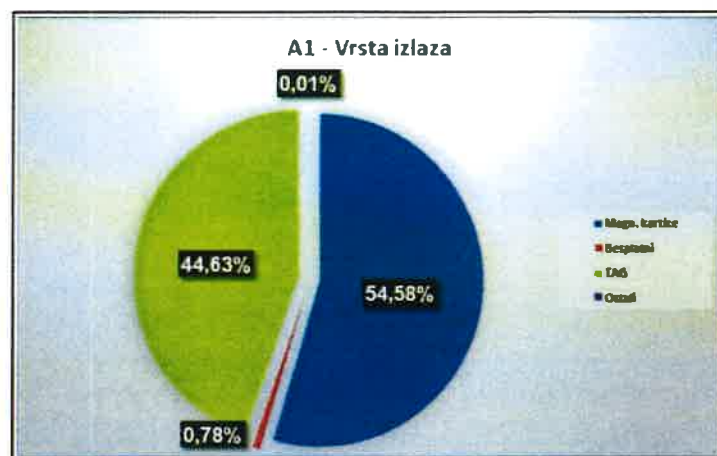
*Zbog nove konfiguracije dionice podatci nisu pogodni za usporedbu, te su kao takvi informativnog karaktera

U 2024. godini zabilježeno je ukupno 17.644.552 vozila na izlazu sa autoceste A1. **Ukupan broj izlaza je povećan za 8,97% u odnosu na prošlu godinu.** Ostvaren je rast prometa za sve kategorije.

Tabela 15.

Godina	Naplata magn. karticama	Besplatni (magn. kartice)	TAG	Ostali	Ukupno	Promjena
2024.	9.630.493	136.809	7.875.446	1.804	17.644.552	8,97%
2023.	9.382.343	130.562	6.678.101	1.742	16.192.748	

Prikaz izlaza po vrsti:

U promatranom razdoblju, pomoću TAG uređaja evidentirano je ukupno 7.875.446 izlaza ili 44,63% od ukupnog broja izlaza.

Broj prodanih uređaja je veći za 46,21% u odnosu na 2023. godinu.

Tabela 16.

Godina	ACC TAG ukupno	Od toga ACC TAG virtumanski
2024.	20.844	2.809
2023.	14.256	2.560

5.2. Rashodi

Pregled ostvarenih rashoda poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2024. godine

Tabela 17.

R.br.	Naziv rashoda	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	6=(4/3)*100	7=(4/5)*100
	Financiranje od federalne takse za korištenje autoceste (cestarine) - 722114, naknade za korištenje cestovnog zemljišta - 722417 i ostalih prihoda iz poslovanja	56.908.144	55.025.397	44.666.614	96,69	123,19
1.	Nabavna vrijednost prodate robe	769.600	690.426	476.389	89,71	144,93
2.	Utrošene sirovine i materijal	635.984	860.720	492.006	135,34	174,94
3.	Utrošena energija i gorivo	2.826.209	2.615.052	2.278.371	92,53	114,78
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	113.074	132.256	74.643	116,96	177,18
5.	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	507.242	248.119	89.605	48,92	276,90
6.	Troškovi plaća	21.997.214	21.676.900	20.158.014	98,54	107,53
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	173.256	161.243	110.157	93,07	146,38
8.	Troškovi ostalih primanja, naknada i mat.prava zaposlenih	5.292.511	4.965.049	3.255.255	93,81	152,52
9.	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	235.003	217.628	238.205	92,61	91,36
10.	Troškovi transportnih usluga	5.450	6.377	5.663	117,00	112,60
11.	Troškovi usluga održavanja	15.759.879	14.533.804	12.371.886	92,22	117,47
12.	Troškovi zakupa	111.870	91.138	78.769	81,47	115,70
13.	Troškovi sajmovi	119.060	119.060	119.977	100,00	99,24
14.	Troškovi reklame	350.678	390.696	153.991	111,41	253,71
15.	Troškovi ostalih usluga	304.266	595.291	327.402	195,65	181,82
16.	Troškovi rezerviranja za naknade i druge beneficije	82.637	168.289	0	203,65	0,00
17.	Troškovi rezerviranja za sudske sporove i štete	2.661.997	2.653.907	0	99,70	0,00
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	1.954.425	2.409.140	1.703.616	123,27	141,41
19.	Troškovi reprezentacije	109.235	49.683	52.773	45,48	94,15
20.	Troškovi premija osiguranja	426.756	319.032	197.514	74,76	161,52
21.	Troškovi platnog prometa	427.532	424.474	373.496	99,28	113,65
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	314.665	309.027	278.840	98,21	110,83

23.	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dadžbina na teret pravnog lica	454.954	441.377	838.065	97,02	52,67
24.	Ostali nematerijalni troškovi	515.050	401.510	252.096	77,96	159,27
25.	Ostali finansijski rashodi	759.598	545.196	739.880	71,77	73,69
Financiranje iz prihoda od akcize - 717114		96.730.854	105.751.132	86.484.182	109,33	122,28
26.	Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda	44.511.514	44.507.589	43.020.954	99,99	103,46
27.	Rashodi kamata	49.578.373	51.061.213	38.675.058	102,99	132,03
28.	Ostali finansijski rashodi	2.640.967	10.182.330	4.788.170	385,55	212,66
UKUPNO		153.638.998	160.776.529	131.150.796	104,65	122,59

Ukupno ostvareni rashodi za razdoblje 01.01.-31.12.2024. godine iznose 160.776.529 KM, što predstavlja izvršenje od 104,65% u odnosu na planirane rashode. U tekstu ispod su detaljnije objašnjeni rashodi po pozicijama iz tablice, kao i razlozi zbog kojih je došlo do navedenog odstupanja.

Objašnjenja realizacije planiranih rashoda:

- 1. Nabavna vrijednost prodane robe** se odnosi na troškove prodaje ACC tag uređaja. Realizirani su u manjem iznosu u odnosu na planiranu vrijednost budući da se rebalansom plana poslovanja planirala vrijednost nabavke istih, a na ovoj poziciji rashoda je prikazan utrošak sa zaliha ACC tag uređaja, odnosno trošak prodaje istog. U usporedbi sa prethodnom, 2023. godinom, u izvještajnoj godini je evidentiran porast potražnje za ACC tag uređajima.
- 2. Utrošene sirovine i materijal** – ova pozicija troškova obuhvaća sve materijalne troškove koji se odnose na sustav naplate, održavanja i upravljanja autocestom, uredski i režijski materijal, te nabavku prateće IT opreme u obliku sitnog potrošnog materijala. U okviru ove stavke rashoda se evidentira i utrošak sa zaliha već nabavljene robe te je isti podcjenjen prilikom planiranja. U odnosu na prethodnu godinu, nabavka materijala, opreme i uređaja za potrebe rada sistema naplate cestarine na autocesti A1 je veća kao posljedica porasta prometa od cestarine, kao i nabavke elektroinstalacijskog materijala i opreme.
- 3. Utrošena energija i gorivo** – iskazani su ukupni izdaci za troškove električne energije, kao i nabavke goriva i lož ulja za potrebe JP Autoceste. U usporedbi sa prethodnom godinom, veća realizacija je prvenstveno posljedica porasta električne energije u izvještajnom razdoblju zbog otvaranja nove dionice.
- 4. Utrošeni rezervni dijelovi** se odnose na održavanje radnih strojeva i vozila. U okviru ove pozicije rashoda su evidentirane i štete na vozilima što je dovelo do odstupanja od planirane vrijednosti, kao i značajnog odstupanja u odnosu na prethodnu godinu. Znači, nema odstupanja po osnovi planiranih ugovora za održavanje radnih strojeva i vozila, štoviše, ugovori su uglavnom realizirani u manjem iznosu od planirane vrijednosti.
- 5. Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma** se odnose na nabavku autoguma, alata i sitnog materijala za održavanje objekata u vlasništvu JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, nabavku HTZ opreme, kao i uniformi za zaposlenike na naplati i upravljanju autocestom, zatim nabavku privremene prometne signalizacije i opreme, nabavku sredstava, opreme i alata za potrebe zaštite od požara i zaštite na radu, nabavku bankarske opreme, mobilnih

uređaja za elektronski pristup medijima te konvektora za potrebe naplatnih mjesta na autocesti A1 u FBiH. Ova pozicija rashoda je ostvarena u značajno manjem iznosu u odnosu na planiranu vrijednost iz razloga što se nije realizirala nabavka uniformi za zaposlenike na naplati autoceste, kao i nabavka mobilnih uređaja za elektronski pristup medijima. Osim toga, nabavka HTZ opreme se realizirala u znatno manjem iznosu od planiranog. U odnosu na prethodnu godinu, povećanje je posljedica veće realizacije nabavke autoguma zbog zamjene seta ljetnih i zimskih guma na većini vozila, zatim realizacije po ugovorima po kojima nije bilo iste u prethodnoj godini (nabavka HTZ opreme, privremene prometne signalizacije i sl.).

6. **Troškovi plaća i naknada plaća** obuhvaćaju troškove plaća, naknada, doprinose iz i na plaće. Ostvareni su u skladu sa planiranom vrijednosti.
7. **Troškovi službenih putovanja zaposlenih** se odnose na troškove dnevnica, prijevoza, teambuilding-a te smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inozemstvu. Ova pozicija rashoda je ostvarena u skladu sa planiranom vrijednosti uz manju realizaciju ino prijevoza. Također, u odnosu na prethodnu godinu, povećanje je posljedica organizacije teambuilding-a za zaposlenike poduzeća, kao i porasta dnevnica i smještaja na službenim putovanjima u zemlji.
8. **Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih** čine naknade za ishranu tijekom rada – topli obrok, naknade troškova za prijevoz na posao i s posla, regres za godišnji odmor, pomoći i naknade troškova sahrane u slučaju smrti, jednokratne isplate naknada za vjerske blagdane/praznike zaposlenicima, isplate naknada zaposlenicima u obliku pomoći za vrijeme inflacije, izdaci za kotizacije za seminare, savjetovanja te školarina za zaposlenike. Ova pozicija rashoda je ostvarena u skladu sa planiranom vrijednosti uz izostanak jednokratne isplate naknada za vjerske blagdane/praznike zaposlenicima. U usporedbi sa prethodnom godinom, povećanje je posljedica veće isplate naknade zaposlenicima u obliku pomoći za vrijeme inflacije, kao i povećanih rashoda po osnovi naknada troškova sahrane u slučaju smrti te kotizacija za seminare.
9. **Troškovi naknada ostalim fizičkim licima** obuhvaćaju troškove naknada članovima nadzornog odbora, odbora za reviziju, raznih komisija te troškove naknada po osnovu ugovora o djelu. Ova pozicija rashoda je ostvarena u skladu sa planiranom vrijednosti uz manju realizaciju naknada po osnovu ugovora o djelu.
10. **Troškovi ostalih transportnih usluga** obuhvaćaju troškove prijevoza vozila i ostalih putnika.
11. **Troškovi usluga održavanja** obuhvaćaju troškove iz područja upravljanja, naplate i održavanja autoceste, održavanje računarskih, mrežnih i serverskih sistema, održavanje informacijskih sistema u poduzeću kao i licenci, zatim monitoring, analizu i evaluaciju informacijske sigurnosti IT sistema, remont sistema kontrole pristupa u svrhu usklađivanja sa vatrodajavnim sistemima, nadogradnju i održavanje postojeće interaktivne karte u okviru web stranice JP Autoceste FBiH, kao i održavanje i nadogradnju CMS aplikacije, održavanje portala Intranet, troškove fizičke zaštite, troškove redovnog održavanja vozila, redovnih popravki u objektima JP Autoceste, usluge dezinsekcije, dezinfekcije i deratizacije naplatnih mjesta te objekata JP Autoceste FBiH. Manja realizacija promatranog rashoda u odnosu na planiranu vrijednost je posljedica manje realizacije rashoda u okviru održavanja, naplate i upravljanja autocestom (održavanje sustava odvodnje, održavanje hardware-skog i software-skog dijela sistema naplate cestarine i sistema nadzora i upravljanja prometom na svim dionicama autoceste A1). Također, određeni ugovori nisu realizirani u izvještajnom razdoblju iz područja upravljanja autocestom (izrada horizontalne signalizacije, zamjena oštećenih rasvjetnih stubova, sanacija rasvjetnih tijela na nadstrešnicama naplatnih mjesta, održavanje verifikacijskog videnonadzora, kao i HP opreme u server sobama na trasi i sl.).

Osim navedenog, manja je realizacija ugovora za fizičku i tehničku zaštitu, prijevoz i osiguranje novca, redovni servisi tehničke zaštite i ophodnju. U usporedbi sa prethodnom godinom, veća realizacija u izvještajnoj godini je prvenstveno posljedica veće realizacije ugovora iz područja održavanja autoceste (radovi na redovnom i zimskom održavanju autoceste, održavanje sustava odvodnje na autocesti A1, redovno održavanje objekata naplate na naplatnim mjestima duž autoceste, geodetsko praćenje repera na lokacijama saniranih klizišta i drugih objekata, kontrolna mjerenja ugrađenih geotehničkih sidara i sl.), kao i novih ugovora u predmetnom razdoblju kojih nije bilo u 2023. godini (zamjena dotrajale metalne ograde na mostovima na dionici Visoko – Sarajevo sjever, radovi sanacije odvodnje i sl.). Razlog veće realizacije ugovora za redovno i zimsko održavanje je posljedica toga što je u 2023. godini održavanje dionice Svilaj – Odžak u dužini od 11 km kroz redovni ugovor vršeno samo u razdoblju od 20.12. do 31.12.2023. godine, dok je ostatak godine održavanje ove dionice vršeno kroz ugovor o održavanju autoceste na dionici Zenica Sjever – Tarčin LOT 1, te je iz tog razloga realizacija po predmetnoj stavci u 2023. godini značajno manja. Tijekom 2024. godine održavanje predmetne dionice vršeno je kroz redovni ugovor za održavanje, te je iz tog razloga realizacija po predmetnoj stavci veća u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu. Također, održavanje autoceste na dionici Zvirovići - Bijača u dužini od 10 km kroz redovni ugovor vršeno je u razdoblju od 01.01. - 31.03.2023. godine, dok se preostali dio godine, dakle od 01.04. do 31.12.2023. godine, održavanje ove dionice vršilo kroz ugovor o održavanju autoceste na dionici Zenica sjever - Tarčin LOT 2, gdje su vršeni samo minimalni i neophodni radovi. Iz tog razloga realizacija po predmetnoj stavci je znatno manja u prethodnoj u odnosu na izvještajnu godinu. U studenom 2024. godine potpisan je okvirni sporazum za održavanje dionice autoceste Počitelj – Bijača. Također, aktivnosti po stavci kontrolna mjerenja ugrađenih geotehničkih sidara u 2023. godini realizirane su u skladu s potrebama (izvršeno jedno od tri planirana mjerenja) pa je samim time bila manja realizacija, dok je u 2024. godini obavljen veći broj mjerenja i realizacija je u skladu sa planiranim. Za stavku geodetsko praćenje repera na lokacijama saniranih klizišta i drugih objekata raspisan je postupak javne nabavke u 2023. godini i iz tog razloga nedostaje realizacija u istoj godini, dok je u 2024. godini realizacija vršena sukladno planiranoj dinamici.

12. **Troškovi zakupa** izvršeni su na bazi postojećih ugovora o zakupu uredskih prostora, te parkirnog prostora za potrebe JP Autoceste FBiH. U okviru ove pozicije rashoda je planirana i usluga najma prostora u svrhu pokrivenosti radio veze JP Autoceste koja je realizirana u manjem iznosu u odnosu na planiranu vrijednost, Osim toga, ugovor za postavku i zakup lokacija za outdoor oglašavanje je planiran u okviru ove pozicije rashoda, međutim, realizacija je evidentirana na drugoj poziciji rashoda (14. Troškovi reklame). Navedeno je također razlog manje realizacije predmetne stavke.
13. **Troškovi sajmovea** se odnose na sudjelovanje JP Autoceste FBiH na Međunarodnom sajmu gospodarstva u Mostaru, Sarajevo business forumu, Međunarodnom industrijskom sajmu, sajmu građevinarstva, mašinstva i metalne industrije u Sarajevu, Međunarodnom sajmu ekologije u Bijaču te Sajmu gospodarstvenika u Tešnju. Ova pozicija rashoda je realizirana u skladu sa planiranom vrijednosti.
14. **Troškovi reklame** obuhvaćaju usluge grafičkog dizajna i štampe (štampanje promotivnog materijala, te grafička rješenja za elektronske medije), istraživanje o percepciji javnosti u BiH, o podršci ili popularnosti imidža poduzeća, usluge vizualnih komunikacija i produkcije, usluge digitalnog marketinga i pratećih komercijalnih usluga, zatim nabavku poslovnih, korporacijskih poklona te agencijske usluge, kampanju za povećanje sigurnosti prometa na autocesti A1 putem digitalnih medija, komunikacijske aktivnosti u svrhu promocije izgradnje dionice Tarčin – Ivan, kao i konzultantske usluge za komunikaciju i vidljivost u provedbi projekta izgradnje poddionice Počitelj – Zvirovići. Razlog odstupanja ove pozicije rashoda u

odnosu na planiranu vrijednost je prvenstveno nabavka za usluge reklame putem elektronskih medija koja je planirana u okviru stavke rashoda broj 24 (Ostali nematerijalni troškovi), a realizacija je evidentirana u okviru planirane pozicije rashoda, kao i predmetne pozicije rashoda. U suštini, nije došlo do povećanja navedenog ugovora, nego do promjene u računovodstvenom evidentiranju istoga na obe pozicije rashoda. Također, ugovor za postavku i zakup lokacija za outdoor oglašavanje je planiran u okviru stavke rashoda broj 12 (Troškovi zakupa), međutim, realizacija je evidentirana na predmetnoj poziciji rashoda. Porast predmetne stavke u odnosu na prethodnu godinu je posljedica realizacije ugovora kampanje za povećanje sigurnosti prometa na autocesti A1 putem digitalnih medija, kao i usluga vizualnih komunikacija i produkcije te postavke i zakupa lokacija za outdoor oglašavanje.

15. Troškovi ostalih usluga se odnose na izradu projekta privremene prometne signalizacije za regulaciju prometnog toka na bočnim naplatnim mjestima na autocesti A1 u Federaciji BiH, uklanjanje devastiranog objekta u zaštitnom pojasu autoceste, izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju KGH instalacija na naplatnim mjestima, obuku iz prve pomoći za vatrogasce i ophodare, redovni periodični ljekarski pregled zaposlenika koji su raspoređeni na radna mjesta sa posebnim uvjetima rada, izradu Procjene ugroženosti od požara i Plana zaštite od požara za novoizgrađene dionice, izradu projekta iluminacije mosta Hercegovina, pružanje usluga praćenja medija, medijske analize i istraživanja, usluge kopiranja i plotanja te korporativnog štampanja, namjenske usluge za potrebe suradnje sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko pravne poslove, brendiranje vozila JP Autoceste, usluge sistematskog pregleda za zaposlenike JP Autoceste, konzalting usluge za implementaciju standarda ISO 45001 - Upravljanje zdravljem i sigurnošću na radu, recertifikacije implementiranog standarda za nabavke i dr. Osim navedenoga, u okviru ove pozicije rashoda se evidentiraju i zapisnici o prometnim nezgodama, naknade za dozvole, izdavanje suglasnosti i stručnih mišljenja za trasu te interni obračun troškova upotrebe autoceste za vlastita vozila. Razlog značajnog odstupanja ove pozicije rashoda je prvenstveno evidentiranje određenih ugovora planiranih u okviru kapitalnih ulaganja na rashodima. Ugovor za izradu projekta za sanaciju kolničke konstrukcije i demontažnih prijelaza je planiran u okviru kapitalnih ulaganja (tablica br. 8, stavka 1), međutim, realizacija je evidentirana u okviru predmetnog rashoda. Također, ugovor za izradu projektne dokumentacije za zamjenu rasvjetnih tijela u tunelima i petljama (tablica br. 8, stavka 10) je računovodstveno evidentiran na rashodima, a ne na kapitalnim ulaganjima kako je planirano. Usluge izrade i pregleda georeferenciranih videozapisa je realiziran u okviru predmetnog rashoda, a planiran je na kapitalnim ulaganjima (tablica br. 9, stavka 1). Također, ugovor za izradu dokumentacije za studijsko istraživanje potencijala u svrhu izgradnje fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc je planiran u okviru kapitalnih ulaganja za usluge projektiranja (tablica 3, stavka 7), a evidentiran je u okviru ove pozicije rashoda. U suštini, nije došlo do povećanja planiranih vrijednosti realizacije ugovora, nego do promjene u računovodstvenom evidentiranju istih budući da su planirani u okviru kapitalnih ulaganja, a ne rashoda. U trenutku izrade rebalansa plana poslovanja se nije moglo raspolagati informacijama o navedenom evidentiranju ugovora koji su predmet odstupanja ove stavke rashoda budući da su ulazni računi za iste evidentirani krajem izvještajne godine. Osim navedenoga, odstupanje je posljedica i značajno veće realizacije naknada za izdavanje dozvola, suglasnosti i stručnih mišljenja za trasu.

16. Troškovi rezerviranja za naknade i druge beneficije se odnose na troškove rezerviranja za odlaske u mirovinu zaposlenika. Prilikom izrade godišnjih financijskih izvješća je došlo do usklađivanja predmetnog rezerviranja, odnosno povećanja istog. U trenutku izrade

rebalansa plana poslovanja se nije raspolagalo navedenim zbog čega je realizacija veća u odnosu na planiranu vrijednost.

17. **Troškovi rezerviranja za sudske sporove i štete** se odnose na pokrenute sporove podignute protiv JP Autoceste na temelju odštetnih zahtjeva za koje u obračunskom razdoblju nije doneseno pravosnažno rješenje. Ova pozicija rashoda je relizirana u skladu sa planiranom vrijednosti. Isti su iskazani u značajno većem iznosu u odnosu na prošlu godinu, jer su tijekom 2024. godine izvršene isplate za štete veće od pojedinačnih rezerviranja.
18. **Troškovi neproizvodnih usluga** obuhvaćaju troškove komunalnih usluga u uredima i na naplatnim mjestima, svakodnevno održavanje higijene i čistoće objekata na autocesti A1, sjedišta u Mostaru i ureda u Sarajevu, vodu za piće, pranje i sanitarije, usluge GPS praćenja vozila te notarske, odvjetničke, revizijske usluge, usluge stručnih prijevoda, razvoj i implementaciju sistema upravljanja imovinom i inventarom u Autocestama FBiH d.o.o. Mostar, te troškove nadzora nakon aktiviranja projekta. Ova pozicija rashoda je prvenstveno podcjenjena pri planiranju zbog veće realizacije ugovora za implementaciju sistema upravljanja imovinom i inventarom u Autocestama FBiH d.o.o. Mostar koji se plaća iz grant, bespovratnih sredstava Europske unije. Naime, u trenutku izrade rebalansa plana poslovanja se raspolagalo informacijom kako će jedan dio preostale realizacije po predmetnom ugovoru biti realiziran u izvještajnom razdoblju, a drugi dio početkom sljedeće, 2025. godine. Međutim, cjelokupni ugovor se realizirao krajem godine. Također, prilikom planiranja su podcjenjeni troškovi nadzora nakon aktiviranja projekta na dionici Počitelj – Zvirovići budući da u trenutku izrade rebalansa plana poslovanja nije bio potpisan aneks ugovora za nadzor na spomenutoj dionici (potpisan krajem 2024. godine), pa samim time nismo raspolagali informacijom o vrijednosti izvršenih usluga u izvještajnoj godini do zadnjeg mjeseca izvještajnog razdoblja obzirom da je tek tada izdana privremena situacija za vrijednost usluga nadzora za skoro čitavu izvještajnu godinu. Usluge nadzora se evidentiraju u okviru kapitalnih ulaganja (tablica br. 6a, stavka 14 ili tablica 6b, stavka 16) do aktiviranja projekta, a nakon aktiviranja postaju rashod. U usporedbi sa prethodnom godinom, veća realizacija u izvještajnoj godini je posljedica većih troškova po arbitražnom postupku, zatim odvjetničkih usluga zbog povećanog broja predmeta u postupcima zastupanja, kao i realizacije ugovora za implementaciju sistema upravljanja imovinom i inventarom u Autocestama FBiH d.o.o. Mostar koji se plaća iz grant, bespovratnih sredstava Europske unije.
19. **Troškovi reprezentacije** su ostvareni u znatno nižem iznosu od planirane vrijednosti.
20. **Troškovi premija osiguranja** obuhvaćaju premije osiguranja stalnih sredstava, vozila i premije osiguranja od posljedica nesretnih slučajeva. Predmetna pozicija rashoda je realizirana u većem iznosu u odnosu na prethodnu godinu iz razloga povećanja rashoda za premije osiguranja vozila (osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje) kao posljedica nabavki novih službenih vozila u izvještajnoj godini, kao i povećanjem broja zaposlenih u odnosu na 2023. godinu.
21. **Troškovi platnog prometa** se odnose na naknade platnog prometa u zemlji i inozemstvu, usluge prihvata bankarskih platnih kartica na sustavu naplate cestarine, nabavku usluga za preuzimanje vrijednosnih pošiljki, kontrole i knjigovodstvenog evidentiranja sredstava, bankarske usluge (provizije za obradu komercijalnih kredita), usluge online plaćanja (e-commerce) i troškove emisija obveznica. Ova pozicija rashoda je realizirana u skladu sa planiranom vrijednosti.
22. **Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga** obuhvaćaju poštanske, telefonske i mobilne usluge, zatim usluge brze pošte, usluge interneta, održavanje namjenskog e-mail servera, najam profesionalnih industrijskih linkova na potezu OU Sarajevo - Sarajevo sjever,

Core Internet pristup te najam profesionalnih industrijskih linkova na potezu Drivuša - Zvirovići. Ova pozicija rashoda je realizirana u skladu sa planiranom vrijednosti uz manje ostvarenje ugovora za najam profesionalnih industrijskih linkova.

- 23. Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dadžbina na teret pravnog lica** čine: posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, opća naknada za vode, naknade za izvršenu registraciju i tehnički pregled vozila, taksa na istaknutu firmu, komunalne, administrativne i sudske takse, kazne, naknada Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, plaćeni PDV za besplatne prolaze eksternih korisnika te članarine za Gospodarsku komoru FBiH i Vanjskotrgovinsku komoru BiH. Ova pozicija rashoda je realizirana u skladu sa planiranom vrijednosti uz manje ostvarenje naknada za izvršenu registraciju i tehnički pregled vozila.
- 24. Ostali nematerijalni troškovi** se odnose na zakup oglasnog prostora u printanim, digitalnim i drugim medijima u cilju promocije rada JP Autoceste FBiH, usluge reklame putem elektronskih medija, objave oglasa Službe za javne nabavke, stipendije, troškove pretplate na službena glasila, stručne publikacije te printane medije i dr. Manja realizacija u odnosu na planiranu vrijednost je prvenstveno iz razloga što je jedan dio usluga reklame putem elektronskih medija realiziran u okviru druge pozicije rashoda (15. Troškovi ostalih usluga). Također, predmetni ugovor nije realiziran u planiranom iznosu. U usporedbi sa prethodnom godinom, veća realizacija je posljedica većeg ostvarenja ugovora za usluge oglašavanja i pretplate u službenim novinama te zakupa oglasnog prostora u printanim, digitalnim i drugim medijima u cilju promocije JP Autoceste FBiH. Osim toga, prethodna godina nije obuhvaćala ugovor za usluge reklame putem elektronskih medija što je i najveći razlog odstupanja prilikom usporedbe izvještajne i 2023. godine.
- 26. Amortizacija do visine porezno porezno priznatih rashoda** obuhvaća ukupne troškove obračunate amortizacije nematerijalnih sredstava koja se amortiziraju, građevinskih objekata, postrojenja i opreme, uredske opreme, alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja, transportnih sredstava te imovine sa pravom korištenja prema MSFI 16 (upravna zgrada u Mostaru, ured u Sarajevu te vozila nabavljena putem operativnog leasinga). Ova pozicija rashoda je realizirana u skladu sa planiranom vrijednosti.
- 27. Rashodi kamata** se odnose na izdatke za kamate po kreditnim linijama za financiranje izgradnje dionica autoceste, zatim kamate obračunate po MSFI 16 na najam poslovnih prostorija te nabavku vozila putem operativnog leasinga, zatezne kamate po reprogramiranim obvezama međunarodnih kredita, kao i kamate po ostalim kreditnim linijama i emisiji obveznica. Kamate na kreditna sredstva u američkim dolarima i kuvajtskim dinarima su obračunate po tečaju u trenutku izrade rebalansa plana poslovanja, međutim, do kraja izvještajne godine je tečaj rastao što je dovelo do podcjenjenosti ove pozicije rashoda.
- 25 i 28. Ostali finansijski rashodi** se odnose na negativne tečajne razlike, rashode za taksu EBRD kredita za Mostar jug – Kvanj (kredit je operativan, ugovor za izgradnju nije potpisan), gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava, rashodi po osnovi ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja, plaćene sudske troškove po štetama, umanjeње vrijednosti zaliha te rashode prošlih godina. Značajno veća realizirana vrijednost u odnosu na planiranu je posljedica porasta negativnih tečajnih razlika po kreditima Fonda za međunarodni razvoj (US dolar) i Kuvajtskog fonda (KWD). Procjena negativnih tečajnih razlika je urađena sa tečajevima navedenih valuta prilikom izrade rebalansa plana poslovanja, a budući da je američki dolar i kuvajtski dinar rastao do kraja izvještajne godine, rezultat navedenoga su značajne oscilacije u konačnom obračunu u odnosu na planiranu vrijednost.

5.2.1. Rashodi u domeni održavanja autoceste

Tabela 18.

R.br.	Naziv aktivnosti	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	$5=(4/3)*100$
1.	Redovno i zimsko održavanje autoceste i održavanje objekata na naplatnim mjestima	8.054.196	8.017.738	99,55
2.	Monitoring elemenata okoliša i pregledi objekata i konstrukcija na autocesti	148.757	162.346	109,13
3.	Usluge izrade projektne dokumentacije	20.000	55.000	275,00
UKUPNO IZ DOMENE ODRŽAVANJA		8.222.953	8.235.083	100,15

Pojašnjenje realizacije:

1. Redovno i zimsko održavanje autoceste i održavanje objekata na naplatnim mjestima;

Aktivnosti na redovnom i zimskom održavanju izgrađenog dijela autoceste na dionici Svilaj – Odžak u dužini od 11 km, dionici Zenica sjever – Tarčin LOT 1 (Zenica sjever – Podlugovi) u dužini od cca 50 km, dionici Zenica sjever – Tarčin LOT 2 (Podlugovi - Bradina) u dužini od cca 46 km, kao i BC1 Butila - Brijesće, Brijesće - ul. Safeta Zajke u dužini od 4,5 km izvedene su u skladu s postavljenom dinamikom, pravilima struke i realnim potrebama koji su se javile na trasi.

Za održavanje autoceste na dionici Počitelj - Bijača u dužini od 21 km zaključen je okvirni sporazum i prvi pojedinačni ugovor u 11/2024. godine.

Održavanje sustava odvodnje na autocesti, kao i redovno održavanje hidrantske mreže na tunelima i naplatnim mjestima duž autoceste A1, te hortikulturno uređenje zelenih površina na autocesti, provode se u skladu sa ugovorenim dinamikom i sukladno realnim potrebama. Redovno održavanje objekata naplate na naplatnim mjestima duž autoceste obavlja se također sukladno potrebama i prati planiranu dinamiku realizacije.

Zamjena prijelaznih naprava na mostovima odnosi se na zamjenu prijelaznih naprava na vijaduktu Reljevo (lijevi i desni objekt) na dionici autoceste Sarajevo sjever - Butila, te je ugovor izveden u skladu s pravilima struke, kvalitetno i u ugovorom predviđenom vremenskom razdoblju.

Radovi sanacije odvodnje izvodili su se na dionici autoceste Sarajevo zapad – Lepenica i odnose se na izgradnju armiranobetonskih kanala za odvodnju vode s autoceste na dvije lokacije na predmetnoj dionici. Stavka je u potpunosti realizirana.

Zamjena dotrajale metalne ograde na mostovima, na dionici Visoko - Sarajevo sjever je realizirana sukladno planiranoj dinamici. Nastavak na zamjeni metalne ograde planiran je za 2025. godinu.

2. Monitoring elemenata okoliša i pregledi objekata i konstrukcija na autocesti;

Stavka se odnosi na kontrolno ispitivanje elemenata okoliša prema okolinskim dozvolama, geodetsko praćenje repera na lokacijama saniranih klizišta i drugih objekata, geotehnički monitoring postojećih inklinometarskih instalacija duž autoceste i kontrolna mjerenja ugrađenih geotehničkih sidara na izlaznom portalu tunela Grab km 88+300. Odstupanje od

planirane vrijednosti je posljedica veće realizacije ugovora za kontrolno ispitivanje elemenata okoliša prema okolinskim dozvolama te geotehničkog monitoringa postojećih inklinometarskih instalacija duž autoceste na dionici Zenica sjever – Tarčin. U suštini, nije došlo do odstupanja realizacije i ugovorenih vrijednosti ugovora, nego podcjenjenosti ostvarenja prilikom planiranja.

3. Usluge izrade projektne dokumentacije;

Za planiranu stavku izrade projekta sanacije prijelaznih naprava i prijelazne ploče na nadvožnjaku petlje Jošanica izostaje realizacija, jer je u tijeku priprema tenderske dokumentacije za pokretanje postupka javne nabavke za predmetnu stavku. U okviru ove pozicije rashoda je evidentirana realizacija izrade projekta za sanaciju kolničke konstrukcije i demontažnih prijelaza. Navedeni ugovor je planiran u okviru kapitalnih ulaganja (tablica br. 8, stavka 1). U suštini, nije došlo do povećanja planiranih vrijednosti realizacije ugovora, nego do promjene u računovodstvenom evidentiranju istih budući da su planirani u okviru kapitalnih ulaganja, a ne rashoda. U trenutku izrade rebalansa plana poslovanja se nije moglo raspolagati informacijama o navedenom evidentiranju ugovora koji je predmet odstupanja ove stavke rashoda budući da je ulazni račun za isti evidentiran krajem izvještajnog razdoblja.

5.2.2. Rashodi u domeni naplate cestarine

Tabela 19.

R.br.	Naziv aktivnosti	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	$5=(4/3)*100$
1.	Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1	267.000	273.388	102,39
2.	Nabavka materijala, opreme i uređaja za potrebe rada sistema naplate cestarine na autocesti A1	1.263.667	1.350.767	106,89
3.	Održavanje objekata na naplatnim mjestima	28.000	18.800	67,14
4.	Ostale aktivnosti	838.541	718.757	85,72
UKUPNO IZ DOMENE NAPLATE		2.397.208	2.361.712	98,52

Pojašnjenje realizacije:

1. Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1;

Utrošena sredstva odnose se na usluge prihvata bankovnih kartica na sistemu naplate cestarine i usluge online plaćanja, prema ranije potpisanim ugovorima.

Za usluge obrade transakcija za plaćanje cestarine putem samouslužnih POS terminala Okvirni sporazum i prvi pojedinačni ugovor zaključeni su početkom 2025. godine i realizacija će biti u 2025. godini. Odstupanje je posljedica veće realizacije ugovora za usluge prihvata bankovnih kartica na sistemu naplate cestarine iz razloga povećanog interesa korisnika za navedenim načinom plaćanja.

2. Nabavka materijala, opreme i uređaja za potrebe rada sistema naplate cestarine na autocesti A1;

Aktivnost se odnosi na nabavku materijala, opreme i uređaja koji su neophodni za pravilno funkcioniranje sistema naplate cestarine na autocesti A1, a obuhvaća nabavku uniformi za zaposlenike Službe naplate cestarine, nabavku bankarske opreme i rezervnih dijelova za potrebe naplate cestarine, bankovnih vrećica za pakiranje novca za potrebe Odjela operativne naplate cestarine, zatim nabavku termo ading rolni za potrebe Odjela operativne naplate cestarine i izdavanje fiskalnih računa naplate, nabavku ribon traka davača kartica za potrebe naplate cestarine, brklji/letvi za rampe naplate cestarine za potrebe naplatnih mjesta, nabavku magnetnih kartica za potrebe naplate cestarine, nabavku ACC TAG uređaja, i drugih materijala i usluga neophodnih za funkcioniranje sistema naplate cestarine. Većina aktivnosti provodi se prema tekućim ugovorima i prati planiranu realizaciju. Odstupanje je prvenstveno posljedica veće nabavke ACC tag uređaja u odnosu na planiranu vrijednost. U suštini, nije došlo do odstupanja realizacije i ugovorenih vrijednosti ugovora, nego podcjenjenosti ostvarenja prilikom planiranja.

3. Održavanje objekata na naplatnim mjestima;

Aktivnost se odnosi na nabavku zastava i držača za zastave JPAC i FBiH, kao i uslugu odvoza i pražnjenja kontejnera od 5 m³ na autocesti A1 FBiH, koje su realizirane sukladno planiranom, dok se za stavku nabavka alata i opreme za zimsko održavanje objekata naplate cestarine realizacija očekuje nakon okončanja postupka javne nabavke.

4. Ostale aktivnosti;

Aktivnosti kao što su nabavka naftnih derivata i ostalih pratećih roba za službena vozila, nabavka benzina za potrebe službenih vozila JP Autoceste FBiH na benzinskim stanicama dobavljača, održavanje higijene i čistoće objekata JP Autoceste FBiH, nabavka adblue tekućine za službena vatrogasna vozila JP Autoceste FBiH, kao i redovno i izvanredno vanjsko pranje objekata naplate cestarine, naplatnih kućica i naplatnih staza na autocesti A1 u Federaciji BiH provode se kroz tekuće ugovore sukladno realnim potrebama.

Uklanjanje devastiranog objekta u zaštitnom pojasu autoceste i nabavka privremene saobraćajne signalizacije za potrebe JP Autoceste FBiH u potpunosti su realizirane, dok je za stavku izrade projekta privremene prometne signalizacije za regulaciju prometnog toka na bočnim naplatnim mjestima na autocesti A1 u Federaciji BiH postupak javne nabavke u tijeku i realizacija se očekuje u 2025. godini.

5.2.3. Rashodi u domeni upravljanja autocestom

Tabela 20.

R.br.	Naziv aktivnosti	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5=(4/3)*100
1.	Održavanje sistema upravljanja autocestom i daljinskog nadzora nad tunelima na svim dionicama autoceste	3.814.990	3.388.018	88,81
2.	Održavanje IT sistema za podršku sistema upravljanja i pomoćnih sistema	182.000	107.516	59,07
3.	Izrada projektne dokumentacije za proširenje funkcionalnosti sistema upravljanja i poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti	12.000	12.000	100,00
4.	Aktivnosti za poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti	192.900	122.480	63,49
5.	Održavanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu	574.500	276.710	48,17
6.	Održavanje elektro i mašinskih instalacija i uređaja	744.950	529.162	71,03
7.	Održavanje vozila i radnih strojeva koje koristi SUIO	34.646	16.119	46,52
8.	Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1	1.378.834	1.398.080	101,40
9.	Ostale aktivnosti	22.893	9.379	40,97
UKUPNO IZ DOMENE UPRAVLJANJA		6.957.712	5.859.463	84,22

Pojašnjenje realizacije:

- Održavanje sistema upravljanja autocestom i daljinskog nadzora nad tunelima na svim dionicama autoceste;**
Održavanje sistema upravljanja autocestom i daljinskog nadzora nad tunelima na svim dionicama autoceste A1 neophodno je kako bi sistem funkcionirao ispravno i bez zastoja. Utrošena sredstva odnose se na održavanje software-skog i hardware-skog dijela sistema nadzora i upravljanja na svim dionicama autoceste A1, koja se realiziraju prema već potpisanim ugovorima. Za stavke održavanje verifikacijskog videonadzora, te nabavku usluga redovnog šestomjesečnog pregleda sustava videonadzora i panik sustava na svim dionicama i objektima autoceste, realizacija je prolongirana za 2025. godinu.
- Održavanje IT sistema za podršku sistema upravljanja i pomoćnih sistema;**
Aktivnost se odnosi na održavanje IT sistema koji služe kao podrška sistemu upravljanja, a uključuje: održavanje magistralnog optičkog kabla, najam profesionalnih industrijskih linkova, održavanje sistema radio govornih veza za potrebe poduzeća, koji se provode kroz tekuće ugovore, dok je za održavanje HP oprema u server sobama na trasi realizacija prolongirana za 2025. godinu, što je i jedan od razloga umanjene realizacije za ovu aktivnost.
- Izrada projektne dokumentacije za proširenje funkcionalnosti sistema upravljanja i poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti;**
Stavka uključuje izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju KGH instalacija na naplatnim mjestima zbog dotrajalosti, čija realizacija teče planiranom dinamikom.

- 4. Aktivnosti za poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti;**
Predmetna stavka uključuje nabavku ublaživača udara i završnica ograda sa efektom ublažavanja udara, kao i najam prostora u svrhu pokrivenosti radio veze JPAC-a, koje su realizirane sukladno potrebama, dok se za izradu horizontalne signalizacije realizacija očekuje u 2025. godini i isto je razlog umanjene realizacije za ovu aktivnost.
- 5. Održavanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu;**
Aktivnost se odnosi na održavanje uređaja, alata i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu, kao i na nabavku HTZ opreme.
Dio stavki realizira se po tekućim ugovorima, dok je za preostale realizacija izostala zbog nemogućnosti provođenja postupaka javne nabavke.
- 6. Održavanje elektro i mašinskih instalacija i uređaja;**
Stavka uključuje redovno održavanje dizel električnih agregata i UPS uređaja, održavanje vanjske rasvjete, transformatorskih stanica, SN i NN elektro opreme, redovno i tekuće održavanje sistema klimatizacije, ventilacije i grijanja, elektroinstalacijski materijal i oprema, kao i sanacija LED rasvjetnih tijela, čija realizacija teče prema tekućim ugovorima i sukladno potrebama. Stavka uključuje i elektro održavanje crpnih stanica na vodospremi, zamjenu oštećenih rasvjetnih stubova, uslugu ispitivanja i sanacija elektroenergetskih kablova, kao i sanaciju rasvjetnih tijela na nadstrešicama naplatnih mjesta za koje je postupak javne nabavke u tijeku. Isto je razlog umanjene realizacije po predmetnoj aktivnosti.
- 7. Održavanje vozila i radnih strojeva koje koristi SUIO**
Stavka se odnosi na održavanje svih vozila i radnih strojeva koje koristi SUIO. Pokretanje postupaka javne nabavke za većinu stavki, kao i njihova realizacija se očekuje u skorijem razdoblju, što je i razlog umanjene realizacije po predmetnoj stavci.
- 8. Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1;**
Aktivnost uključuje održavanje software-skog, kao i hardware-skog dijela sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1, zatim nabavku i ugradnju induktivnih petlji za potrebe sistema naplate, kao i usluge cloud hostinga obračunskog sistema naplate, te ugradnju pneumatskih brojača osovina za potrebe sistema naplate cestarine, zatim servis i rekonstrukciju vangabaritnih traka i kontrole prolaza, kao i nabavka Milestone Care licenci za VN sistem naplate.
Održavanje software-skog, kao i hardware-skog dijela sistema naplate cestarine se realizira u skladu sa ugovorenom dinamikom (realizacija manja od planirane vrijednosti), kao i usluge cloud hostinga obračunskog sistema naplate. Ugovori za ugradnju pneumatskih brojača osovina za potrebe sistema naplate cestarine te servis i rekonstrukciju vangabaritnih traka i kontrole prolaza nisu realizirani u izvještajnom razdoblju. U okviru ove pozicije rashoda su evidentirani ugovori za održavanje HA Cluster-a i Wmware pretpostavki (nabavka licenci) te nabavku i održavanje Oracle licenci, infrastrukture i tehnologija za period od tri godine koji su bili planirani u okviru kapitalnih ulaganja (tablica br. 8, stavka 9). U suštini, nije došlo do povećanja planiranih vrijednosti realizacije ugovora, nego do promjene u računovodstvenom evidentiranju istih budući da su planirani u okviru kapitalnih ulaganja, a ne rashoda.
- 9. Ostale aktivnosti;**
Aktivnosti koje se odnose na nabavku sredstava za čišćenje i potrošnog materijala za potrebe godišnjeg servisa tunela je u potpunosti realizirana, dok se za preostale stavke, kao što su nabavka sprava za vježbanje za potrebe vatrogasnih domova COKP Zvirici i COKP Drivuša i izrada projekta iluminacije mosta Hercegovina realizacija očekuje u 2025. godini. Isto je i razlog umanjene realizacije po predmetnoj aktivnosti.

5.3. Standardizacija i unapređenje rada

U 2024. godine, Služba za standardizaciju, kvalitet i okolinsko upravljanje nastavila je ostvarivati svoje ključne ciljeve i unaprjeđivati učinkovitost u svim aspektima rada u području standardizacije, aktivno je pratila i sudjelovala u radu relevantnih nacionalnih tijela. Postignuti su značajni napretci u usklađivanju s najnovijim standardima, čime se poboljšava kvalitet usluga naših korisnika. Provođene su redovne aktivnosti iz rada službe u domeni propisivanja tehnologije i standardizacije rada kroz rad na novim dokumentima IMS-a (Integrisanog Menadžment Sistema), revizije već postojećih dokumenata, izrade novih i revizije postojećih zapisa, održavanje distribucije dokumenata putem OWIS-a, realizaciji prijedloga za poboljšanje utvrđenih eksternim i internim auditima, evaluaciju poslovnih procesa na bazi Kpi-jeve (proces naplate cestarine), provela je anketu zadovoljstva korisnika usluga i radila analizu reklamacija.

JP Autoceste je tokom 2024. godine nastavilo rad na reviziji dokumenta te je uskladilo dokumentaciju sa izmjenama nastalim u procesima rada. Služba je provodila systemske revizije i evaluacije procesa unutar organizacije kako bi se osigurala dosljedna primjena standarda. Uvedene su nove metode praćenja performansi i poboljšanja procesa u nekim službama, što je dovelo do smanjenja neusklađenosti i povećanja zadovoljstva korisnika.

Također u 2024. godini nastavljen je rad na implementaciji finansijskog upravljanja i kontrole (FUK) te je u aplikaciju Federalnog ministarstva finansija PIFC unešeni svi registrovani procesi u poduzeću, rizici po procesima i definirane mjere za unaprjeđenje FUK-a.

U posmatranom periodu realizovana je nabavka usluga i potpisan ugovor za implementaciju standarda ISO 45001:2018 Upravljanje zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu, a sve u skladu sa zahtjevima ino kreditora te su se shodno dinamičkom planu uskladili procesi poslovanja sa zahtjevima standarda, te je krajem godine pokrenut postupak certifikacije.

U skladu sa godišnjim programima audita u JP Autoceste u mjesecu junu proveden je interni audit na naplatnim mjestima. Redovni interni audit naplatnih mjesta shodno godišnjem programu audita se radi odvojeno od ostataka poduzeća zbog značaja i obujma posla koji se obavlja u procesu naplate, jer se radi o jednom zaokruženom sistemu unutar poduzeća. Provjeren je rad zaposlenika shodno procedurama i uputstvima kojima se regulira proces naplate, Arhiva i Help Desk na COKP Zvirici, Odjel za elektronsku naplatu cestarine na ČNP Sarajevo sjever. Na osnovu izvještaja sa audita došlo se do prijedloga za poboljšanje procesa rada i otklanjanje utvrđenih neusklađenosti. Izvještaj je prosljeđen na daljnje postupanje.

Također, u mjesecu septembru je urađen interni audit cijelog poduzeća dok je eksterni audit radi produženja važenja implementiranih standarda proveden u mjesecu oktobru i dobijeno je pozitivno mišljenje. U izvještajnom periodu urađena je i analiza mogućih promjena sistema naplate na naplatnim mjestima Tarčin i Lepenica sa ciljem optimizacije kadrova kao i prijedog rada na svim naplatnim mjestima sa istim ciljem.

Osim toga, rade se i analize ulaganja u zaštitu okoliša na dionicama koje su trenutno u izgradnji. U skladu sa postavljenim ciljevima održivosti, Služba je radila na identifikaciji i implementaciji mjera za smanjenje ekološkog utjecaja aktivnosti poduzeća. Uvedene su prakse poput redovnog predavanja otpada ovlaštenim operaterima, smanjenja potrošnje resursa, te promicanja ekološki prihvatljivih praksi. Kontinuirana edukacija zaposlenika bila je prioritet u proteklom razdoblju. Zaposlenici su sudjelovali u edukacijama o finansijskom upravljanju i kontroli, etičkim normama i odgovornom poslovanju.

5.4. Financijski rezultat

Tabela 21.

R.br.	Opis	Plan za 2024. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	$6=(4/3)*100$	$7=(4/5)*100$
1.	Prihodi	171.426.034	175.915.569	151.435.233	102,62	116,17
2.	Rashodi	153.638.998	160.776.529	131.150.796	104,65	122,59
FINANCIJSKI REZULTAT		17.787.036	15.139.039	20.284.437	85,11	74,63

Financijski rezultat je ostvaren u manjem iznosu od planirane vrijednosti prvenstveno zbog podcjenjenosti negativnih tečajnih razlika koje su sastavni dio prihoda od akcize te ostalih financijskih rashoda, kao i podcjenjenosti nekoliko pozicija rashoda.

U skladu sa odredbama člana 94. Zakona o cestama u FBiH, financijski rezultat se raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni koje predstavljaju izvor sredstava koja će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta. Odluku o načinu raspodjele financijskog rezultata – viška prihoda nad rashodima ostvarenih u 2024. godini će donijeti Uprava JP Autoceste nakon zaključenja tekuće financijske godine. Konačnu odluku o načinu raspodjele financijskog rezultata donijet će Skupština poduzeća u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o cestama FBiH i Statutom JP Autoceste.

6. Projekcija izvora finansiranja – krediti i otplata

6.1. Pregled odobrenih kredita, povlačenje i iskorištenost:

Tabela 22.

R.br.	Kreditna linija	Kreditna sredstva (EUR)	Kreditna sredstva (KM)	Plan povlačenja 2024. (KM)	Povlačenje od 01.01. - 31.12.2024. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan
1	2	3	4	5	6	$7=(6/5)*100$
1.	EIB 100 mil. EUR (Počitelj-Zvirovići)	100.000.000	195.583.000	60.532.939	60.532.939	100,00
2.	EIB 50 mil. EUR	50.000.000	97.791.500	13.732.542	0	0,00
3.	EBRD 180 mil. EUR	180.000.000	352.049.400	35.216.233	5.280.741	15,00
4.	EBRD 60 mil. EUR	60.000.000	117.349.800	41.302.399	41.302.399	100,00
5.	KFAED 11,6 mil. KWD	36.000.000	70.409.880	15.423.698	15.425.483	100,01
6.	EIB 100 mil. EUR (tunel Kvanj - Buna)	100.000.000	195.583.000	39.116.600	0	0,00
7.	EIB 340 mil. EUR	340.000.000	664.982.200	137.299.266	137.299.266	100,00
8.	OFID 25 mil. EUR	25.000.000	48.895.750	48.895.750	0	0,00
9.	Kratkoročni krediti kod domaćih banaka	25.564.594	50.000.000	50.000.000	36.000.000	72,00
UKUPNO		916.564.597	1.792.644.530	441.519.426	295.840.827	67,01

U izvještajnom razdoblju ukupno je povučeno 67,01% **kreditnih sredstava** u odnosu na planirano. Povlačenje kreditnih sredstava je direktno proporcionalno sa dinamikom građenja.

Manja realizacija povlačenja kreditnih sredstava u odnosu na planirane vrijednosti je iz razloga što nije postignuta operativnost sredstava tijekom izvještajne godine za neke od navedenih kredita i/ili nije završena tenderska procedura za izbor izvođača radova.

Osim navedenoga, kod kredita Europske investicijske banke od 50 mil. EUR-a za Ponirak - Vraca (redni broj 2) se čeka produženje roka raspoloživosti kredita (Vijeće ministara je 24.11.2024. godine potvrdilo prijedlog Amandmana broj 1 gdje se omogućava povlačenje kredita do kraja 2027. godine) kako bi JP Autoceste FBiH moglo nastaviti korištenje sredstava za izgradnju. Sredstva će biti operativna nakon potvrde Predsjedništva BiH. Također, kod kredita Europske investicijske banke od 100 mil. KM (Tunel Kvanj – Buna) se čeka produženje raspoloživosti kredita. Što se tiče kredita Fonda za međunarodni razvoj od 25 mil. EUR-a, očekuje se ratifikacija Ugovora o dodatnom zajmu od strane Predsjedništva BiH.

Također, kako bi uskladili novčane tokove poduzeća, povučeno je 36 milijuna po kratkoročnim kreditnim, revolving linijama.

Uz povlačenja iz kreditnih sredstava, realizirano je i povlačenje 114.609.188 KM iz **bespovratnih, grant sredstava** za financiranje dionica na Koridoru Vc, od čega se 29.430.043 KM odnosi na refundacije plaćenih privremenih situacija iz vlastitih izvora JP Autoceste FBiH, a 85.179.145 KM na direktna plaćanja, odnosno direktna povlačenja iz grant sredstava.

6.2. Pregled obračunatih kamata za postojeće kreditne linije

Tabela 23.

R.br.	Kreditna linija	Plan kamate 2024. (EUR)	Plan kamate 2024. (KM)	Ostvareni rashodi kamate od 01.01. - 31.12.2024. (KM)	Kapitalizacija kamate	% realizacije u odnosu na plan
1	2	3	4	5	6	$7=(5+6)/4*100$
1.	EBRD 205 mil. EUR	196.878	385.059	385.059	0	100,00
2.	EIB 75 mil. EUR	2.382.207	4.659.191	4.657.264	0	99,96
3.	EIB 166 mil. EUR	6.081.218	11.893.829	11.874.527	0	99,84
4.	KFAED 10,5 mil. KWD (Drivuša - Klopče)	600.123	1.173.738	1.189.966	0	101,38
5.	OFID 48 mil. USD (Klopče - D.Gračanica)	1.161.705	2.272.098	2.307.572	0	101,56
6.	OFID 24 mil. EUR (Klopče - D.Gračanica)	716.734	1.401.810	1.401.810	0	100,00
7.	EBRD 76 mil. EUR (Svilaj - Odžak i Klopče - D. Gračanica)	2.205.696	4.313.967	4.313.967	0	100,00
8.	EBRD 80 mil. EUR (Buna - Počitelj i Vraca - D.Gračanica)	2.102.758	4.112.638	4.112.638	0	100,00
9.	EIB 100 mil. EUR (Počitelj - Zvirovići)	1.492.075	2.918.245	1.567.055	1.350.390	99,97

10.	EIB 50 mil. EUR (Ponirak - Vraca)	262.831	514.053	0	474.727	92,35
11.	EBRD 180 mil. EUR (Poprikuše - Nemila, Tarčin - Ivan LOT 2 i Mostar Jug - Kvanj)	4.897.670	9.579.009	4.087.543	5.305.875	98,06
12.	KFAED 11,6 mil. KWD (Nemila - Vranduk)	815.836	1.595.636	0	1.646.062	103,16
13.	OFID 27,15 mil. USD (Vranduk - Ponirak)	921.465	1.802.230	0	1.830.754	101,58
14.	OFID 24,3 mil. EUR (Vranduk - Ponirak)	991.632	1.939.464	0	1.939.465	100,00
15.	EIB 100 mil. EUR (Tunel Kvanj - Buna)	103.500	202.428	0	0	0,00
16.	EBRD 60 mil. EUR (Putnikovo brdo- Medakovo)	2.391.365	4.677.103	0	4.487.658	95,95
17.	EIB 140 mil. EUR (Poprikuše- Nemila i Tarčin - Ivan LOT 1)	3.516.186	6.877.062	1.797.921	5.075.301	99,94
18.	EIB 340 mil. EUR (Medakovo - Poprikuše)	4.696.993	9.186.519	0	9.158.855	99,70
19.	OFID 25 mil. EUR (Vranduk - Ponirak)	106.250	207.807	0	0	0,00
20.	Razvojna banka FBiH 38 mil. KM	68.520	134.013	134.013	0	100,00
21.	Kratkoročni krediti kod domaćih banaka	423.276	827.857	760.535	0	91,87
22.	Overdraft kreditna linija	920	1.800	0	0	0,00
23.	Kamate po MSFI 16	53.408	104.457	104.457	0	100,00
24.	Zatezne kamate po reprogramiranim obvezama međunarodnih kredita	5.485.292	10.728.299	11.572.272	0	107,87
UKUPNO		41.674.538	81.508.311	50.266.598	31.269.085	100,03

Ukupno realizirani izdaci za kamate po kreditima iskazani su u iznosu od 81.508.311 KM, od čega je na poziciji troškova iskazano 50.266.598 KM, a iznos od 31.269.085 KM se kapitalizira u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, obzirom da su investicije za koje su utrošena kreditna sredstva još uvijek u toku.

Pored obveza za kamate koje su prikazane u tablici, u računovodstvu su evidentirane i obveze za taksu na nepovučena sredstva po kreditu EBRD br. 49058 (EBRD 180 mil. EUR) u iznosu od 448.144 KM, kao i taksa na nepovučena sredstva po kreditu EBRD br. 50603 (EBRD 60 mil. EUR) u iznosu od 84.899 KM. Navedeni iznosi takse se kapitaliziraju, osim dijela takse na kredit EBRD 49058 koji se odnosi na dionicu Mostar jug – tunel Kvanj gdje nije zaključen ugovor za izgradnju dok je kredit operativan, te se ista rashoduje do početka izgradnje u iznosu 442.115 KM (5.2. Rashodi, stavka 25). Prema svim sporazumima o zajmu sa EBRD-om, obveza plaćanja takse na nepovučena sredstava je 120 dana, odnosno 60 dana nakon potpisivanja sporazuma o zajmu (radi se o osnovnim uvjetima kredita).

Tabela 24.

R.br.	Opis	Plan kamate 2024. (KM)	Ostvareni rashodi kamate od 01.01.-31.12. 2024. (KM)	Kapitalizacija kamate (KM)	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(4+5)/3*100$
1.	Emisija obveznica	633.374	793.019	0	125,21
UKUPNO		633.374	793.019	0	125,21

Navedeno odstupanje je posljedica neizvršenog računovodstvenog rezerviranja po kamati za emitirane obveznice u 2023. godini, za razliku od 2024. godine gdje je uz planiranu vrijednost evidentirano i rezerviranje dijela buduće kamate koja dospijeva u 2025. godini. U suštini, nije došlo do povećanja iznosa obveze po predmetnoj kamati, nego samo do promjene u računovodstvenom evidentiranju iste.

6.3. Pregled otplata po kreditima

Tabela 25.

R.br.	Kreditna linija	Plan otplate 2024. god. (EUR)	Plan otplate 2024. god. (KM)	Ostvareno od 01.01.- 31.12.2024. godine (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
1.	EIB 166 mil. EUR	2.846.154	5.566.593	5.566.593	100,00
2.	OFID B 24 mil. EUR	997.542	1.951.022	1.951.022	100,00
3.	Razvojna banka FBiH 38 mil. KM	2.590.544	5.066.664	5.066.664	100,00
4.	Kratkoročni krediti kod domaćih banaka	32.979.500	64.502.296	64.502.296	100,00
UKUPNO		39.413.740	77.086.576	77.086.575	100,00

U tablici iznad je prikazan pregled plaćenih obveza po glavnici kod međunarodnih i domaćih kreditnih institucija.

JP Autoceste u izvještajnom razdoblju nije bilo u mogućnosti izmiriti svoje obveze po osnovi kredita kod međunarodnih financijskih institucija što je posljedica predfinanciranja projekata na Koridoru Vc iz vlastitih sredstava (priljevi od akcize).

Stoga, na dan 05.11.2024. godine je upućen Zahtjev za reprogramom obveza po osnovi međunarodnih kredita prema Federalnom ministarstvu financija. Vlada FBiH nije donijela odluku o istom u izvještajnom razdoblju, te se navedeno očekuje početkom drugog tromjesečja 2025. godine, kao i zaključivanje aneksa na podugovore međunarodnih kredita između Federalnog ministarstva financija i JP Autoceste FBiH.

Dospjele obveze po glavnici kredita u 2024. godini iznose 120.680.631 KM, od čega je 7.517.615 KM plaćeno Federalnom ministarstvu financija, a 113.163.016 KM glavnice se planira reprogramirati. Dospjele obveze po kamati u izvještajnom razdoblju su 67.565.177 KM, od čega je 6.135.093 KM izmireno Federalnom ministarstvu financija, a 61.430.084 KM ostaje za plaćanje

kroz reprogram kredita. Također, dospjela, a neplaćena **obveza za taksu EBRD-ovih kredita iznosi 712.570 KM.**

Ukupne dospjele, a neplaćene obveze po međunarodnim kreditima uključujući glavnicu, kamatu i taksu iznose 175.305.670 KM.

Reprogramom se produžuje izmirenje obveza po kreditima JP Autoceste za onoliko polugodišnjih anuiteta koliko je evidentirano duga. Produženje otplate će se nastaviti na reprogram zaključen 29.12.2023. godine za dug iz 2022. i 2023. godine.

U promatranom razdoblju, dospjele obveze po osnovu dugoročnog i kratkoročnih kreditnih zaduženja kod *domaćih kreditnih institucija* su izmirene.

7. Sredstva i izvori sredstava

Pregled sredstava i izvora sredstava u KM

Tabela 26.

R.br.	Pozicija	Stanje na dan				Promjene	
		31.12.2024.		31.12.2023.		Razlika u KM	%
		Iznos u KM	%	Iznos u KM	%		
1	2	3	4	5	6	7= 3-5	8=3/5x100
A.	AKTIVA (1+2+3)	5.172.820.541	100	4.397.165.535	100,00	775.655.006	118
1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	4.492.637.214	86,85	3.911.087.153	88,95	581.550.061	115
1.1.	Nematerijalna sredstva	118.950.057	2,65	103.881.698	2,66	15.068.359	115
1.2.	Nekretnine, postrojenja i oprema	2.372.322.121	52,80	2.388.523.424	61,07	-16.201.303	99
1.3.	Dati avansi i sredstva u pripremi	1.979.882.910	44,07	1.396.692.498	35,71	583.190.412	142
1.4.	Ostala stalna sred., plasmani i potraž.	20.110.947	0,45	20.016.840	0,51	94.107	100
1.5.	Dugoročna imovina s pravom korištenja	1.371.179	0,03	1.972.693	0,05	-601.514	70
2	Tekuća sredstva	162.953.702	3,15	150.844.313	3,43	12.109.389	108
2.1.	Zalihe	1.131.877	0,69	971.097	0,64	160.780	117
2.2.	Kratkoročna potraživanja	146.770.148	90,07	144.139.108	95,55	2.631.040	102
2.3.	Novac i kratkoročni depoziti	15.051.677	9,24	5.734.108	3,80	9.317.569	262
3	Izvanbilančna evidencija	517.229.625	10,00	335.234.069	7,62	181.995.556	154
B.	PASIVA (4+5+6)	5.172.820.541	100,00	4.397.165.535	100,00	775.655.006	118
4	Trajni izvori sredstava	600.892.628	11,62	585.753.589	13,32	15.139.039	103
4.1.	Temeljni kapital	2.000	0,00	2.000	0,00	0	100
4.2.	Ostali trajni izvori	422.561.207	70,32	422.561.207	72,14	0	100
4.3.	Neraspoređena dobit	178.329.421	29,68	163.190.382	27,86	15.139.039	109
5	Obaveze	4.054.698.288	78,38	3.476.177.877	79,05	578.520.411	117

5.1.	Dugoročne obaveze (bez odgođenih prihoda i razgraničenja)	1.958.638.220	48,31	1.610.234.973	46,32	348.403.247	122
5.3.	Kratkoročne obaveze (bez odgođenih prihoda i razgraničenja)	492.244.441	12,14	342.186.399	9,84	150.058.042	144
5.4.	Odgođeni prihodi i razgraničenja	1.603.815.627	39,55	1.523.756.505	43,83	80.059.122	105
6	Izvanbilančna evidencija	517.229.625	10,00	335.234.069	7,62	181.995.556	154

Pregled stalnih sredstava zaključno sa 31.12.2024. godine u KM

Tabela 27.

Konto	Opis	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost	Stanje sa 31.12.2023.
014	Ostala nematerijalna sredstva	50.953.695	24.513.919	26.439.776	25.903.365
015	Nematerijalna sredstva u pripremi	92.510.281	0	92.510.281	77.978.333
020	Zemljište	421.053.701	0	421.053.701	395.962.869
021	Građevinski objekti	2.159.873.809	269.129.850	1.890.743.959	1.925.329.459
022	Postrojenja i oprema	170.302.935	112.349.864	57.953.071	64.971.876
023	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	1.213.277	679.862	533.415	325.123
024	Transportna sredstva	5.757.315	3.719.340	2.037.975	1.934.097
025	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	1.902.096.436	1.500.727	1.900.595.709	1.291.782.645
026	Ostala dugoročna materijalna imovina	3.000	0	3.000	3.000
027	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	79.287.201	0	79.287.201	104.909.853
051	Građevinski objekti (s pravom korištenja)	2.039.332	748.702	1.290.630	1.832.549
052	Postrojenja i oprema (mašine) s pravom korištenja	238.383	157.834	80.549	140.144
078	Ostala dugoročna potraživanja	25.000.000	5.000.000	20.000.000	20.000.000
091	Unaprijed plaćeni troškovi (period duži od 12 mjeseci)	107.947	0	107.947	13.840
UKUPNO:		4.910.437.312	417.800.098	4.492.637.214	3.911.087.154

Pregled stalnih sredstava u pripremi na dan 31.12.2024. godine u KM

Tabela 28.

A) Računarski programi u pripremi	1.514.967
B) Projektna dokumentacija u pripremi	90.995.314
C) Građevinski objekti u izgradnji	1.900.595.709
UKUPNO	1.993.105.990

8. Zapošljavanje

Realizacija plana zapošljavanja prema organizacijskim jedinicama od 01.01.-31.12.2024. godine

Tabela 29.

R.br.	Sektor/Služba	Plan zapošljavanja radnika u 2024. godini	Realizacija zapošljavanja radnika od 01.01. do 31.12.2024. godine	Plan zapošljavanja pripravnika u 2024. godini	Realizacija zapošljavanja pripravnika od 01.01. do 31.12.2024. godine	Broj radnika kojima je prestao radni odnos u razdoblju od 01.01. do 31.12.2024.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Kabinet Uprave	10	8	2	2	0
2.	Sektor za projektiranje i građenje	5	2	1	0	3
3.	Sektor za upravljanje i održavanje	40	51	3	1	11
4.	Sektor za ekonomsko-financijske poslove	1	1	1	1	2
5.	Sektor za pravne poslove	7	7	1	1	0
UKUPNO		63	69	8	5	16

Tabela 30.

Broj zaposlenih 01.01.2024. godine	Predviđeno zapošljavanje Rebalansom plana poslovanja za 2024. godinu (radnici i pripravnici)	Realizacija zapošljavanja za razdoblje 01.01. do 31.12.2024. godine	Radnici koji su prestali raditi u razdoblju 01.01. do 31.12.2024. godine	Zapošljavanje pripravnika u razdoblju 01.01. do 31.12.2024. godine (ukupno planirano 8 pripravnika)	Ukupno promjena u razdoblju 01.01. do 31.12.2024. godine	Realizacija zapošljavanja nakon oduzimanja radnika kojima je prestao radni odnos za razdoblje 01.01. do 31.12.2024. godine u postotku	Broj radnika na dan 31.12.2024. godine (sa pripravnicima)
501	71 (63+8)	69	16	5	58	(74-16 = 58) 81,69 %	559

Zapošljavanje novih radnika rađeno je u skladu sa Revidovanim planom poslovanja za 2024. godinu i temeljeno je na stvarnim potrebama i obimom posla.

Tijekom 2024. godine ukupno je zaposleno **69** radnika, od čega je:

- 59 ugovora o radu zaključenih na neodređeno vrijeme,

- 10 ugovora o radu zaključenih na određeno vrijeme,
- 5 pripravnika sa ugovorom o obavljanju pripravničkog staža u trajanju od jedne godine.

U tijeku 2024. godine za ukupno 16 radnika prestao je radni odnos.

Kao što je vidljivo iz prethodnih pregleda, do odstupanja realizacije u odnosu na planirani broj zapošljavanja je došlo u Sektoru upravljanja i održavanja, a naročito radnih mjesta gdje se poslovi odvijaju 24/7, te je u svakom vremenskom periodu neophodno osigurati prisustvo određenog broja zaposlenika. Naime, najveća fluktuacija zaposlenih je upravo u ovom Sektoru, koje se uglavnom odnose na popunu radnog mjesta „Referent – blagajnik naplate cestarine“ i radno mjesto „Referent – Vatrogasac“. Određeni broj prijema zaposlenika se realizuje putem ugovora o radu na određeno vrijeme zaključenih kako u prethodnoj godini, tako i u tekućoj godini, a jedan dio se realizuje putem javnog oglasa i zaključenjem ugovora o radu na neodređeno vrijeme. Pored navedenog, prisutan je i problem odsutnosti određenog broja radnika na navedenim radnim mjestima duži vremenski period po različitim osnovama (bolovanje, porodično odsustvo i sl.), kao i sporazumni raskid ugovora o radu i prestanak ugovora o radu na određeno vrijeme. Zbog svega navedenog, te nepredvidivosti okolnosti dolazi i do potrebe hitnosti popune radnih mjesta zaključivanjem ugovora o radu na određeno vrijeme, te samim time i do odstupanja planiranog zapošljavanja.

Kada se posmatra fluktuacija zaposlenih u JP Autoceste u periodu 01.01.-31.12.2024. godine vidljivo je da je došlo do povećanja broja za 58 radnika, što ne odstupa od ukupnog broja planiranog zapošljavanja u 2024. godini.

Cjelokupno zapošljavanje u JP Autoceste FBiH je vršeno u skladu sa odredbama Zakona o radu ("Službene novine FBiH" br. 26/16, 89/18 i 44/22), Uredbe o postupku prijema u radni odnos u Javnom sektoru u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" broj 13/19, 9/21 i 53/21) i odredbama Uputstva o prijemu novih radnika u JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar nakon provođenja konkursne procedure odabira kandidata i na način koji je propisan kao izuzetak od obaveze javnog oglašavanja (prijem na određeno vrijeme do 6 mjeseci i jedne godine).

9. Javne nabavke

9.1. Javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama

Plan nabavki za 2024. godinu usvojen je Odlukom Nadzornog odbora broj: NO 1.01-7942-1/24 dana 26.07.2024. godine. Privremeni plan nabavki je bio na snazi od 05.02. do 31.08.2024. godine.

Služba za javne nabavke je provela postupke i ugovorila nabavku roba, usluga i radova u ukupnoj vrijednosti od **164.733.485,68 KM** (iznos obuhvata vrijednost dodjeljenih ugovora iz informacionog sistema „e-Nabavke“ – otvoreni postupak, pregovarački postupak i direktni sporazum zaključenih u periodu 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine).

Na osnovu izvještaja o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodjeljenih ugovora iz informacionog sistema „e- Nabavke“, ukupna vrijednost zaključenih ugovora je **164.733.485,68 KM** bez uključenog PDV-a, a ukupan broj provedenih postupaka zaključno sa 31.12.2024. godine je **180** od čega je:

- Otvorenih postupaka: **131, u vrijednosti od 157.801.172,50 KM;**
- Ograničenih postupaka: **0;**
- Pregovaračkih postupaka sa objavljivanjem obavještenja o nabavci: **0;**

- Pregovaračkih postupaka bez objavljivanja obavještenja o nabavci: **6, u vrijednosti od 6.743.402,97 KM;**
- Konkurentskih zahtjeva: **0;**
- Direktnih sporazuma ukupno: 50 od čega je **43** direktna sporazuma provela Služba za javne nabavke **u vrijednosti od 188.910,21 KM.**

Također, ugovoreno je **6** postupaka za usluge iz Aneks II te 233 predmeta (nabavke koje su izuzete od primjene ZJN) u vrijednosti od 985.918,95 KM, koje ne provodi Služba javnih nabavki, a odnose se na nabavke koje su izuzete od primjene ZJN (član 10a. ZJN), te se na osnovu faktura isti unose u sistem „e-Nabavke“.

Na osnovu člana 11. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH“ broj: 80/23) ugovorni organi su od 01.01.2024. godine dužni, za postupke javne nabavke iz člana 4. stava (1) navedenog pravilnika, a kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora, predvidjeti provođenje e-Aukcije za najmanje 60% postupaka javnih nabavki. U saradnji sa podnosiocima zahtjeva za pokretanje javnih nabavki, vodi se računa o planiranju e-aukcije.

Na ukupan broj postupaka zaključno sa 31.12.2024. godine (uključujući okončane i postupke u toku) podnesene su 53 žalbe. Ugovorni organ je djelimično ili u potpunosti usvojio 13 (trinaest) žalbi, 12 (dvanaest) žalbi je odbačeno zaključkom, dok su 2 (dvije) žalbe povučeno od strane ponuđača.

URŽ je odbacio 6 (šest) žalbi zaključkom kao neuredne, 5 (pet) kao neosnovane, dok se za 4 (četiri) žalbi čeka konačno rješenje. URŽ je usvojio 11 (jedanaest) žalbi.

Što se tiče postupaka koji se odnose na izgradnju brzih i regionalnih cesta te dionica, odnosno poddionica autoceste na koridoru Vc, Služba za javne nabavke do datuma 31.12.2024. godine pokrenula je/provela sljedeće postupke:

1. „Nastavak izgradnje tunela Hranjen, probijanje i sekundarna obloga“ (otvoreni postupak). Procijenjena vrijednost nabavke je 123.268.860,00 KM bez uračunatog PDV-a. Zaključen ugovor sa izvođačem radova EURO-ASFALT d.o.o. dana 21.03.2024. godine, u vrijednosti od 122.975.918,98 bez PDV-a.
2. „Nadzor nad izgradnjom tunela Hranjen“ (otvoreni postupak). Procijenjena vrijednost nabavke je 2.100.000,00 KM bez uračunatog PDV-a. Rok za prijem ponuda je planiran za 21.01.2025. godine.
3. „Nadzor nad izgradnjom tunela Hranjen - nastavak radova na iskopu i izradi primarne podgrade glavne i servisne tunelske cijevi te nastavak izrade sekundarne obloge glavne tunelske cijevi“ (pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci). Zaključen ugovor sa pružaocem usluga IPSA INSTITUT D.O.O. SARAJEVO dana 15.08.2024. godine, u vrijednosti od 891.937,50 KM bez PDV-a.
4. „AC Jadransko - Jonska autocesta (spojna cesta 8 km od petlje AC do M17.3)“ (otvoreni postupak). Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 1.300.000,00 KM bez uračunatog PDV-a. Javno otvaranje ponuda održano 13.11.2024. godine. Zaprimito 11 ponuda. Evaluacija u toku.
5. „Izrada projektne dokumentacije i revizije LOT-a 4 brze ceste Lašva - Nević polje, poslovna zona Vitez“ (pregovarački postupak bez objave obavještenja). Procijenjena vrijednost nabavke je 653.351,00 KM bez PDV-a. Ugovor pripremljen za potpis 17.12.2024. godine.
6. „Izrada Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - V. Kladuša granica RH, dužine 17 km“ (otvoreni postupak). Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 5.100.000,00 KM bez uračunatog PDV-a. Otvaranje ponuda je održano 12.11.2024. godine. Zaprimito je 5 (pet) ponuda i njihova evaluacija je u toku.

7. „Revizija glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - Velika Kladuša - granica RH, dužine 17 km“ (otvoreni postupak). Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 510.000,00 KM. Otvaranje ponuda je održano 29.11.2024. godine. Zaprimitljene su 3 (tri) ponude i njihova evolucija je u toku.
8. „Izgradnja brze ceste Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH: dionica Polog - granica RH, sekcija Podledinac - Grude Istok, 6,36 km“ (otvoreni postupak). Procijenjena vrijednost nabavke je 69.246.532,32 KM. Javno otvaranje ponuda zakazano za 07.02.2025. godine.
9. „Izgradnja brze ceste Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH: dionica Polog - granica RH, sekcija Polugrno - Podledinac, 5,48 km“ (otvoreni postupak). Procijenjena vrijednost nabavke je 49.978.247,40 KM. Javno otvaranje ponuda zakazano za 07.02.2025. godine.

1.2. Javne nabavke po međunarodnim procedurama

1.2.1. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske Investicijske Banke (EIB)

- **Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar jug - Buna, poddionica Tunel Kvanj - Buna - novi postupak**

Uprava JP Autocesta FBiH je 25.03.2022. godine donijela Odluku o poništavanju postupka nabavke radova koji je pokrenut 2019. godine. Pokrenut je novi postupak Odlukom uprave 21.04.2022. godine. Izrada pretkvalifikacione dokumentacije je završena, Poziv za dostavu tehničkih ponuda objavljen je 09.08.2022. godine, a prolongirani rok za dostavu aplikacija 28.11.2024. godine. Na prijedlog Banke poništen je započeti pretkvalifikacioni postupak. Odluka o raspisivanju novog postupka donesena je 17.10.2023. godine. Poziv za dostavu ponuda objavljen je 17.01.2024. godine, dok je rok za dostavu ponuda 26.04.2024. godine. Evaluacija ponuda je započela 09.05.2024. godine. Evaluacija je završena i suglasnost Banke zaprimljena 04.09.2024. godine. Ugovor za izvođenje radova potpisan je 04.10.2024. godine.

- **Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Medakovo - Poprikuše, poddionica Ozimica - Poprikuše.**

Odluka o pokretanju postupka donesena je 06.04.2022. godine. Izmjenjena Odluka je donesena 02.02.2023. godine. Rok za predaju predaju ponuda je bio 29.09.2023. godine. Evaluacija tehničkih ponuda završena u 10. mjesecu 2023. godine. Evaluacija finansijskih ponuda u postupku nabavke radova za izgradnju je završena početkom 2025. godine.

- **Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Medakovo - Poprikuše, poddionica Ozimica - Poprikuše**

Prvi postupak nabavke je poništen na prijedlog Banke. Odluka o pokretanju novog postupka donesena je 23.08.2024. godine. Dana 15.10.2024. godine objavljen zahtjev za dostavljanje ponuda. Prolongirani rok za dostavu ponuda 13.01.2025. godine.

1.2.2. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD)

- **Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Ovčari - Mostar sjever, poddionica Tunel Prenj**

Odluka o pokretanju postupka je donesena 06.07.2022. godine, saglasnost Banke na pretkvalifikacionu dokumentaciju pribavljena 12.07.2022. godine. Saglasnost na objavu

pretkvalifikacione dokumentacije je pribavljena 14.07.2022. godine. Objava pretkvalifikacione dokumentacije za Tunel Prenj je bila 14.07.2022. godine. Rok za predaju ponuda je bio 05.09.2022. godine, pa je prolongiran za 26.09.2022. godine kada su ponude i otvorene. Dana 27.02.2024. godine je dostavljena suglasnost banke na evaluacijski izvještaj pretkvalifikacijske faze. Objava druge faze tendera u skladu sa PP odobrenim od strane banke je odobrena 02.09.2024. godine. Ponude za fazu postupka (Selection Procedure Stage 1) otvorene su 30.10.2024. godine. U toku je evaluacija ponuda. Potpisivanje ugovora za izvođača radova se očekuje u kvartalu 2/3 2025. godine.

- **Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Ovčari - Mostar sjever, poddionica Tunel Prenj**

Nakon donesene odluke o poništenju prethodnog postupka, Uprava je donijela odluku o pokretanju novog postupka nabavke konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom dionice autoceste Tunel Prenj, dana 14.08.2023. godine. Navedeni postupak će biti financiran od strane EBRD-a i biti proveden sa politikom i pravilima banke. Procijenjena vrijednost konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Tunel Prenj je 15.950.000,00 EUR bez PDV-a, dužina trajanja navedenih usluga je 96 mjeseci (72 mjeseca period gradnje + 24 mjeseca period otklanjanja nedostataka – DNP). Dokumentacija za pokretanje i objavu ponovnog postupka za nabavku konsultantskih usluga nadzora je objavljena 17.05.2024. godine. Zaprimito 9 ponuda. U tijeku je evaluacija ponuda prve faze nadzora na dionici Tunel Prenj.

- **Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar sjever - Mostar jug**

Prethodni postupak nabavke radova na izgradnji autoceste dionica Mostar sjever – Mostar Jug je poništen i donesena je Odluka o pokretanju novog postupka nabavke radova 03.11.2022. godine. Poziv za predkvalifikaciju objavljen je 18.01.2023. godine. Rok za predaju ponuda je bio 17.03.2023. godine. Evaluacija ponuda pretkvalifikacije je završena i pribavljena suglasnost Banke 22.04.2024. godine. Objavljivanje tenderske dokumentacije za drugu fazu postupka zavisi od završetka Glavnog projekta.

- **Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar sjever - Mostar jug**

Odluka o pokretanju je donesena 14.12.2022. godine. Poziv za iskazivanje interesa je objavljen 13.05.2022. godine sa rokom za dostavu aplikacija 27.06.2022. godine. Evaluacija pristiglih aplikacija je završena. Evaluacijski izvještaj je poslan Banci na saglasnost 24.09.2022. godine. Revidovani izvještaj je ponovo poslan 29.09.2022. godine. Suglasnost Banke je zaprimljena 06.10.2022. godine. Učesnici su obavješteni 07.10.2023. godine. Revidovani Poziv za dostavu ponuda je poslan Banci 27.02.2023. godine, a saglasnost pribavljena 02.03.2023. godine. Rok za dostavu aplikacija je bio 16.04.2023., pa prolongiran na 18.04.2023. godine. Evaluacija tehničkih ponuda je završena i evaluacijski izvještaj je dostavljen Banci. Suglasnost banke na evaluacijski izvještaj tehničkih ponuda je dostavljena 03.05.2024. godine. Financijske ponude su otvorene 03.05.2023. godine. Evaluacijski izvještaj tehničkih ponuda dostavljen je banci 12.05.2023. godine. Suglasnost banke na evaluacijski izvještaj finansijskih ponuda je dostavljena 19.05.2023. godine. Notifikacije prema ponuđačima su učitane u ECEPP sistem, ali zbog greške u sistemu ECEPP, nisu mogle biti dostavljene ponuđačima. Obavijest o odabranom konsultantu je poslan 17.05.2024. godine. Ostali sudionici tendera su obavješteni kroz message centar uz odobrenje banke zbog nedostataka sistema ECEPP. Pregovori sa prvorangiranim

ponuđačem su obavljani 29.10.2024. godine, a zaključeni su 04.02.2025. EBRD je odobrio 04.03.2025. godine nacrt ugovora za usluge nadzora.

- **Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar jug - Tunel Kvanj**

Tenderska dokumentacija I faze za nabavku radova je objavljena 23.12.2020. godine. Rok za dostavljanje ponuda je 22.03.2021. godine. Evaluacija prve faze je završena, saglasnost Banke zaprimljena u 2022. godini. Banka je odobrila uvođenje međufaze zbog uočene tehničke greške od strane jednog od ponuđača, tako da je postupak odabira izvođača radova nastavljen. Suglasnost Banke za II fazu je pribavljena 07.05.2024. godine. Notifikacije su poslone 09.05.2024. godine za četiri ponuđača. Tenderska za treću fazu je dostavljena 16.05.2024. godine. Rok za dostavu ponuda je pomjeren sa 15.07.2024. godine na 29.07.2024. godine za treću fazu. Evaluacija pristiglih ponuda treće faze je završena 21.08.2024. godine. Dana 07.11.2024. godine je dostavljen Banci revidovani izvještaj. Potpisivanje ugovora se očekuje nakon što se pronađe rješenje sa problemom vojne i državne imovine.

U toku 2024. godine zaključena su dva direktna sporazuma financirana od strane EBRD-a i EIB-a, a to su:

- **Pružanje usluge podrške za unapređenje međunarodnih nabavki u JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i obuku novih i postojećih uposlenika – Advance Procurement Support (APS).** Ugovor je zaključen direktno u skladu sa EBRD-ovim kreditom za dionicu Mostar Sjever – Mostar Jug sa Individual Consultant Vrijednost ugovora bez PDV-a iznosi EUR 74.880,00, odnosno EUR 87.609,60 sa PDV-om. Realizacija ugovora se planira u narednom periodu.

- **Postupak nabavke za pružanje usluga Vidljivosti i komunikacije (Communication and Visibility) u provedbi projekta izgradnje poddionice Počitelj – Zvirovići.**

Postupak nabavke je pokrenut 26.02.2024. godine odlukom broj 01-1802-26/24 od 26.02.2024. godine. RFP je završen u Aprilu 2024. godine. Dana 24.05.2024. godine Banka je obaviještena o kompletnom postupku. Od Banke je stigla obavijest da dokumentacija koja je dostavljena ne podliježe odobrenju Banke. Ugovor je potpisan 06.08.2024. godine.

10. Ciljevi i politike upravljanja rizicima

Odjel za internu reviziju sačinio je Strategiju rizika za 2025. godinu za potrebe izrade Operativnog plana rada odjela.

Tabela 31.

I RIZIK OKRUŽENJA	1. Rizik konkurencije (2) 2. Regulatorni rizik/država/politika (4) 3. Pravni rizik (3)			
II PROCESNI RIZIK	A. Rizik upravljanja	1. Rizik organizacije poslovnih procesa (4) 2. Rizik organizacione strukture (4) 3. Kadrovski rizik (4) 4. Rizik informacija za donošenje odluka (3)		
	B. Rizik reputacije	1. Rizik imidža i brenda (3) 2. Rizik uticaja na okolinu (2)		
	C. Operativni rizik	1. Rizik zdravlja i sigurnosti (2) 2. Rizik građenja (4) 3. Rizik projektovanja (4) 4. Rizik održavanja (4) 5. Rizik nabavki (4) 6. Rizik procesa eksproprijacije (3)		
	D. Rizik ovlasti	1. Rizik liderstva (vođenja) (3)		
	E. Rizik informacione tehnologije	1. Rizik informacione tehnologije (3)		
	F. Rizik integracije	1. Rizik prevare od strane menadžmenta (3) 2. Rizik prevare od strane zaposlenih i trećih lica (2)		
	G. Finansijski rizik	I) Rizik cijena	1. Rizik kamatnih stopa i valutni rizik (4)	
		II) Rizik likvidnosti	1. Rizik likvidnosti (4)	
		III) Kreditni rizik	1. Kreditni rizik/Rizik dostupnosti kapitala (4)	
III RIZICI INFORMACIJA ZA DONOŠENJE ODLUKA	A. Operativni rizik	1. Rizik budžeta i planiranja (4) 2. Rizik računovodstvenih inf. (3)		
	B. Javno izvještavanje	1. Porezni rizik (2)		
	C. Strateški rizik	1. Rizik poslovnog portfolia (4) 2. Rizik poslovnog modela (3) 3. Rizik strateškog planiranja (4)		

Odjel za standradizaciju kvalitet i okolinsko upravljanje je sačinio listu rizika procesa za potrebe FUKa i PIFC aplikacije prema kojoj su tri rizika ocijenjena visokim uticajem:

Tabela 32.

R.br.	Kategorija rizika	Nivo uticaja
1.	Rizik organizacije poslovnih procesa	Srednji
2.	Kadrovski rizik	Srednji
3.	Rizik projektovanja	Visoki
4.	Rizik poslovnog portfolia	Srednji
5.	Rizik eksproprijacije	Srednji

6.	Rizik eksproprijacije	Mali
7.	Rizik organizacije poslovnih procesa	Srednji
8.	Rizik IT	Mali
9.	Rizik upravljanja i održavanja	Srednji
10.	Rizik budžeta i planiranja	Srednji
11.	Rizik javnih nabavki	Mali
12.	Regulatorni rizik	Srednji
13.	Rizik upravljanja poslovnim procesima	Mali
14.	Pravni rizik	Mali
15.	Rizik prevare od strane trećih lica	Mali
16.	Rizik dostupnosti kapitala	Visok
17.	Rizik likvidnosti	Visok

a) Tržišni rizik

Iz perspektive djelatnosti, rizika nema.

b) Kreditni i kamatni rizik

Rizik da su kamatne stope kredita EBRD i EIB vezane za euribor, koji je u izvještajnoj i prethodnim godinama bio promjenljiv, proizilazi da su JP Autoceste izložene kamatnom riziku, jer posuđuje sredstva po promjenjivim kamatnim stopama. Tu su i rizik dostupnosti kredita, a zbog relativno kratkih rokova povrata (EBRD) preduzeće je izloženo visokim anuitetima kredita datih od međunarodnih finansijskih institucija. Naprijed navedeno implicira na prisutnost rizika likvidnosti.

c) Rizik likvidnosti

Preduzeće je dugoročno izloženo riziku likvidnosti obzirom na predstojeća dospjeća kreditnih obaveza, nerealno kratkih rokova vraćanja kreditnih obaveza, te visokih anuiteta u toku obračunskog perioda. Navedenom riziku doprinosi i neutvrđivanje konačne metodologije raspodjele pri čemu su zadržana značajna sredstva na podračunu CB BiH, sporost izgradnje dionica koje bi obezbijedile dodatnu cestarinu. Rizik se povećava istekom grejs perioda, te preduzeće vrši kontinuirane analize u cilju reprograma kredita sa FMF, uz obezbjeđenje sredstava za predfinansiranja, u svrhu nesmetanog funkcionisanja i operativnosti preduzeća.

e) Ostali rizici

Od ostalih rizika značajni su rizici nabavki, rizici organizacione strukture, kadrovski rizik, rizici projektovanja, građenja i održavanja i drugi.

U cilju politike upravljanja rizicima u okviru FUK Uprava utvrđuje listu rizika sa mjerama za smanjenje ili otklanjanje rizika koje se ažuriraju i prate najmanje na godišnjem nivou.

Broj: 01- 3301-13/25

Mostar, 15.04.2025. godine

Direktor
Denis Lasić
Izvršni direktor Sektora za EFP
Kristijan Milas, dipl.oec.